לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

א', כ"א בתשרי תשמ"ט, 2 באוקטובר 1988 / שנה מ"ו מס' 13763 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

שוורנאדזה עשוי לבוא לישראל במהלך ביקורו במזה"ת

דליה שחורי (ארה"ב)

ואשינגטון. שר החוץ של ברה"מ אדוארד שוורנאדזה ייצא בחודש הבא למזרח התיכון, וייתכן כי יכלול בתוכנית ביקורו גם את ישראל. על כך מסרו אתמול פקידים סובייטיים לגורמים ישראליים בוושינגטון.

לדברי הפקידים מתכוונת מוסקווה להירתם למאמץ מדיני רציני במזרח התיכון, וזאת לאחר הבחירות בישראל ובארה"ב.

מהפך בצמרת הסובייטית:

גורבצ'וב נבחר לנשיא בריה"מ; הדיח יריבים ומינה מקורבים

הנשיא גרומיקו „הוצא לגמלאות" ● ראש הק.ג.ב. הודח ● ליגאצ'ב הועבר מתפקידו ● הורחקו מתנגדי הרפורמות ● מדוודייב נבחר לפוליטביורו כאידיאולוג המפלגה ● גורבצ'וב מבטיח להאיץ הרפורמות

איי.פי. רויטר, סי"צ

מוסקווה. — מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, מיכ־איל גורבצ'וב, נתמנה אתמול גם לנשיא בריה"מ במקום אנ־דריי גרומיקו בן ה־79. גורבצ'וב נבחר פה אחד ע"י אלף חמש מאות חברי הסובייט העליון, בהצבעה חשאית, יממה לאחר שהוחלט לכנס בדחיפות גם את ועידת המפלגה הקומוניסטית, וגם את הסובייט העליון.

(סוף בעמוד 4)

גרומיקו — סוף פסוק לקריירה ארוכה

חברי הפוליטביורו מרימים יד להדחת הנשיא הסובייטי אנדריי גרומיקו (צילום: איי.פי.)

נשיא המדינה מברך את גורבצ'וב

כתב „על המשמר"

נשיא המדינה חיים הרצוג שלח מברק ברכה לנשיא החדש של בריה"מ.

הנשיא כותב: „למיכאל גורבצ'וב קבל נא ברכות לבביות על בחירתך לנשיאות ברית המועצות.

„אני מאחל, כי בתקופת נשיאותך יתקדם עניין שלום העולם, פתיחת דף חדש בפיתוח היחסים בין שתי המדינות שלנו, והסרת המחסומים הקיימים בין ישראל והעם היהודי מצד אחד ואחינו ואחיותנו בברית המועצות מצד שני".

שיחת היום

עם אמנון סלע, מומחה לבריה"מ

איש רפורמה ולא דיקטטור

דליה שחורי

מה משמעות השינויים האחרונים? — „השינויים הם קודם־כל עדות לכך, שהרפורמה בה התחיל גורבצ'וב, נמשכת. אחד מסימני היכר הם השינויים הפרסונאליים, שהם בלתי־מקובלים במערכת שאופיה ואווירתה של משטר טוטאליטארי, כמו תקופת ברז'נייב. מלבד התזוזה הפרסונאלית יש גם נסיון להחליף מסגרות קיימות וליצור צינורות חדשים של שלטון אחר. ליצור צינורות חדשים של קבלת החלטות, לעומת הצינור המפלגתי שהיה מקובל עד כה בכל הנושאים, פרט לנושא הכלכלי. נסיון זה, יחד עם העברת תואר הנשיאות לגורבצ'וב נוסף על שליטתו ברמה הביצועית של מזכיר המפלגה, הוא שינוי בעל משמעות.

מה משמעות השינויים מבחינת מטרותיו המוצהרות של גורבצ'וב?

„השינוי הבולט ביותר הוא איגוד ליגאצ'וב. הוא נחשב למס' 2 של גורבצ'וב אך גם למס' 2 באופוזיציה. הוא אמר דברים מהם השתמע, כי יש לו ביקורת על מדיניות גורבצ'וב בעיקר בנושאים חברתיים, אידיאולוגיים ומדיניות חוץ, ולא בנושאים כלכליים. הוא יותר בעד הפרסטרויקה, ופחות בעד הגלאסנוסט. מינוי ליגצ'וב לשר לענייני חקלאות, מעיד על כך, שגורבצ'וב הצליח לרתום אותו לרפורמה שלו, כי לליגצ'וב לא תהיה עתה ברירה. אם ירצה שהחקלאות תצליח, יהיה עליו ללכת בדרך הרפורמה.

מה אומרים השינויים על מעמדו של גורבצ'וב?

„אני לא יודע אם השינויים מראים על התחזקותו, אבל הם מראים בהחלט על יכולתו לשלוט במערכת. בהינף יד הוא עשה שינויים בעמדות מפתח. הוא שולט במערכת כרפורמטור, ולא כדיקטטור. הוא חייב — אבל גם רוצה — להביא בחשבון כוחות אחרים. לכן אם יאמרו עליו שהוא התפשר — זה נכון.

[illegible] חובעים מהממשל [illegible] ניסת ערפאת ● עמ' 2

[illegible] בפקיסטאן — 208 נהרגו ● עמ' 5

[illegible] בחברון במהלך תקרית [illegible] הרב לוינגר ● עמ' 4

[illegible] מאשים המערך [illegible] "ישראלי ובבריונות ● עמ' 3

מהלך הצלחה נוסף

חילופי הגברי בצמרת הנהגת ברית־המועצות ריחפו באוויר הפוליטי הבינלאומי מזה זמן. הרפורמות של גורבצ'וב הן מהלך נועז, ובמדינה טוטאליטרית כבריה"מ, שבה ניתן לערוך בחשאי מהפכות־חצר, בלי להזדקק לרצון העם, יכול היה להיות גורלו כגורל חרושצ'וב. ההדחות מעידות על כוחו של גורבצ'וב, אבל גם על כוחו של הצד השני. לא היה גורבצ'וב נוקט בצעד קיצוני כהדחה גלוייה אם לא היה חושש, שבשינוי תנאים יוכל הצד השני להביס אותו.

לאחר ההדחה דומה שהדרך סלולה בפני גורבצ'וב להמשך הרפורמות ופיתוחן. להצלחה הזו תרמה בוודאי אישיותו, שיש בה תערובת של מעוף רב, קסם אישי ותיחכום פוליטי. גורבצ'וב גם השתמש ב„גלסנוסט" כדי לבצר את מעמדו. חשיפת מדיניותו לדיון ציבורי בתוך בריה"מ חיזקה אותו בעיני דעת־הקהל הסובייטית, והיתה מקשה על כל מהפכה שכנגד להתקיים. גם ההיבט הבינלאומי של ה„גלסנוסט" סייע לגורבצ'וב. ככל שזכה לאהדת העולם, התחזק מעמדו מבית.

הגורם העמוק יותר להצלחתו של גורבצ'וב היא בעצם נחיצות הרפורמות. הרפורמות בתחום הניהול, הביורוקרטיה ויחסי המפלגה והמדינה התייחסו לריקבון עמוק של ניהול, וענו על צורך אמת. הפתיחות התרבותית ענתה לצימאון אדיר לספרות ותקשורת חופשיים בחברה שהוציאה מתוכה גאוני רוח מזה דורות רבים, ונכנסה לשיתוק וקיפאון בתחום. הדיבורים על אפשרות הגירה חופשית מעודדים, אך ספק אם ימומשו בעתיד הקרוב. מן הראוי היה שהפחד מהגירה יתחלף בהבנה, שארץ שאין אפשרות להגר ממנה, אינה יכולה כהגדרה להיות טובה ורצוייה לתושביה.

אבל שני התחומים; שבהם על גורבצ'וב לערוך מהפכות של ממש כדי להביא את השיטה הסובייטית לשיטה פתוחה ונאמנה, הם בתחום המבנה הכלכלי ותחום השיטה הפוליטית הפנימית. בשני התחומים האלה גנוזות עדיין הרפורמות ההכרחיות עמוק במגירות אדריכלי ה„גלסנוסט".

הבנה בין ההסתדרות למעסיקים על הסדר תוספת יוקר חד־פעמי

מחלוקת על שיעור הפיצוי ● המו"מ יתחדש ביום ד' ● צפוייה עליית מחירי המסובסדים

אבשלום קווה

במו"מ על הסכם תוספת יוקר חדש, אשר התחדש בסוף השבוע בתל־אביב, הסתמנה הבנה בין נציגויות ההסתדרות ולישכת התיאום של האירגונים הכלכליים בדבר הסדר חד פעמי, שינתן במרוצת חודש אוקטובר.

ההסדר יכלול את ההתייקרויות מאז ניתנה תוספת היוקר האחרונה, בראשון באפריל.

הצדדים חלוקים על גובה הפיצוי. ההסתדרות דורשת כי הפיצוי יהיה בשיעור של שבעים אחוזים מעליית המדד בחודשים האחרונים כקבוע בהסכם תוספת היוקר, שתוקפו אמנם פג בסוף אפריל, אך לטענת ההסתדרות הוא שריר וקיים כל עוד אין חדש תחתיו, ואילו המעסיקים הפרטיים מוכנים לפיצוי בגובה של ארבעים אחוזים בלבד.

בפגישה בסוף השבוע השתתפו מטעם ההסתדרות שני סגניו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני ומאיר גת. את לישכת התיאום יצגו יו"ר ועדת העבודה דן פרופר, יו"ר אגף המתכת והחשמל דורון תמיר, ויו"ר המחלקה ליחסי עבודה עו"ד יוסי גטניו.

המו"מ אמור להתחדש ביום רביעי הקרוב, לאחר שיו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ישוב משליחות בחוץ לארץ.

מגעים בין הצדדים ימשכו היום וביום שלישי הקרוב.

בחינה משפטית

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר זימן הבוקר את זילוני, גת וכן את היועצים הכלכליים והמשפטיים כדי לבחון את הצעדים הבאים, וכן את ההשלכות המשפטיות של הסדר חד פעמי על ההסכם הרב שנתי, עליו אמורים להתקיים דיונים ואולי אף מאבקים מקצועיים בחודשים הקרובים.

(סוף בעמוד 4)

חלק מהחיילים בשטחים צויידו בכדורי פלסטיק

כתבנו הצבאי

חלק מחיילי צה"ל המשרתים בשטחים צויידו במחסניות של כדורי פלסטיק לשימושם האישי.

זאת לאחר שעברו הכשרה קצרה מתאימה לגבי הטווחים ונסיבות התרת ירי כזה.

בניגוד לגירסת גורמים רשמיים, המבקשים בימים אלה ליצור את הרושם, כי הירי מכדורי פלסטיק מותר רק לצלפים ולקצינים שהוכשרו לכך, נודע כי אמנם היו הנחיות כאלה שניתנו עם הפצת כדורי הפלסטיק לראשונה לפני כחודשיים. אולם, לפני כשבועיים החליט שר הבטחון יצחק רבין על מדיניות חדשה ותקיפה יותר, [illegible] סוד למיניהם, ותצמצם את מספר ההרוגים. לצורך זה שונו ההנחיות לכוחות, וכדורי הפלסטיק במחסניות חולקו ליותר חיילי צה"ל בשטחים, בלוויית הנחיות מדוייקות לגבי טווחי פגיעה אפקטיביים, שאין להרוג מהם ולגבי נסיבות המתירות את השימוש בהם, נסיבות רחבות היקף.

על כוונתו זאת לשנות את הנהלים ולהרחיב את השימוש בכדורי פלסטיק סיפר שר הבטחון לאנשי תקשורת בפגישה רשמית איתו ואמנם, לפני שבועיים כאמור הוצאו הנחיות חדשות.

בתשובה לשאלה: השיב דובר צה"ל: „אין צה"ל מוסר פרטים על מדיניות הפעלת האמצעים לפיזור הפגנות, כל מי שמוסמך להפעיל כדורי פלסטיק, עובר השתלמות [illegible]

משרד הפנים הבריטי סרב לאשר למאיר ואנונו מקלט מדיני

כתב על המשמר (בריטניה)

לונדון. — משרד הפנים הבריטי דחה את בקשתו של מאיר ואנונו לקבל מקלט מדיני בלונדון.

שלטונות ההגירה הבריטיים העניקו לואנונו ארכה בת חודש לעזוב את המדינה, ולחפש לעצמו מקום אחר.

הם מסרבים אף להעניק לו אשרת תייר, אשר תאפשר את שהותו על בסיס זמני.

[illegible] בכך שואנונו אינו נירדף ע"י השלטונות הישראלים — בשל דתו, או אמונתו הפוליטית.

הוא אף ציין, כי בהיותו בארץ, הוא עבר על החוק כאשר הפר התחייבות לשלטונות הכלא המקומיים, אשר דרשו ממנו שלא לפרסם כל פרט על נסיבות חטיפתו של אחיו מאירופה לישראל.

מאיר ואנונו, אחיו של טכנאי הגרעין לשעבר המרצה עתה בכלא אשקלון 18 שנות מאסר, סיפר בשנה [illegible]

התפטרו שבעה דירקטורים מבל"ל; "זהו עוול וענישה קולקטיבית"

המתפטרים: מנחם ברגר, מרדכי יונה, גדעון מקוב, יהושע פורר, יחזקאל פלומין, נחמן פרל ואלישע שחמון ◘ פרופ' שטריית חוזר היום מחו"ל ולא ברור אם יתפטר ◘ הדירקטורים „נוקמים" בד"ר חת במונעם ממנו לשבת בראש הישיבה ◘ אישים רבים פונים ומבקשים להתמנות

כתבנו הכלכלי

שבעה דירקטורים ממועצת המנהלים של בנק־לאומי הודיעו אתמול על התפטרותם ממועצת המנהלים של הבנק. ההתפטרות תכנס לתוקף ב־4 באוקטובר.

השבעה שהודיעו על התפטרות הם מנחם ברגר, שהוא אחד משני נציגי הציבור במועצת המנהלים, מרדכי יונה, גדעון מקוב, יהושע פורר, יחזקאל פלומין, נחמן פרל ואלישע שחמון. כזכור, התפטר לפני כשבועיים ממועצת המנהלים פרופ' צבי זוסמן. מי שעדיין לא הודיע על התפטרות הם פרופ' שמעון שיטרית, החוזר רק היום מחו"ל, ואריה שחר שחזר מחו"ל שלשום ועדיין לא החליט כיצד לנהוג. ד"ר מאיר חת, הודיע כזכור, כי יתפטר ממועצת המנהלים מייד עם כינונה של מועצת מנהלים חדשה בבנק.

במכתב ששיגרו הדירקטורים המתפטרים ליו"ר אוצר ההתיישבות היהודים, עקיבא לוינסקי, הם כותבים כי החליטו להתפטר אולם „אין אנו רוצים להרהיב את הדיבור על העוול שנגרם לנו כתוצאה מענישה קולקטיבית שאין לה אח ורע במציאות הישראלית". הם מציינים כי החליטו למרות זאת להתפטר כדי לאפשר בחירת מועצת מנהלים חדשה דבר שהוא לטובת הבנק.

כתבנו מציין, כי למעשה יכול דירקטוריון בנק־לאומי להמשיך ולתפקד על פי התקנון, גם עם שני דירקטורים בלבד.

ביום ראשון יתכנס הדירקטוריון לישיבה משותפת עם ראשי אוצר ההתיישבות והיהודים ובה תמסר פורמאלית הודעת ההתפטרות.

החליטו „לנקום"

בינתיים מתברר, כי חברי הדירקטוריון החליטו „לנקום" ביו"ר מועצת המנהלים ד"ר מאיר חת, שלא נענה לבקשתם להתפטר מתפקידו יחד עם פרופ' שיטרית.

על פי התקנות צריך הדירקטוריון לבחור ביו"ר מידי שנה. השנה לא נבחר הד"ר חת לתפקיד היושב־ראש. לפיכך פורמאלית הוא אינו משמש עוד כיושב־ראש. בתחילת השבוע מנעו ממנו הדירקטורים לשבת בראש ישיבה של מועצת המנהלים וכתוצאה מכך יצא מן הישיבה והיא בוטלה מחוסר קוורום. גם ביום ראשון הם מתכוונים למנוע ממנו לשבת בראש הישיבה. במקומו ישב בראש הישיבה מנחם ברגר. עדיין לא ברור כיצד ינהג הד"ר חת בישיבה.

קופצים על המציאה

בינתיים נודע כי אישים שונים החלו לפנות לשרים ולפוליטיקאים בבקשות להתמנות לחברים בדירקטוריון החדש. עם זאת לא נודע עדיין על מועמדים ודאיים לתפקיד דירקטורים בבנק־לאומי מלבד המנכ"ל הפורש, צדיק בינו, שנענה לבקשת נגיד בנק־ישראל וישמש חבר בדירקטוריון החדש.

שביתה בבתייה של קופ"ח מיום שלישי הקרוב

רונית מורגנשטרן

שביתה בבתי החולים של קופת חולים ביום שלישי הקרוב. רופאי בתי החולים של קופת חולים ישביתו את בתי החולים של הקופה ביום שלישי הקרוב שלאחר החג. לאחר מכן מתכננים הרופאים סידרת השבתות צפופה. הרופאים מוחים בכך על הקפאון המתמשך ביישום התכנית לקיצור תורים שכבר גובשה בקופת חולים וטרם אושרה על ידי האוצר. לדבריהם, הן קופת חולים והן משרד האוצר המייצגים שתי מפלגות יריבות עושים הון פוליטי על חשבון החולים. לרופאים צפויה השבוע פגישה עם מנכ"ל ההסתדרות והנהלת קופת חולים אך הם החליטו לא לדחות את השביתה עד לאחר הפגישה שתתקיים כנראה ביום רביעי או חמישי.

בתי החולים של קופת חולים למי שאינו זוכר „עדיין בעיצומים" מרפאות החוץ סגורות ואין ניתוחים בלתי דחופים זה 10 חודשים.

משרד הבריאות יגיש תביעות משפטיות נגד רשויות המזניחות התברואה

רונית מורגנשטיין

במשרד הבריאות מכינים דו"ח מקיף על בעיות תברואה, ביוב ורישוי עסקים בכל הארץ. מהממצאים שהצטברו עד כה עולה, כי בלמעלה מ־100 ישובים ואזורים יש בעיות ביוב ותברואה חמורות המהוות פוטנציאל גבוה להתפתחות זיהומים ומחלות. שרת הבריאות אמרה אמש כי רצינות כוונותיו של ראש הממשלה האחראי לעניין כמי שמכהן גם כשר הפנים לטפל בבעיות "לא חשובות" כמו ביוב שגרם לתחלואה כה חמורה תיבחן במידת קבלת החלטות וביצוען. משרד הבריאות תגיש לפרקליטות חלק מן הממצאים שבידיו כדי לשקול הכנת כתבי אישום נגד האחראים למצב זה ברשויות המקומיות.

שרת הבריאות ביקרה אתמול את 8 חולי הפוליו המאושפזים בבית החולים הלל יפה שבחדרה. בביקור מסרו רופאי המחלקה לשרה שבמצב כל החולים חל שיפור. אצל המורה שולמית גבאי שהיתה מקרה הפוליו הראשון שנתגלה בהתפרצות הנוכחית ושמצבה קשה מאד חל שיפור קל · יש לה תחושה בגפיים ומצב רוחה טוב. היא הביעה משאלה :עשו הכל שלא יהיו יותר מקרי פוליו". גבאי עדיין מונשמת ובשבוע הבא היא תחל בשיקום. אצל רווקה בת ה־26 מחדרה הנמצאת גם כן במצב קשה חזרה התחושה ביד אחת ורגל אחת והיא מצליחה להניע אותן. כל החולים יחלו בשיקום בשבוע הבא. חלקם בבית לוינשטיין וחלקם בהלל יפה. משרד הבריאות תגבר את צוות העובדים במחלקה בפיזיותרפיסטים נוספים ועובדות סוציאליות.

מבצע החיסון נגד פוליו הסתיים אתמול. במסגרתו חוסנו כ־250 אלף איש בנפות חדרה ורמלה. מי שלא הספיק להתחסן בנפות אלו יוכל לקבל את החיסון בתחנות לבריאות המשפחה.

הסכם חדש בציקלון; שופרו תנאי הפנסיה של עובדי המפעל

יהודה צור

בהתערבותו של מאיר גת מ"מ יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות הושג אתמול הסכם במפעל צקלון ליצור מטוסים המעסיק כ־500 עובדים ליד כרמיאל. ההסכם הושג לאחר משא ומתן שהחל בחודש פברואר במהלכו נוקטת ההנהלה עיצומים זה כמה חודשים נגד העובדים עד להשבתת המפעל כלחץ להשיג ויתורים מצד העובדים. רק כאשר הטילה ההסתדרות את מלוא כובד משקלה הסכימה הנהלת המפעל לגשת לשלב מעשי של ההסכם.

בהסתדרות חששו שהתאחדות התעשיינים רצתה להגיע לעימות בין הנהלת המפעל לבין העובדים כדי שזאת תשמש דוגמא להסכמים בעתיד בין מפעלים למעסיקים. למעלה מ־160 עובדים בצקלון מועסקים בתנאים של חוזים אישיים. העובדים השיגו כ־7 אחוז העלאת שכר לש"ו החל מחודש יוני. אולם הושג הסכם רב משמעות בכל הקשור לתנאי פנסיה של העובדים כאשר סוכם, כי החל משנה הבאה יוכנסו כל הרכיבים בתנאי השכר של העובדים לזכויות הפנסיה, דבר המהווה העלאה של 70 אחוזים. מזכירות מועצת פועלי כרמיאל רואה בהסכם שנחתם הישג חשוב לעובדים כשהכוונה עכשיו להגיע לשלב של שכנוע העובדים שרצויים הסכמים קולקטיביים בלי הדוגמה של חוזים אישיים אשר למעשה אינם פועלים לא לטובת המעסיקים ולא לטובת העובדים, לדברי מאיר גת מ"מ יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות.

מפעל שטיחי כרמל באור עקיבא הושבת

עתי"ם

מפעל שטיחי כרמל באור־עקיבא הושבת בליל אתמול. הפועלים השביתו את העבודה בהחלטה שנתקבלה בהצבעה חשאית יום קודם לכן.

עשרות מעובדי המפעל התקבצו בשעות הבוקר ליד שער המפעל ונשאו שלטים הקוראים להנהלת המפעל לכבד את ההבטחות שניתנו להם. לדברי נציגי ועד העובדים, לא מקיימת ההנהלה את התחייבות שלה למלא אחר דרישות העובדים. דרישות אלה כוללות העברת כספים לקרן השתלמות ולקרן מבטחים שהיא קופת הפיצויים של העובדים וכן ושלום ביגוד, דמי הבראה ומשכורת יג'. עוד מחלוקת בין הוועד להנהלה היא קביעת גובה פיצויים הולם למפוטרי המפעל.

חריש התבקש לבדוק חוקיות השימוש בכדורי פלסטיק; ירידה במספר הנפגעים

מנחם ענברי, ערן טאוס, בצלאל עמיקם

גם אתמול נמשכו במקומות רבים בגדה המערבית תקריות בין מפגינים לבין הצבא, ונמסר על פצועים, אם כי מספרם נמוך בהרבה ביחס לימים שקדמו לכן. כן יש עליה במספר התקריות בין המתנחלים לבין הערבים. האגודה לזכויות האזרח פנתה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בבקשה לברוק אם לא נעשה שימוש מופרז על־ידי חיילי צה"ל בכדורי פלסטיק. האגודה מבקשת מהיועץ המשפטי להדגיש מה מותר ומה אסור בשימוש בכדורים מסוג זה.

צה"ל הטיל עוצר על מחנה הפליטים בלטה, לאחר שנודע דבר מותו של צעיר בן 20, נאסר אבו תאבת בכלא רמלה. הצעיר נפצע לפני 18 חודשים מירי תושב המחנה החשוד בעיני התושבים כמשתף פעולה, ואחר־כך נעצר. הרוחות במחנה התחילו להתלהט וצה"ל מיהר להטיל עוצר. בכפר חווארה הסמוך ידו אבנים על רכב של צה"ל, ומכונית ישראלית ושברו את שמשותיהן.

יום קודם לכן ירו מתנחלים על עיזים של תושב הכפר, לאחר שידו עליהן אבנים.

בשכם נמסר על ילד בן 10 שנפצע בהפגנה. על הפגנות עם פצועים נמסר בהר חברון מן הכפרים בני־נעים, ויאטה. בכפר סעיר נכנסו מתנחלים בארבע מכוניות. וירו באויר, ככל הנראה „הפגנת נוכחות" של תומכי כהנא. מן הכפר סעיר נמסר שהצבא השמיד כרמי ענבים, אולי כחלק מ„המלחמה הכלכלית" בכפריים. בעבר נקט צה"ל שיטות דומות בבית־סחור.

בחברון היו הפגנות במרכז העיר, ליד האיזור שצה"ל סגר. מתנחל ירה באויר. אין נפגעים. אוטובוס ישראלי נרגם באבנים ושמשתו נופצה.

צעיר שנפגע מירי כדורי פלסטיק במחנה בלטה מפונה בידי חבריו (הצלום: אנדרה ברוסמן)

„שוטרים ניפצו שמשות"

תושבי הכפר ג'בל מוכבר שבסביבות ירושלים טוענים כי שוטרים ניפצו שמשות בבתיהם ושברו דודי שמש לאחר פיזור מפגינים בכפר ובמהלך ניקוי הכבישים והסימטאות ממחסומי אבנים, אתמול ושלשום בלילה.

מחמוד עוויסאת רופא מתמחה בביה"ח אסף הרופא, סיפר כי אמש תוך כדי ניקוי הכבישים ממחסומי אבנים ליד ביתו על ידי כוחות המשטרה הושלכו אבנים על ביתו נופצו שמשות ובנו בן ה־ נפצע קל. תושבים אחרים שבבתיהם נופצו השמשות, לטענתם בידי שוטרים, אמרו כי הם מוכנים להעיד על אשר התחולל בכפר.

מן המשטרה נמסר כתגובה, כי מאז מותו של הצעיר ג'מאל אבו [illegible] שקירייאת בכפר לפני כ־ג ימים לא פעלו בתוך הכפר כוח משטרה.

תושבים וכן עתונאים שהיו בכפר אתמול ושלשום דיווחו על התנגשויות רבות בין המשטרה למפגינים בתוך הכפר וכי המשטרה הפעילה רימוני עשן וגז לפיזור התושבים.

בביקור שערכתי בכפר אתמול בבוקר היו אמנם סימנים שהעידו על מהומות שהתחוללו בו. אבנים רבות היו פזורות בכבישים וכן שרידי רימונים רימוני עשן וגז.

לפתוח בתי"ס

— ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) פנתה אתמול לשר הביטחון ולראש המינהל האזרחי בתביעה להבטיח את פתיחת בתי־הספר בגדה. בפנייתה תובעת ח"כ סרטני להתייחס לידיעות בדבר הפיכת שני בתי־ספר בחברון לבסיסי צה"ל. אם נכונה הידיעה — תובעת ח"כ סרטני לשחרר את בתי־הספר.

נהרג מפגיז גז

חקירת המשטרה מנסיבות מותו של ג'מל שקיראת בן ה־19, אשר נהרג ביום ב' בכפר ג'בל מוכבר במהלך הפגנות, טרם נסתיימה.

מדים חסיני אש לחיילי צה"ל בגדה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל בוחן אפשרות לצייד את חייליו בשטחים במדים מיוחדים חסיני־אש שיתנו פתרון לסכנת בקבוקי התבערה.

לכתבנו הצבאי נמסר, כי כבר כיום לבושים מרבית החיילים המועסקים בסיורים ובפיזור הפגנות בגדה וברצועה בכובעים חסיני־אש אולם אלה אינם יעילים והבגד נחרך באש. בצה"ל רווחת הדיעה, כי יש לעשות מאמץ רב כדי להעניק לחיילים מיגון טוב והרגשת ביטחון ולפיכך בוחנים סוג מיוחד של בד שדלק נוזלי אינו „אוכל" אותו. לכלי הרכב ולג'יפים כבר נמצא הפתרון המתאים ולגגות כלי־הרכב הוצמדה יריעה חסינת־אש המגינה על הכלי ויושביו מפני בקבוקי תבערה.

ההסתדרות מוכנה להפחית תוסה"י ל־50% — התעשיינים תובעים 30%

אבשלום קווה

ההסתדרות מוכנה להפחית את שיעור הפיצוי עבור ההתייקרויות משבעים אחוזים לחמישים, ואילו המעסיקים הפרטיים מתנגדים לכך ודורשים כי בהסכם החדש של תוספת היוקר יקבע שיעור פיצוי של שלושים אחוזים בלבד.

היום אחרי הצהריים יתחדש המו"מ בנושא זה בהשתתפות שני סגניו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני ומאיר גת מצד ההסתדרות. את לישכת התיאום ייצגו בישיבה יו"ר ועדת העבודה דן פרופר ויו"ר מחלקת יחסי העבודה של האירגונים הכלכליים, עו"ד יוסי גטניו.

לפני הישיבה תתקיים התייעצות בוועד הפועל בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר גת וזילוני. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד נמצא בחוץ לארץ. יצויין כי ישראל קיסר אמר באחת הישיבות האחרונות של הוועדה המרכזת, כי ההסתדרות מוכנה להפחית את שיעור הפיצוי לחמישים אחוזים בלבד.

דן פרופר אמר אמש, כי הסכם תוספת היוקר החדש חייב להתאים את עצמו לרמת אינפלציה במשק ולמצב הכלכלי. עוד אמר פרופר, כי לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים אינה יכולה לקבל את דרישת ההסתדרות למתן פיצויי של חמישים אחוזים משיעור עליית המדד וזאת נוכח מצבה הקשה של התעשיה ועליית השכר הריאלית במיגזורים השונים של המשק. פרופר מתריע כי תוספת יוקר שאינה תואמת את המציאות הכלכלית עלולה להגביר את קצב האינפלאציה, ולגרום סגירת מפעלים הנמצאים בלאו הכי בקשיים כלכליים.

51 סנטורים תובעים מהמימשל לאסור את כניסת ערפאת לארה"ב

דליה שחורי (ארה"ב), סי"צ

ואשינגטון.— 51 סנטורים, לרבות שני המועמדים למשרת סגני נשיא לויד בנטסן ודן קוויל, חתמו על מכתב הקורא למימשל רייגן לא להיענות לבקשתו של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, במידה שתוגש בקשה כזו, לקבלת אשרת־כניסה לארה"ב.

ערפאת יצטרך אשרת־כניסה אם יחליט להופיע בפני המושב הנוכחי של עצרת האו"ם, המתקיים בניו־יורק.

מנהל המרכז הפלשתיני בוואשינגטון, חסן עבדל רחמן, אמר לכתב "ניו־יורק טיימס", כי "טובים הסיכויים" שערפאת יערוך ביקור מעין זה בנובמבר.

באיגרת, המופנית למזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, כותבים הסנטורים: "אנו מאיצים בך להפעיל את סמכותך ולשלול כל בקשה" לאשרת כניסה לערפאת. עוד נאמר במכתב: "מן הראוי שתישלל מערפאת אפשרות הכניסה לארצנו, עד שהוא ואש"ף יסתלקו מן הטרור כמכשיר במדיניות החוץ" שלהם, יכירו רשמית בזכות קיומה של ישראל ויקבלו את החלטות 242 ו־338.

בין החתומים על האיגרת, הסנטורים הרפובליקנים רוברט דול מקנזאס, ג'סי הלמס מצפון קרולינה והסנטור הדמוקרטי מרנבאום מאוהיו.

"פליטים" פלשתינים חשודים בנסיון להקים תאי טרור בנורבגיה

עלי כהן (סקנדינביה)

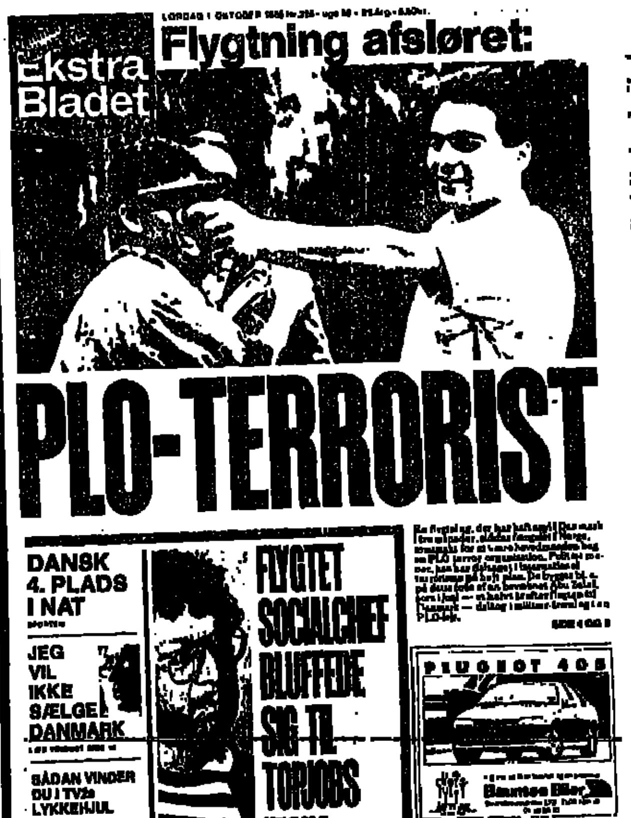
Ekstra Bladet
Flygtning afsløret:
PLO-TERRORIST
DANSK 4. PLADS I NAT
JEG VIL IKKE SÆLGE DANMARK
SÅDAN VINDER DU I TV2s LYKKEHJUL
FLYGTET SOCIALCHEF BLUFFEDE SIG TIL TOPJOBS
PEUGEOT 405

העמוד הראשון של העתון הדני "אקסטרה בלאדט" המפרסם את הגילוי של רשת הפליטים הטרוריסטים

בדיקה שיגרתית של דואר למניעת הברחת סמים הביאה לגילוי חומר מחשיד בדואר, שהיה מיועד לכתובת באוסלו.

המשטרה הוכנסה לסוד העניין וב־13 בספטמבר הגיעה לכתובת החשודה. במקום נמצאו אותה שעה 5 אנשים. כולם נעצרו, ואחרי חקירה מאומצת התבררו פרטים מרהימים על זהותם ומעשיהם. 4 מהם היו פלשתינים ואחד סורי. הסורי הודה כי הוא מאנשי "האחים המוסלמים", והפלשתינים היו חברים ב"כוח 17" של אש"ף, ושהו בנורבגיה כדי להקים תאי טרור. בדירה נמצאו מסמכים, דרכונים מזוייפים ותצלומים.

מקצועניים

במהלך החקירה התברר, כי הפלשתינים בחבורה היו גם "מבקשי מקלט מקצועיים", שחלק מהם כבר זכה במקלט במדינה אחרת, ועתה ביקשו מקלט גם בנורבגיה, וזאת כדי לזכות בתמיכה הממשלתית.

אחד ה"פליטים", שהורהה בדנמרק כ"איברהים אבו־זאלאף", וזכה בה למעמד של פליט, שהה אחרי כן במחנה אימונים של אש"ף באי היווני קיפרוס, שם צולם מתאמן באקדח. הצילום הזה נמצא בדירה באוסלו, לשם הגיע בדרכון על שם "איחייה איסמעיל האיו".

המסמכים שנמצאו נשלחו בדואר, וה"פליטים" הקפידו שלא לשאת על גופם מסמכים העשויים להחשידם בהשתייכות לאש"ף.

בשיתוף עם משטרות אחרות בסקנדינביה התברר, כי לפחות אחד מן ה"פליטים" ניסה גם להגיש בקשת מקלט ומעמד פליט גם בשבדיה.

איברהים אבו זאלאף (איחייה איסמעיל האיו) הגיע לדנמרק מלוב, וגם שם זכה לתמיכה ממשלתית קטנה, שאיפשרה לו חיסכון "פרטי" של 3000 דולאר, בהם התפאר לפני חברים בעת שהותו בדנמרק בעיר סלאגאל־סה שבאי זיילאנד.

העתון הדני "אקסטרא בלאראט", שפרסם אתמול (שבת) את הסיפור המזור בהרחבה בעמודו הראשון, משער כי הגילויים באוסלו עשויים בעיקר לפגוע בפליטים, יותר מאשר בארגוני טרור.

כלי רכב נרגמו ביפו

עתי"ם

כלי רכב נרגמו במוצאי שבת, בשעה שנסעו ברחובות רזיאל ויפת ביפו.

איש לא נפגע.

נהגים מסרו, כי אבנים הושלכו מאיזור גן־תמר.

מת כתריאל כ"ץ

עתי"ם

כתריאל כ"ץ, מי שכיהן כשגריר האחרון של ישראל במוסקבה לפני ניתוק היחסים במלחמת ששת הימים, היה מזכיר הממשלה, וכן דובר אירגון ההגנה לפני הקמת המדינה, נפטר אור ליום ו' בירושלים.

הלווייתו נערכה ביום ו' בהר המנוחות בבירה.

כתריאל כ"ץ נולד ב־1908, בלבוב שבפולניה ועלה ארצה ב־1924. סיים לימודיו בגימנסיה הרצליה בתל־אביב, ולאחר לימודיו האוניברסיטאים השתלם בביה"ס הגבוה לעתונות בוורשה.

השאיר אחריו אשה, שתי בנות וחמישה נכדים.

המנוח שימש בשליחויות־רכש רבות מטעם ההגנה, שהיה מנהל שירות הפירסומים שלה. היה ממקימי קיבוץ בית השיטה, ושירת בצה"ל בדרגת רב־סרן.

בשנים 1949־1953 היה מנהל מחלקת המחקר במשרד החוץ, מאז ועד 1967 כיהן לסירוגין כשגריר, ציר וקונסול בהונגריה, פולין, ארה"ב, בריה"מ ופינלנד.

כן היה ב־1962 מזכיר הממשלה ומשנת 1967 ועד 1971 היה יו"ר הנהלת "יד ושם".

אש"ף הפקיד כסף ברבת־עמון לתשלום משכורות הפקידים המפוטרים בשטחים

פנחס ענברי

אש"ף הפקיד בבנק הערבי ברבת־עמון את סכומי הכסף הדרושים לתשלום משכורות עובדי המדינה הערבים במינהל האזרחי בשטחים, אשר פוטרו בידי ירדן.

כך מסר אתמול היומון המזרח ירושלמי "א־נהאר". לא נמסר הסכום שהופקד לטובת עובדי המינהל האזרחי, ולא נאמר כיצד יוכלו לקבל את משכורותיהם מאש"ף.

לפני כחודש חתם ערפאת על הוראה לקבל את האחריות על עובדי המינהל האזרחי לידי אש"ף, ולשלם את משכורותיהם. זאת פעם ראשונה שאש"ף מביע נכונות לשלם את משכורות עובדי המדינה הערבים בשטחים, ויש בכך משום תמיכה בהמשך קיומו של המינהל האזרחי, כשלב למדינה שבדרך.

לעומת זאת, הודיעה ישראל בסוף השבוע, כי היא מאריכה בחודש וחצי את סגירת מערכת החינוך בשטחים, לאחר שצו הסגירה הקודם מסתיים בסוף החודש. מערכת החינוך בשטחים מהווה 70 אחוז מן המינהל האזרחי.

כמו כן פורסם בסוף השבוע צו המאריך בשנה נוספת את סגירת המשרד הפלשתיני לשירותי עיתונות במזרח ירושלים.

פוזרה התפרעות בסילואן

עתי"ם

המשטרה פיזרה בגז מדמיע התפרעות תושבים, שהיתה במוצאי שבת בכפר סילואן ליד ירושלים. כוחות המשטרה עצרו מספר חשודים בהתפרעויות.

● 14 מיליון מבין 100 מיליון תושבי ניגריה סובלים מחרפת רעב, על כך הודיע הבנק העולמי. בעקבות הודעה זו החליטה ממשלת ניגריה להקציב סכומים נוספים לשיפור מצב התזונה, הבריאות והחינוך של תושבי המדינה.

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו
רותקה קריסטל ז"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום שלישי 4.10.88 בשעה 17.00,
ולאחר מכן אזכרה במועדון
המשפחה ובית כפר־מנחם

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו היקרה
בהירה יצחק
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"א תשרי תשמ"ט,
2.10.88, בשעה 13.00, בבית העלמין בקיבוץ מזרע
משפחת יצחק
וקיבוץ מזרע

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בריהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 13134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פירושו של דבר

צבי גורן

גורבצ'וב — שליט עליון

בעברית פשוטה: מיכאיל גורבצ'וב הוכיח ביומיים שעברו, כי למד את התורה מקודמיו, ואף השכיל מהם. הוא עתה השליט העליון, על ארבע מכונות משומנות היטב: המנגנון המפלגתי, המנגנון הממשלתי, הצבא האדום והק.ג.ב.

הוא עשה זאת במהירות, שלא פעם נראתה מוגזמת ומאיימת על המשך דרכו. פה ושם נדמה גם שהוא נאלץ להיכנע ללחצי השמרנים. עתה נראה כי למעשה, אילץ אותם גורבצ'וב להתייצב בגלוי נגדו, והוכיח למתנגדיו, כי לא לחינם היה בן טיפוחיו של יורי אנדרופוב. הוא ירש ממנו לא רק את השלטון (אם נתעלם, כנהוג עתה, מתקופתו הקצרה של צ'רנייניקו), אלא גם את אמנות השלטון.

משום כך, דווקא מי שחוגג היום את נצחון גורבצ'וב, טוב יעשה אם לא ישתכר: בסופו של דבר אנו עוסקים בשלטון טוטאליטרי, והעומד בראשו הוא רודן. שאם לא כן, לא ישלוט. גורבצ'וב הבהיר עתה כי הוא מבין זאת, ובשלב הזה הוא גם פועל כהתאם, אם כי עודנו מחייך ואיננו נוהג כעריץ. בשלב זה, לפחות, כאשר השליט החדש מורז כעניתיו ללכת עמו בנימוק, שבני העם "תובעים שנקיים צעדים נמרצים ומכריעים יותר", אין ספק כי הדו־שיח עם בני העם הוא גורם מרכזי בחשיבתו, ובמעשיו.

בחירתו לנשיא, שבקרוב גם יהיו לו סמכויות ביצועיות נרחבות, כדבריו שלו אתמול על הפרסטרויקה, היא: "בחירה היסטורית, שנועדה להציב את המדינה על רמה מודרנית ולהשיג שיפור ניכר בחיי בני העם". אך נצטרך כנראה להמתין זמן מה לפני שנדע אם השיפור הזה כולל שינויים דמוקרטיים משמעותיים בדרך החיים בברית המועצות. היום, מכל מקום, ומבחוץ, נראית בחירתו אמיצה מאוד, ומבטיחה, גם למי שאינו מאמין שגמר יהפוך חברבורותיו.

ח"כ גרוסמן תצא לצ'ילה כמשקיפה במשאל העם

יורם בר

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם), תצא השבוע לצ'ילה כמשקיפה במישאל העם בדבר המשך כהונתו של הרודן אוגוסטו פינושה.

גרוסמן, תגיע לצ'ילה עם עוד עשרים מבכירי חברי האינטרנציונאל הסוציאליסטי, ביניהם ראש ממשלת צרפת לשעבר פייר מורואה, וסגן נשיא הפרלמנט הנורווגי רויף סטן.

לדברי גרוסמן, נוכחות המשלחת עשוייה לעודד את אזרחי צ'ילה להצביע בהתאם למצפונם, ואולי יוסר מהם מקצת מן הפחד, שהמשטר מטיל עליהם.

עם זאת, ציינה גרוסמן, כי אין לה אשליות כאילו נוכחות המשלחת תבטיח, כי פינושה יקיים מישאל בדרך דמוקראטית.

"אני מרגישה חובה מוסרית בשם מפ"ם לתרום את חלקנו בהקלה עם העם הצ'ליאני, בבדידותו מול הדיקטטורה המושלת בו".

זהו ביקורה השני של ח"כ גרוסמן בצ'ילה. ב־1985 ביקרה לראשונה ונפגשה במחתרת עם נציגי האופוזיציה והאיגודים המקצועיים שהוצאו אל מחוץ לחוק, וכן עם הקרדינאל הקאתולי של צ'ילה.

מעריכים, כי הזמנתה של ח"כ גרוסמן כמשקיפה למישאל העם, תשפיע לטובה על מעמדה של מדינת ישראל באמריקה הלאטינית כולה.

● "צריך אמונה בבורא עולם ולא במדינה" — אמר השר יצחק פרץ מש"ס בעצרת התעוררות בצפת, בה תקף קשות את המפד"ל על סיסמת הבחירות שלה, שלדברי השר יש בה כפירה בבורא עולם.

ביום השלושים
למות חברנו
יוסף ינאי
נתייחד עם זכרו
ביום ג' 4.10.88 בשעה 21.15 בחדר־האוכל
המשפחה
וקיבוץ כפר־מסריק

במלאת שש שנים למותו של
אהוב נפשנו
דוד בן אברהם ז"ל
נפקוד את קברו ביום רביעי, 5.10.88
בשעה 16.00.
המשפחה
וקיבוץ מעברות

ביום השנה למותו
של חברנו
היינריך מרצל (שוצה)
נעלה לקברו ביום ג', כ"ג בתשרי 4.10.88
בשעה 15.30.
מוקירי זכרו מוזמנים.
המשפחה
וקיבוץ זיקים

פצועים רבים מקליעי פלסטיק ברצועת עזה ובכפרי הגדה

סרן במילואים יינזף על הסעת נער על כנף רכב בתחילת האינתיפאדה ● יחודשו הלימודים במזרח ירושלים

פנחס ענברי, עזרא אבירן, אוילת מזור, בצלאל עמיקם, יורם בר

ביום שישי ובשבת הובאו לבתי החולים בעזה וחאן יונס 10 צעירים מקומיים שנפצעו מיריות בכדורי פלסטיק שירו חיילי צה"ל.

ביום שישי, לאחר התפילות במסגדים, התחדשו ההפגנות ברפיח, בעזה ובמחנה הפליטים נוסייראת במרכז הרצועה. שוב נעשה שימוש בכדורי פלסטיק לפיזור המפגינים ומיידי האבנים, וביום שישי נפצעו 5 צעירים, מהם 2 בנוסייראת, 2 במחנה הפליטים שאטי בעזה ואחד ברפיח.

ההפגנות התחדשו בשבת בעיקר בדרום הרצועה. ברפיח הוטל עוצר על חלק ממחנה הפליטים, בשל התגברות מעשי ידוי האבנים והבערת הצמיגים. בשבת הובאו לבית החולים נאצר בחאן יונס 5 צעירים, שנפצעו בכדורי פלסטיק, מהם 2 פצועים בינוני.

פצועים גם בגדה

בסוף השבוע היו תקריות בין צה"ל לבין כפריים גם בגדה המערבית, ונמסר על פצועים רבים ובכלל זה מכדורי פלסטיק. על תקריות עם פצועים נמסר מכלעא, קראוות, בני זיד בית פוריק וסורדא שבשומרון.

ברמאללה נסגרו החנויות כאשר הגיע לעיר צוות של גובי מסים.

בקבוק תבערה ביים

סיורים של משמר הגבול שעברו אתמול במזרח ירושלים נתקלו במספר מקומות במטחי אבנים. התקריות ארעו בשכונת אבו־טור ובאחת מהן אף הושלך בקבוק תבערה לעבר רכב משטרתי. למרבה המזל, הבקבוק לא התלקח. באיזור ואדי ג'וז נופצה אתמול שמשת אוטובוס. המשטרה ערכה סריקות נרחבות ללכידת מיידי האבנים, ואנשי מג"ב השתמשו בגז מדמיע.

דב קהת, סמנכ"ל במשרד הפנים, הותקף באבנים ליד בית חורון הערבית, כהיותו בדרכו מביתו בגבעת זאב בירושלים לחיפה, וחלונות מכוניתו נופצו. הוא ואשתו נפצעו קלות. לאחר שירה באוויר, נמלטו זורקי האבנים מן המקום.

נזיפה לקצין

בעקבות פנייתו של חבר הכנסת יאיר צבן ממפ"ם, יינזף קצין מילואים בדרגת סרן, משום שבאישורו הוסע נער מעוה על כנף רכב סיור של צה"ל במהלך התפרעות.

חקירת מצ"ח העלתה, כי אנשי הסיור לא התכוונו שהנער ישמש כמחיצה חיה בינם לבין האבנים שהתעופפו מסביב, ולא היתה סכנה לחיי הנער, משום שהרכב נסע לאט.

הפרשה אירעה לפני עשרה חודשים. חבר הכנסת צבן פנה אל שר הביטחון בתביעה לבדוק אם הפרקליט הצבאי הראשי ברק את תיק החקירה של מצ"ח וכן הוא מבקש לדעת מדוע חקירה של פרשה שכזו נמשכה עשרה חודשים. ח"כ צבן מוסיף לפנייתו: "התמשכותן של חקירות מעין אלה מעבר לכל זמן סביר מאותתת לגורמים הפועלים בשטח, שהרשויות המוסמכות אינו מתייחסות בחומרה רבה למעשי התעללות מסוג זה".

חוזרים ללמוד

הלימודים בכל בתי הספר במערכת החינוך העירונית במזרח ירושלים יתחדשו בהיקף מלא ביום שלישי. כך מסר דובר עיריית ירושלים.

הלימודים בכיתות ה' ו־ו' ביום שלישי, ובבתי הספר המכינים והתיכוניים ייפתחו הלימודים יומיים אחר־כך, ביום חמישי.

עד כה חודשו הלימודים בגני הילדים, בבתי הספר של החינוך המיוחד ובכיתות א'־ד' בבתי הספר היסודיים העירוניים במזרח העיר. לאחר שחידוש הלימודים בגני הילדים ובכיתות הנמוכות בוצע באופן מסודר וללא הפרעות, הוחלט על פתיחת הלימודים במערכת החינוך העירונית בהיקף מלא. עד כה שבו ללימודים כ־8000 תלמידים בכיתות הנמוכות וביום שלישי וחמישי יחזרו למעגל הלימודים כ־9000 תלמידים נוספים.

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם), פנתה במיברק אל שר הביטחון וביקשה ממנו להתייחס לידיעות שהגיעו אליה על שני בתי ספר בחברון שהפכו לבסיסי צה"ל. "אם הידיעות נכונות", אומרת סרטני, "עליך לשחרר את בתי הספר מנוכחות החיילים ולחדש בהם ובגדה בכלל את הלימודים".

הרשימה המתקדמת, פנתה לשני אירגוני המורים בארץ, להשמיע את קולם נגד סגירת מוסדות החינוך בשטחים.

כותל הפלדה

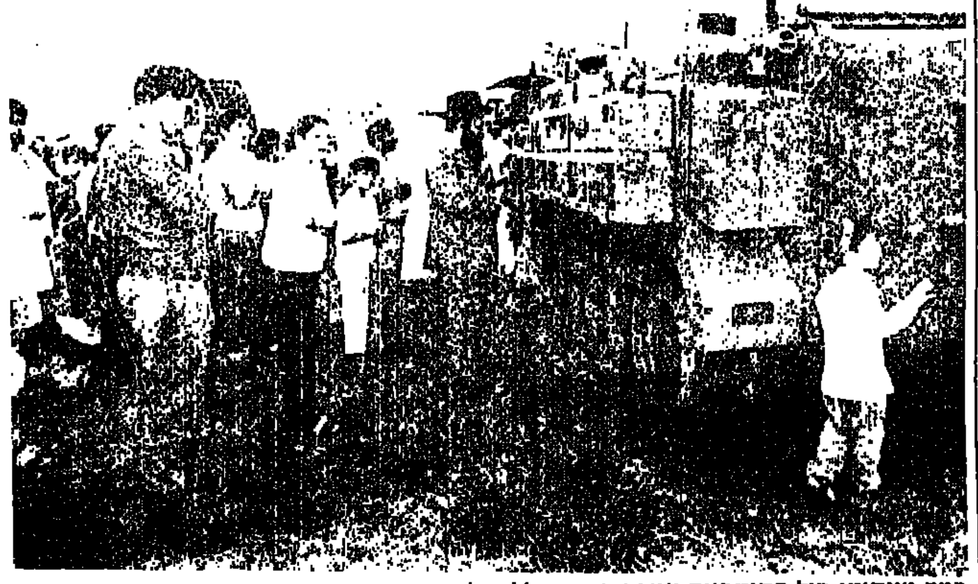

כמה מוותיקי חיל התותחנים ואורחיהם מתפללים ליד רכב קרבי בכינוס החיל בתל־אביב (צילום: רבקה פנדר)

בחירות '88

סרבו לפרסם נגד הליכוד

השבועון "אל־סנארה", היוצא לאור בנצרת, סירב לפרסם מאמר שכתב חבר רשימת השבועון פאיז עבאס נגד האישים הערביים שהשתתפו בכנס בחירות של הליכוד בנצרת. עבאס נאלץ לפרסם את המאמר בשבועון "אל־ראיה", ביטאונה של תנועת "בני הכפר".

סירובו של "אל־סנארה" נבע מהחשש, שפרסום המאמר עלול להרגיז את ראשי הליכוד ולגרום בכך לבטול פרסום המודעות שלהם ב"אל־סנארה".

יצוין, ש"אל־סנארה" מפרסם גם מודעות בחירות של המערך, "הרשימה המתקדמת לשלום", ר"צ, הליכוד והמפד"ל. **קאסם זייד**

מלחמה מלכלכת

הליכוד הגיש תלונה למשטרה על חבלה במטה הדור הצעיר בתל־אביב, ועל השחתת מודעות של הליכוד בכל רחבי הארץ ע"י הדור הצעיר של המערך. מטה הדור הצעיר, בתל־אביב, רוסס בצבע שחור ועל קירותיו נכתבו כתובות נאצה, והודבקו כרוזים של המערך. דובר הליכוד מסר אמש, כי הגיעו תלונות מכל רחבי הארץ על כך שמודעות הליכוד הושחתו, והודבקו כרוזים של הדור הצעיר של המערך נגד ראש הממשלה. (כתבה: דורית גפן; צילום: אילן אופנדרייבר)

הוצת משרד מד"ע בג'ת

אלמונים הציתו שלשום בלילה את משרדי המפלגה הדמוקרטית הערבית בכפר ג'ת. המשטרה מתייחסת בחומרה רבה למקרה והקימה צוות מיוחד כדי לגלות את החשודים.

מעפת ג'ת, אחמד אבו עסבה, הוא המועמד השני ברשימת מד"ע לכנסת ומשמש יו"ר מטה ההסברה שלה. **קאסם זייד**

מהיום לא "ייראו ולא יישמעו"

היועץ המשפטי של רשות השידור, נתן כהן, הודיע למנהלי הרדיו והטלוויזיה ולמפקד גלי צה"ל על איסור הופעת מועמדים לכנסת ה־12 בשידורי הרדיו והטלוויזיה בתקופת שלושים הימים שלפני הבחירות, החל מהיום. האיסור חל על כל השידורים, בין בתחום החדשות ובין בתחום התוכניות. **בצלאל עמיקם**

הצלחה למודעות אתי"ם

מחזור ראשון של מודעות מטעם אתי"ם — אורחים תומכי מפ"ם — שפורסמו בעיתונות הסתיים בהצלחה. מארגני המיבצע אומרים, כי זכו לתגובות חיוביות מפירסום רשימת האישים שהביעו במודעות את תמיכתם במפ"ם.

המודעה האחרונה, שפורסמה בסוף השבוע שעבר, היתה עם הודעת התמיכה במפ"ם של הסופר חיים באר. פירסומה עורר עניין וסקרנות רבה כיוון שחיים באר ידוע כשומר מיצוות. באר הסביר את תמיכתו במפ"ם בכך שחרל מתמוך במערך בעקבות ניסיונות ההתקרבות המוגזמים שלו לחרדים אך יחד עם זאת, החליט להמשיך ולתמוך בחלק הרדיקאלי של תנועת העבודה וכך הגיע למפ"ם.

עד כה, פורסמו מודעות מטעם אתי"ם עם האישים הבאים. הסופרת מיכל גוברין, הסופר סמי מיכאל, מנהיגת האחיות ענת פילפול, פרופסור אלקנה מרגלית, פרופסור יהודה באואר, המשורר נתן יונתן, הבמאי שמואל בונם, ראש ועד המספנות לשעבר מישל אלמליח, ההיסטוריונית שושנה שמואלי, ניצב (בדימוס) שאול גבעוני, תת אלוף (במיל') גיורא פורמן, והשחקנים תמר ויוסף כרמון. **יורם בר**

"המתקדמת" חוששת ממעצרים

ברשימה המתקדמת לשלום חוששים, כי צפוי גל המוני של מעצרים פוליטיים בקרב הערבים תושבי המדינה, לקראת יום הבחירות. לדבריהם, נעצרו כבר עשרות פעילים פוליטיים באום אל פאחם, והם חוששים כי מספר העצורים יגיע למאות, בסופו של דבר. מעצרם של מתרימי הכספים למען נפגעי האינתיפאדה מהווה לדעתם, סימן לצפוי. **יורם בר**

העבודה: אין לנו מרגלים; הליכוד: יש סימנים לריגול

דורית גפן

הליכוד הודיע, כי הוא בודק סימנים נוספים לפעולות ריגול של המערך בתוך מטה הבחירות של הליכוד, בנוסף למה שהתפרסם בעיתון "הארץ".

דובר הליכוד, דני נווה, אמר אמש, כי ישנם סימנים לפרשת ווטרגייט ישראלית, שלה אחראי המערך. לדבריו, שוקלים עתה בליכוד, אפשרות לכינוס מיוחד של הכנסת לדון בפרשה נוכח חומרתה.

מפלגת העבודה הכחישה בסוף השבוע באופן חד משמעי שימוש בכלים מודיעיניים להשגת מידע על מערכת ההסברה של הליכוד או של מיפלגות אחרות. ההכחשה באה כתגובה לכתבה שבה נאמר, שמפלגת העבודה מועלת כביכול בדרכים מתוחכמות ולא קונבנציונאליות להשגת מידע על פעולות ההסברה של הליכוד, בסיוע שלושה מותחי השב"כ — רפי מלכה, ראובן חוק ופלג רדאי.

דוברת מפלגת העבודה, מיכל כהן, הדגישה אמש, כי מפלגתה מתנגדת לכל שימוש באמצעים בלתי חוקיים ובלתי מקובלים במערכת הבחירות. היא ציינה, כי מפלגת העבודה שכרה את שירותיה של חברת שפרן בבעלות רפי מלכה, למתן ייעוץ למערך האבטחה הקיים. זאת בנושא אבטחות מיתקנים, ארועים ואבטחת מידע. לדבריה, חברת שפרן קשורה לצורך ביצוע העבודה לפלג רדאי. ראובן חוק אינו מועסק ע"י שפרן ולא ע"י מפלגת העבודה.

חוק מנהל את מטה הבחירות של טדי קולק בירושלים. עוד אמרה הדוברת, כי מפלגת העבודה תישאר נאמנה לאמנה שחתמה לקיום בחירות הוגנות בכל התחומים, כולל תחום זה.

גרנות: הממשלה מבזה את הכנסת

יורם בר

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם), פנה אל יו"ר הכנסת שלמה הלל והביע את מחאתו על ביזוי הכנסת בידי הממשלה, בכך שהיא מעכבת מזה שישה חודשים את ביצוע חוק החיילים המשוחררים שחוקקה הכנסת.

לפי חוק זה, אמורה היתה הממשלה, לשלם לכל חייל וחיילת המשתחררים משירות סדיר סכום של כאלף חמש מאות עד אלפיים ש"ח עם שיחרורם. למרות קבלת החוק בידי הכנסת, שרי הממשלה הנוגעים בדבר טרם מימשו את ביצוע החוק.

ח"כ גרנות פנה בעניין זה גם אל רה"מ שמיר, וקרא לו להמריץ את השרים הנוגעים בדבר. "מחובתך לדאוג שממשלת ישראל תכבד את החלטת הכנסת ואת חייליה", כתב גרנות לשמיר.

בתביעה התברר: הפדיון היומי למונית בקו 4 בת"א — 500 שקל

עתי"ם

בעתירה שהגיש ארגון מוניות תל־אביב לבית המשפט המחוזי בתל־אביב התבקש השופט להוציא צו מניעה נגד חבר הארגון לשעבר, המפעיל את מוניתו בקווים 4 ו־5 ללא הסכמת הארגון ולא היתר ממשרד התחבורה.

בא כוח הארגון, עו"ד מ. קרש, טוען בעתירה, כי חבר הארגון לשעבר, חיים כהן־יוסיפוב, הכריז על עצמו כחבר בארגון, והחל להפעיל מונית שירות (מיניבוס) בקו המיוחד לחברי הארגון, ללא היתר ממשרד התחבורה ומעיריית תל־אביב. "מעשיו של הנתבע פוגעים בהכנסות התובעת ובפרנסת החברים", נאמר בתביעה.

בבקשה לצו נטען, כי נזקיהם של נהגי המוניות והמאוגדים, כתוצאה מפעילותו של הנתבע מגיעים ל־500 שקל ליום, שהוא פדיון ממוצע של מונית ליום עבודה.

מבזקי בחירות

● חסין פארס, מועמדה של מפ"ם לכנסת, הופיע באסיפת בחירות בכרמיאל ודיבר על תוכנית השלום של מפ"ם ועל עמדותיה העקביות בזכות החיים בדו־קיום בין היהודים והערבים במדינת ישראל. במהלך האסיפה ענה פארס לשאלות רבות.

● אימרי רון, רכז מטה הבחירות של מפ"ם, אמר בכינוס חניכי בצפת, לפתיחת מערכת הבחירות של מפ"ם בעיר: "מפ"ם צריכה להיות חזקה כדי שתוכל להכריח את מפלגת העבודה שלא לתת יד לממשלה דו־ראשית, ממשלה שכל כולה חוסר יכולת להתמודד עם הבעיות המרכזיות." לכינוס הגיעו עשרות פעילים, אוהדים וסקרנים, ביניהם חובשי כיפות סרוגות.

המשכים

גורבצ'וב נבחר לנשיא בריה"מ

(המשך מעמוד ראשון)

עם היבחרו הודיע גורבצ'וב לבני עמו כי נגוני וגמור עימו להאיץ את תוכניות הרפורמה. הוא הוסיף: „בני עמינו מגלים הבנה לעבודתנו, אך תובעים כי ננקוט צעדים נמרצים ומכריעים יותר. לדבריו, ה„פרסטרויקה" היא „צעד הסטורי שנועד לשפר את רמת החיים של העם הסובייטי, ולהפוך את ברית־המועצות למדינה מודרנית".

בנאומו, הבטיח גורבצ'וב כי הממשלה בבריה"מ תיקח חלק פעיל יותר בחיי היום יום במדינה, ואילו תפקידה של המפלגה הקומוניסטית יתרכז בקביעת מדיניות ובנושאים אידיאולוגיים. לאחר דיון שנמשך כארבעים דקות, אישר הסובייטי העליון בהסכמה מלאה את מינויו של ולאדימיר קריוצ'קוב לראש הק.ג.ב. בבריה"מ, אולם, לראשונה מזה שנים אחרות לא נכלל ראש השירותים החשאיים ברשימת ראשי המפלגה הקומוניסטית, ולא יהיה מיוצג בצמרת השלטון הסובייטי.

קריוצ'קוב נתמנה לתפקיד זה במקומו של ויקטור שבריקוב, שהיה ראש השירותים החשאים מ־82' וחבר בפוליטביורו. ראש השירותים החשאים שהודח, מונה לראש ועדת המפלגה לעניינים לגאליים.

כל אנשי גורבצ'וב

במושב הסובייט העליון, שנערך אתמול, אושרו שינויים מרחיקי לכת בצמרת המפלגה, ובכך התקבלו הצעותיו של גורבצ'וב. מהנהגת המפלגה הורחק כאמור הנשיא לשעבר, אנדרי גרומיקו ועוד ארבעה מנהיגים הידועים בהתנגדותם לתוכנית הרפורמות של גורבצ'וב. מנהיגים אלה מזוהים גם עם „עידן הקיפאון" של ברז'נייב.

חברי הוועד המרכזי הסכימו להעביר את האידיאולוג של הקרמלין, יאגור ליגאצ'וב מתפקידו, והוא יכהן מעתה כראש הוועדה לענייני חקלאות. גם ליגאצ'וב היה ידוע בהתנגדותו לתוכנית הרפורמות המואצת שביקש גורבצ'וב להנהיג.

לעומת זאת, הועלו כדרגה אישים הקשורים קשר הדוק לגורבצ'וב, ביניהם ואדים מדוודייב, שנתמנה חבר הפוליטביורו ואחראי על האידיאולוגיה במפלגה. מקורבים נוספים למנהיג הקרמלין מונו לתפקידים בכירים בצמרת השלטון הסובייטי. אנטולי לוקיאנוב, מומחה לענייני משפטים, מונה לסגן ראשון לנשיא בריה"מ, וכן נבחר לכהונת חבר „לא מצביע" בפוליטביורו. הוא כיהן בעבר, כמזכיר המפלגה לענייני מינהל. כן, מונתה לסגנית ראש הממשלה לענייני תעשייה קלה וצרכנות, אלכסנדרה בירויוקובה. בירויוקובה, היא האישה הראשונה שנבחרה לצמרת הקרמלין בעשרות השנים האחרונות ואף היא נבחרה כחברה „לא מצביעה" בפוליטביורו.

זייקוב ממהר ללחוץ יד לגורבצ'וב לאחר בחירתו לנשיא (צילום: אי. פי.)

הבנה

(המשך מעמוד ראשון)

גם מזכירי האיגודים המקצועיים בשני הסקטורים יוזמנו בעתיד הקרוב כדי לבחון את השפעת ההסדר על מערכות יחסי העבודה.

בפגישה ביום שישי האחרון דחו ז'ילוני וגת על הסף את הצעת המעסיקים לחתום על הסכם תוספת יוקר חדש, לפיצוי בשיעור של שלושים אחוזים בלבד. כדי לצאת מהמבוך של העדר הסכם תוספת יוקר הציעו נציגי ההסתדרות לחתור להסדר חד פעמי, שיכסה את התקופה שבין הראשון לאפריל 88' לבין סוף ספטמבר, וזאת מבלי לכלול את מדד חודש אוקטובר. שיעור ההתייקרות העומד, לפיכך למיקוח בין הצדדים הוא — 6.9. ההסתדרות כאמור דורשת פיצוי בגובה של שבעים אחוזים, כלומר מתן תוספת יוקר בשיעור של 4.8.

יו"ר סיעת חר"ש בנימין גונן פנה אמש אל ישראל קיסר בדרישה לכנס לאלתר את הוועד הפועל לדיון במגעים על תוספת היוקר, ובכוונות ההסתדרות להפחית את שיעור הפיצוי משבעים אחוזים לחמישים אחוזים בלבד, בהסכם הרב שנתי.

עליות מחירים

כתבנו הכלכלי בירושלים מדווח כי בינתיים צפויים ככר בימים הקרובים לעלות מחירי המוצרים המסובסדים והתחבורה הציבורית בעשרה עד חמישה עשר אחוזים בממוצע.

קיימת אפשרות שהמחירים הללו יעלו כבר למחרת שימחת תורה, שכן משרד האוצר אינו זקוק בעניין זה לאישור הממשלה.

ביום ראשון הבא, התשעה באוקטובר, תדון הממשלה בתוכנית האוצר לקצץ 190 מיליון שקלים מתקציבי כל משרדי הממשלה.

במהלך ישיבה זו, צפוי עימות קשה בין שרי הרווחה, הבריאות, הביטחון, המשטרה ושרים נוספים המתנגדים בתוקף לקיצוצים בתקציבי משרדיהם לבין שר האוצר.

משרד הפנים הבריטי

(המשך מעמוד ראשון)

שעברה ל„סנדי טיימס" פרטים על נסיבות העברת אחיו לישראל, כפי ששמע אותם באוזניו, בשעה ששוחח עימו בכלא.

משטרת ישראל הוציאה צו מעצר נגדו, ומאז הוא לא שב ארצה.

במשך, השנה האחרונה, המתין ואנונו לקבלת תשובה על בקשתו למקלט מדיני, וכאמור הוא ניתקל בדחייה חד־משמעית.

פעילים, בוועד למען שיחרור אחיו, בהם חברי פרלמנט, יסייעו למאיר בהגשת עירעורו, אולם, סביר להניח שכבר בעוד חודש ייאלצו אותו שלטונות ההגירה לעזוב את בריטניה.

מנדלה ישוחרר

ע"צ

גבאורוליטה, נשיא זאיר, מובוטו ססה סקו, הודיע בשבת אחר חצות, לסוכנות הידיעות הצרפתית, כי השיג מנשיא דרום אפריקה, פיטר ו. בותה, את „שחרורו הקרוב וללא תנאים" של מנהיג השחורים בדרום אפריקה נלסון מנדלה.

2 נהרגו בחברון — אחד בתקרית עם הרב לוינגר

גירסות סותרות על מה שאירע בתקרית שבה הותקפה מכוניתו של לוינגר ● מקורות ערבים: לוינגר ירה ● בי"ח במזרח ירושלים: ההרוג נפגע מקליע רגיל, לא כדור פלסטיק או גומי שבשימוש צה"ל ● גרנות וסרטני: לחקור מה קרה ● שריד: לגרש את לוינגר לישראל

פנחס ענברי, יורם בר

בסוף שבוע סוער בחברון, שבו היה מעורב הרב משה לוינגר, נהרגו 2 צעירים פלשתינים ו־4 נפצעו בשתי תקריות נפרדות.

לגבי שתי התקריות האלה נמסרות גירסאות סותרות, והתמונה אינה ברורה, ככל הנראה, גם לשלטונות הביטחון. אשתו של הרב לוינגר, מרים לוינגר, מסרה כי בעלה נסע ביום שישי עם ילדיו ונכדיו להחזיר רכב שכור לירושלים, כאשר במכונית נהג טימור מנשה. במקום מועד לפורענות, אחרי בית רומנו, הותקפה המכונית בידי כ־30 מפגינים אשר הקיפו אותה ואבנים בידיהם. הם שברו את השמשות וניסו לפגוע ביושבים במכונית. אחד מהם אף ניסה לשבור את ראשו של מנשה. הוא האיץ במכונית, ואחרי כמה מטרים ירד הרב לוינגר וירה באוויר, ואז הגיעו החיילים והתחיל מרדף אחרי הערבים.

לוינגר ירה?

מקורות ערביים בחברון טוענים, כי הרב לוינגר ירה בערבים, אבל לגירסה הזאת אי אפשר היה לקבל אישור משום מקום אחר. המקורות הערביים מוסרים, כי מכוניתו של לוינגר נכנסה לתוך הפגנה פלשתינית, ואז הותקפה. ההרוג בתקרית הזאת, כאיד חסן סאלח, בן 42, נלקח על ידי משפחתו ונעשתה לו הלווייה. ההלווייה עברה בדרך עוקפת, מכיוון שבמרכז העיר הוטל עוצר, ואז נקלעה למחסום של חיילים. לדברי המקורות הערביים, התנפלו החיילים על הלווייה בידי כדורים מצופי גומי ובגז מדמיע, ונטלו עימם את הארון.

מבית החולים אל־מקאסד אל־חיירייה במזרח ירושלים נמסר לכתבנו, כי בגופתו של ההרוג בתקרית עם לוינגר, כאיד סלאח, נמצא פצע קטלני המתאים לירי באש חיה ולא בכדורי פלסטיק או בכדורים מצופי גומי, אם כי הקליע עצמו לא נמצא בגופת ההרוג.

רקדו והפרו עוצר

צה"ל הטיל מיד עוצר על מרכז העיר, אבל הרב לוינגר נשאר במקום, ואחר כך הצטרפו אליו, על פי המקורות הערביים, כ־100 מתנחלים. לדבריהם, הם שרו ורקדו תוך התגרות בערבים. גם בשעה שבכנסו מתנחלים לתוך השטח הסגור. יתכן שצה"ל יגיש תלונות במשטרה נגד המתנחלים שהפרו את צו הסגירה.

על נסיבות התקרית האחרת, בצומת הזכוכית מצפון לחברון, מסרו מקורות צבאיים, כי צעירים רעולי פנים תקפו את אנשי צה"ל, והחיילים ירו לאחר שנשקפה סכנה לחייהם. לדברי המקורות הערביים, ההרוג מהתקרית השניה בצומת הזכוכית, מוחמד זין כראכי, בן 18 נשאר מוטל על הרצפה במשך 45 דקות, מכיוון שהצבא לא הרשה לתושבים לקחת אותו לבית חולים. לדבריהם, הוא היה פצוע ומת רק אחר כך. ג'יפ צבאי הוא אשר לקח אותו בסופו של דבר.

שתי הגופות נשלחו לנתיחה במכון הפתלוגי לאבו־כביר. נהג של הרב לוינגר לא נלקח לנתיחה במשטרה.

חייבים: לחקור

ח"כ אמירה סרטני ממפ"ם דרשה משר הבטחון לחקור את הידיעות שכוונות צה"ל עכבו במשך 45 דקות את פינויו של מוחמד כראכי. היא מביעה דאגה מן הרושם שנוצר, שהתרבו האירועים מן הסוג הזה.

חבר ועדת החוץ והביטחון אלעזר גרנות (מפ"ם), פנה ליו"ר הוועדה אבא אבן, בתביעה לדון בהסלמה המעורבות של המתנחלים באירועים המסתיימים בהריגתם ופציעתם של תושבי השטחים, בשימוש הגדל בכדורי פלסטיק והתבטאויותיו האומללות של שר הביטחון, יצחק רבין, בנושא זה.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) פנה באותו עניין לשר הביטחון ותבע ממנו לגרש את לוינגר מתחום חברון לתחום ישראל. שריד, מסביר דרישתו בכך שלוינגר הוא פרובוקטור מועד, משגע על כל הראש, איש ריב ומדון, מסית ומדיח שעצם נוכחותו האלימה בחברון מסוכנת.

חברי הכנסת מוחמד מיערי ומתי פלד תובעים, במברק לשר הביטחון רבין, לעצור מיד את הרב לוינגר ולחקור אותו על חלקו בתקרית.

ח"כ יובל נאמן (התחיה) קרא לשר הביטחון לבצע עכשיו את תוכנית הממשלה משנת 83', הכוללת לדבריו פינוי והפקעה של שוק הירקות והבתים המהווים מיטרד בטחוני קבוע מסביב להנוע אברהם אבינו. האירועים החוזרים ליד בית הכנסת אברהם אבינו בחברון עלולים להוביל לאסון, אם לא יינקטו צעדים בלתי שיגרתיים, אמר נאמן.

חילוקי דיעות בין אנשי דת בשטחים על הקמת ממשלה גולה

פנחס ענברי

בין כוהני דת מוסלמים, חלקם ידועים כאנשי „חמאס", נתגלעו חילוקי דיעות בנושאים מדיניים, והדברים באו לידי ביטוי במישאל בקרב אישי ציבור בשטחים, שערך השבועון „אל־ביאדר איסיאסי" בשאלת ממשלה פלשתינית בגולה.

השייך אסמעיל אל־ג'מל שלל רעיון זה מכל וכל, מכיוון שאין בממשלה כזאת כל צורך מבחינת האיסלם. שייכים אחרים חלקו עליו: השייך מוחמד עוואר מעזה תמך ברעיון וטען, כי אין בה פסול מבחינת האיסלם. הוא אף הרחיק לכת בציינו, כי האו"ם הסכים להקים בפלשתין שתי מדינות: ערבית ויהודית.

השייך מוחמד סעיד אל ג'מל ממזרח ירושלים פסל את הרעיון, מכיוון שהוא שולל את כל המדינות הערביות ושואף להקים מדינה מוסלמית אחת גדולה. הד"ר מחמוד חלאר איזהאר מעזה תומך בממשלה כזאת, אבל בתנאי שתהיה מוסלמית ולא תזניח את חובת מלחמת הקודש. לדעתו גם מדינה קטנה, בחלק מפלשתין, יכולה להניף את דגל האיסלם.

כתבנו מעיר, כי המישאל נעשה בקרב מגוון של אישים מזרמים שונים, ורובם תמכו בממשלה פלשתינית בתנאי שלא תפגע באחרות הפלשתינית.

מחנך הולך, מחנך בא

טכס חילופי קצין חינוך ראשי נערך ביום שיש. בתמונה מימין לשמאל: תת־אלוף נחמיה דגן, מחליפו תת־אלוף אהוד גרוס וראש אכ"א, אלוף מתן וילנאי. (צילום: ורד פאר)

השר פרס: צפוי עוד שיפור בקשרים עם מזרח אירופה

זהבה מוזס, עתיים

שר החוץ שמעון פרס צופה התפתחויות מעניינות בעניין היציאה מברית המועצות. פרס אמר את הדברים ביום שישי בנמל התעופה בן גוריון, בשובו מעצרת האו"ם בניו יורק.

„מהשיחה עם סגן שר החוץ הסובייטי הבנתי, שמספר נושאים מאוד רציניים נמצאים עכשיו בדיון במוסקבה, כולל כל ענין היציאה מברית המועצות, ויש לחכות להתפתחויות די מעניינות בענין זה", אמר פרס.

פרס סבור, כי קיים המשך לפריצת הדרך בקשרים עם ברית המועצות ועם מדינות מזרח אירופה, וכי לשורת המדינות ממזרח אירופה שהצטרפו לקשרי קשרים דיפלומטיים עם ישראל יש להוסיף עכשיו את צ'כוסלובקיה. בן אמר, כי שיחתו עם שר החוץ הסיני היתה טובה מאוד.

בתגובה להתקפת שמיר על המערך בעניין טאבה אמר פרס: „אני בטוח שלא התכוון ברצינות, הוא לבטח אמר את הדברים כתוצאה מרוגז חולף". פרס הוסיף, שאם שמיר באמת היה סבור שההחלטה בעניין טאבה נתקבלה בגלל שהמערך שיתף פעולה עם מצרים, היה עליו לעזוב את הממשלה. „לדעתי, עניין טאבה חשוב יותר מלשבת בממשלה", אמר פרס והעיר, כי „שמיר כנראה חושב אחרת".

בנושא אש"ף אמר: „כי לדעתו לאש"ף יש בעיות עם עצמו ולא עם ישראל, וכי אש"ף אינו מסוגל להגיע להחלטה לאן ללכת ולאן לפנות בעוד שעמדות ישראל ברורות.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם), קראה ליהודי בריה"מ לנצל את השינוי המבורך במדיניותה של בריה"מ כלפי ההגירה ולעלות בהמוניהם לארץ.

208 בני־אדם נהרגו בטבח על רקע אתני בפקיסטאן

הנפגעים הם מהגרים מקהילת מהאג'יר ● האירוע האלים ביותר על רקע אתני, זה שנתיים

סי"צ, רויטר, איי.פי.

קאראצ'י, פקיסטאן. — לפחות 208 בני אדם נהרגו בשתי ערים בדרום פקיסטאן בהתנגשויות על רקע אתני שפקדו את הערים חיידראבאד וקאראצ'י. מבתי החולים נמסר שלפחות עוד 400 פצועים.

הנפגעים הם מהגרים מקהילת מהאג'יר, וכאשר הגיעה הידיעה על הטבח לקאראצ'י, הפגינו מאות מקהילת המהאג'יר, העלו באש חנויות ומכוניות ותקפו את הרכבות.

תושב מקומי שהיה עד להתרחשות אמר לכתב איי.פי., „זהו גהינום, השווקים היו הומים בני־אדם כאשר נורו יריות ממכונית נוסעת, היתה בהלה עצומה ואנשים חיפשו מחסה". „המצב חוזר לקדמותו, ואין כל אלימות במשך היום", אמר אתמול שר בכיר בממשלת פקיסטאן, האחראי על איזור זה, בהודעה לעיתונות. הוא הורה להקים ועדה משפטית שתמצא את האחראים לטבח בהיידראבאד.

השלטונות שלחו כוחות צבא ומשטרה לשתי הערים והטילו על העיר עוצר לזמן בלתי מוגבל. הוטל עוצר גם על שליש משטח קאראצ'י, העיר הגדולה ביותר בפקיסטאן. לדברי משקיפים ההתרחשויות ביומיים האחרונים הם מעשי האלימות החמורים ביותר על רקע אתני שפקדו את המדינה זה קרוב לשנתיים.

קרובי משפחה מטפלים בפצוע שנפגע בפיזור הפגנות של אנשי המוהאג'יר, מהם נטבחו בעיר היידראבאר שבפקיסטאן.

צילום: אי.פי.

מורדים פגעו במטוס אפגאני — 30 נהרגו

סי"צ

איסלאמאבאד. — כ־30 אנשים נהרגו כאשר מורדים מוסלמים פגעו בטיל במטוס שעבר מסוק של צבא אפגניסטאן בפאקטיה שבמזרח המדינה — על כך נמסר ממקורות של ההתנגדות האפגאנית באיסלאמאבאד.

לדבריהם, בו היו אנשי צבא אפגאני, התרסק בקרבת גארדז, בירת המחוז, זמן מה לאחר שהמריא משם לקאבול. נוסף על אנשי הצבא שהיו במסוק נהרגו גם רעיית המפקד הצבאי של פאקטיה ושני בניו כאשר המורדים הפילו את המסוק.

ממוסקווה נמסר, כי כוחות הבטחון האפגאנים הכשילו נסיון לפוצץ מטען חומר נפץ, כאשר גילו 14 ק"ג חומר נפץ במכונית.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" מוסרת כי בעל המכונית נעצר ומתנהלת חקירה.

● ראש הממשלה השמרני של אוטבה, ברייאן מולרוני, קרא אתמול לבחירות כלליות ב־21 בנובמבר. הודעתו של מולרוני, שהיתה צפויה, נמסרה יומיים לאחר שסקר דעת הקהל האחרון הראה שלשמרנים סיכוי לזכות ברוב חדש מול האופוזיציה המורכבת מהליבראלים והמפלגה הדמוקרטית החדשה.

קרן המטבע: לסלק חובות המדינות המתפתחות ולשלבן בשוק העולמי

רויטר, סי"צ

ברלין המערבית. — חברי ועדת קרן המטבע הבינלאומית האחראים לניהול הפיננסי של 151 מדינות, סיימו ביום ה' את דיוניהם, ומסקנתם העיקרית היא שעל־מנת לחסל את העוני בעולם, יש להבטיח הרחבת חופש הסחר וכן להגן על איכות הסביבה.

נשיא הבנק העולמי, בארבר קונבל, סיכם את דיוני שרי הכספים וראשי הבנקים המרכזיים, בציינו כי יש צורך דחוף להרחבת הבנק העולמי כדי לאפשר סילוק הכספים של 1:2 טריליון דולר חובות המעיקים על המדינות המתפתחות. יש לאפשר להן גישה נוחה יותר לשיווק מוצריהן בשוקי העולם. קונבל אמר עוד „העוני הוא גורם רציני המשפיע בצורה שלילית על איכות הסביבה".

הפגנות סוערות התנהלו בברלין במהלך דיוני קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי. המפגינים טענו שגופים פיננסיים אלה מנהלים מדיניות הפוגעת באיכות הסביבה, מאחר שהמדינות הנושות מבצעות תכניות המזיקות לאיכות הסביבה, כדי להגדיל את הכנסותיהן בדולרים. משטרת ברלין המערבית עצרה מאות מפגינים.

עוד אמר נשיא הבנק העולמי, כי עניי העולם הם הנפגעים העיקריים מהרס הסביבה. הוא הודה כי הביקורת הנמתחת על המוסדות הכספיים הבינלאומיים היא מוצדקת בחלקה, אך הוסיף: אינני חושב שצריכים להטיל עלינו את האחריות לכך שקיים עוני בעולם. המצב היה גרוע יותר לולא ניצבנו בזירה".

מדינות המערב החליטו בין השאר להפחית את עומס החובות של המדינות האפריקניות העניות ביותר על־ידי חיסול חובות, הפחתת שערי הריבית והארכת תקופת החזרת החובות. נשיא הבנק הודה כי הצעדים שננקטו „אינם מספיקים".

הכנס השנתי של המוסדות הפיננסים הבינלאומיים נערך בברלין המערבית תחת משמר כבד. כ־9000 שוטרים סיירו ברחובות העיר במסגרת מבצע בטיחות ללא תקדים, שנועד להבטיח את שלומם של הצירים והמבקרים שהגיעו לעיר לרגל הכנס.

בריה"מ תשגר מעבורת ראשונה לחלל

רויטר

מוסקווה. — בריה"מ נערכת לקראת שיגור מעבורת חלל ראשונה משלה, ועורכת בדיקת מערכות בקוסמודרום בבאיקונור שבמרכז אסיה. על כך דיווח ביום ו' בטאון המפלגה הקומוניסטית „פראוודה".

עד כה לא נמסר מתי תשוגר המעבורת לטיסה בלתי מאויישת, אך פקידים סובייטיים הבהירו כי המבצע ייערך בשנה זו.

„פראוודה" פירסם תמונה של המעבורת וטיל השיגור „אנרגיה" כשהם מוכנים לשיגור. טיל הענק „אנרגיה" מסוגל לשגר לחלל מטען עד למשקל של 100 טונות. טיל זה כבר שיגר לחלל לוויינים רבים.

„יתכן קיצור טיסת „דיסקוורי" בגלל תקלה בקירור"

רויטר

כף קנוורל. — חמישה אסטרונאוטים שהמריאו במעבורת החלל האמריקנית „דיסקוורי" מצאו עצמם ביום ו' לכודים בגל חום שנגרם על־ידי פגם במערכת הקירור. הם נצטוו להסיר מעליהם כמה מבגדיהם ולהרבות בשתיה כדי למנוע התייבשות, שכן הטמפרטורה הגיעה ל־30 מעלות צלזיוס באזורים שונים של החללית.

פקידים בסוכנות החלל האמריקאית אמרו באורח בלתי רשמי, שאם תימשך התקלה במערכת הקירור, יתכן שיהיה צורך לחשוב על קיצור המסע האמור להימשך ארבעה ימים, עד ה־3 באוקטובר.

לעומת זאת אמר מנהל הטיסה צ'אק שאו, כי נראה שצינורות הקירור נסתמו מפני שהמים הפכו לקרח, והביע את בטחונו שתימצא הדרך להשאיר את הקרח ולהבטיח פעולה תקינה של המערכת.

בין הצילומים שהועברו באמצעות הטלוויזיה ממעבורת החלל, תמונה המראה את המומחה ג'ורג' נלסון מנהל ניסויים לגידול גבישים בחלל.

חמשת האסטרונאוטים ביצעו — שש שעות לאחר שיגורם לחלל — את אחת המשימות החשובות ביותר שלהם — הצבת לוויין מעקב שעלה מאה מיליון דולר בשירות סוכנות החלל האמריקאית.

ועידת פיסגה של מדינות אפריקה השבוע — לפתרון הסכסוך באנגולה

רויטר

יוהנסבורג. — מנהיגים של שש מדינות מאפריקה השחורה ייפגשו השבוע בלוסקה, בירת זאמביה, לוועידת פיסגה של יומיים כדי לדון בדרכים לשים קץ למלחמת האזרחים בת 13 השנים באנגולה, על כך מסר דובר דרום אפריקה.

עוד נאמר, בהודעה, כי ההחלטה על ועידת הפיסגה נתקבלה בשיחות בין נשיא דרום אפריקה פ.ו. בותה לבין נשיא זאיר מובוטו ססה סקו, שנערכה אתמול בבאדון זאיר. הרדיו הוסיף כי ניגריה, מאלי וחוף השנהב ישגרו משקיפים לוועידת הפיסגה.

דיפלומטים מסרו כי חוף השנהב מנסה להסדיר פגישה בין נשיא דרום אפריקה בותה, לבין נשיא אנגולה אדוארדו דוס סנטוס ועוד 7 מנהיגים נוספים באפריקה השחורה, כדי לדון במלחמת האזרחים באנגולה.

נשיא אנגולה ניהל אתמול שיחות על תוכנית שלום לאנגולה עם נשיא גאבון עומר בונגו ונשיא קונגו, סאסו־נגסו, בגאבון.

מצפים כי ראשי המדינות של זאמביה, זאיר, קונגו, גאבון ואנגולה ישתתפו בוועידת הפיסגה שתתקיים בימי חמישי ושישי השבוע.

פרס בוושינגטון: בקרוב יחודשו היחסים עם בריה"מ

דליה שחורי (ארה"ב)

וואשינגטון. — שר החוץ שמעון פרס אמר בראיון לרשת הסי.אנ.אנ. שהוקרן אמש בחצות, כי תוך חצי שנה תחדש בריה"מ את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. פרס ציין, כי בריה"מ אמנם טוענת כי תחדש את היחסים רק לאחר כינוס ועידה בינלאומית, אך עובדה היא ששתי המדינות מחזיקות משלחות דיפלומטיות זו אצל זו ו„אנו אנשים מבוגרים ומבינים משמעות הדבר".

בתשובה על שאלה בקשר לפסיקת הבוררים בטאבה אמר פרס, כי כל התחייבות שהתחייבה ישראל — היא תכבד. לשאלה מפורשת, האם ישראל תחזיר את טאבה למצרים, השיב פרס: „אם זה פסק הבוררות — כן. אנו עם הנשמע לחוק".

עוד אמר פרס, כי ההתמודדות עתה בישראל היא לא רק בין שתי מפלגות ובין שני אישים, אלא התמודדות על גורל העם היהודי.

ועידה שתפעל לאיסור הנשק הכימי תתכנס בקרוב בפאריז

סי"צ

וואשינגטון. — נשיא צרפת פרנסואה מיטראן אמר, כי הוא מקווה כי תוך שלושה חודשים תוכל להתכנס בפאריס ועידה שתפעל לאיסור השימוש בנשק כימי ברחבי העולם, ובה ישתתפו המדינות שחתמו ב־25 על הפרוטוקול לאיסור השימוש בנשק הכימי.

הנשיא, נפגש עם נציגי העיתונות עם תום ביקור בארה"ב שנמשך יומיים, אמר כי הביע הסכמה להצעתו של הנשיא רייגן, הסבור כי ועידה מעין זו תוכל להיערך בפאריס. מיטראן פתח את ביקורו בארה"ב בהשמיעו נאום בעצרת הכללית של האו"ם ביום ה' בבוקר.

דה־גול שוב פופולרי בצרפת — הפעם גם בחוגי השמאל

סי"צ

פאריס. — כ־20 שנה לאחר מותו עומד הגנראל שארל דה־גול שוב במרכז הדיונים והוויכוחים הסוערים בצרפת, זאת בעקבות הקרנת סידרה בטלוויזיה תחת הכותרת „דה־גול או האתגר הנצחי".

תכנית הטלוויזיה, הנמשכת שש שעות, כוללת מסמכים מתקופת שלטונו של דה־גול, קטעים ממסיבות עתונאים ומעדויותיהם של אנשים כגון הנרי קיסינג'ר, ריצ'ארד ניקסון, ווילי בראנדט ונורודום סיהאנוק.

מחברי הסידרה הם אנשים שנימנו בעבר עם פעילי השמאל, שנאבקו נגד גנראל דה־גול בשורות תנועת המחאה של מאי 1968. אך, באורח מפתיע, הסרט שהכינו משבח מאוד את הגנראל, המוצג בפני הצופים כמדינאי אמיץ הרואה את הנולד, איש שהתנגד לכניעה לגרמניה הנאצית ולוחם לביטול המשטר הקולוניאלי. האהדה המחודשת לדה־גול משקפת את דעת הקהל בצרפת, שבה נהנה ה„גוליזם", עליו נמתחה ביקורת חריפה בעבר על ידי השמאל וחלק מהשמרנים, מהסכמה רחבה בקרב הצרפתים.

בנו של דה־גול, האדמירל פיליפ דה־גול בן ה־67, האשים את מחברי הסרט התיעודי בנסיון „לשכתב את ההיסטוריה של הגנראל מנקודת הראות של סוציאליסטים." עוד טען, כי הדרך בה הוכן הסרט התיעודי נועדה לאפשר לסוציאליסטים „שלא הפסיקו אף לרגע אחד להילחם נגד אבי" להציג את עצמם כ„יורשי הגוליזם".

איראן מבקשת לחדש היחסים עם מדינות העולם

סי"צ

פאריס. — רדיו טהראן הודיע אתמול, כי איראן מבקשת לכונן קשרים דיפלומטיים עם כל המדינות, אולם דרג הקשרים תלוי בעיקר בעמדת מדינות אלה כלפי טהראן, זאת יום לאחר החלטתן של איראן ובריטניה לחדש את קשריהן הדיפלומטיים.

שרי החוץ של איראן ועיראק אמורים היו להיפגש אתמול בנוכחות מזכיר האו"ם, על מנת לחדש את שיחות השלום.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 30.9.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7073	1.7287	1.7183
דולר אמריקני	1	1.61	1.68	1.6323	1.6527	1.6432
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8692	0.8800	0.8743
לירה שטרלינג	1	2.71	2.84	2.7557	2.7901	2.7722
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2554	0.2586	0.2570
ין יפאני	100	1.19	1.25	1.2152	1.2304	1.2228
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7706	0.7802	0.7756
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0279	1.0407	1.0338
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2539	0.2571	0.2555
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2359	0.2388	0.2376
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2266	0.2295	0.2279
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3684	0.3730	0.3710
דולר קנדי	1	1.32	1.38	1.3419	1.3586	1.3508
דולר אוסטרלי	1	1.23	1.33	1.2782	1.2941	1.2864
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.54	0.6537	0.6619	0.6581
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4148	0.4200	0.4172
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2345	1.2499	1.2424
לירה איטלקית	1,000	1.14	1.22	1.1665	1.1811	1.1733

על היום

סיאול. עכשיו כבר לא משחקים

עם סיומו של מבצע יחסי הציבור הגדול מכולם שנטלה על עצמה קוריאה הדרומית, היא חוזרת אל חולין וחוליים ואל מציאות שבה המאבק איננו משחק והתחרות איננה על מדליות אלא על חירות, דמוקרטיה ושגשוג

צבי גורן

התפילה שנשאו רבים בעולם, כי שבועיים ימים לא תשמע סיאול את רחש הטירור, ומפגיניה הרבים יצטרפו אל מאות המיליונים שהמשחקים האולימפיים הצמידו אותם אל מסכי הטלוויזיה, לא פעם על חשבון העבודה — תפילה זאת כנראה נענתה. דרום־קוריאה, עם סיומם של המשחקים האולימפיים, יכולה לרשום לזכותה הישג מיוחד, ואולי אף ליטול לעצמה כמה מדליות־זהב על השיאים ששברה: יותר משלחות מבכל אולימפיאדה, המייצגות יותר מדינות מאלה החברות באו"ם, רק שבע מדינות החרימו (וזה פחות מבשתי האולימפיאדות הקודמות), 13 אלף ספורטאים, רבע מליון תיירים רכשו כרטיסים, 14 אלף עיתונאים הגיעו, ומאות שעות הועברו בשידורים ישירים אל קהל שיא של מיליארד צופים ויותר.

כיום זה כבר נראה לנו טבעי לגמרי, אבל עוד לפני חודש או פחות, נראתה ההחלטה של הוועד האולימפי הבינלאומי, כאחד ההימורים המסוכנים ביותר, אם לא תמימות־פוליטית. אמצעי התקשורת לא היו צריכים לחפש את הסיבות לחששות הכבדים שליוו את הספירה לאחור, אל הזינוק שהיה לפני שבועיים.

נשיאה החדש של דרום־קוריאה, רוה טאי וו, שקיבל לידיו את השלטון לפני חודשים מספר, נטל על עצמו לקיים את הבטחת קודמו: השטח יהיה נקי מכל הפרעה, אם מבית שבו ההפגנות היו מנת־יום כל הזמן, גם אחרי רפורמות ואחרי שלאופוזיציה ניתנו הזדמנויות להגביר נוכחותה, ואפילו, אם ראשיה היו מתאחדים, ליטול את השלטון, בבחירות החופשיות הראשונות לנשיאות מאז 1972. באותה שנה, במינכן, פגע הטרור הערבי במשלחתה של ישראל, ומאז בכל אירוע מסוג זה עולה החשש מפני הישנות הדבר. קוריאה הדרומית ראתה בצרידה את חידוש פעולתו של הצבא האדום היפאני, הקשור גם לקוריאה הצפונית וגם לארגוני החבלה שבמזרח התיכון. קוריאה הצפונית, האחות־השנואה (על השלטון בסיאול, אך לא על בני העם), השוכנת מעבר לקו האורך 35, הטילה את צילה על האצטדיון האולימפי המרוחק ממנה רק 40 קילומטרים. פיונגיאנג לא השלימה עם קיומם של המשחקים בסיאול, ועד הרגע האחרון ממש ניסתה לקבל נתח מהם, כפשרת־מעט שנועדה להבטיח שלום המשתתפים. אלא שאפילו הלחץ בתוך קוריאה הד־רומית להביא נוסחה גואלת לשאיפות האיחוד מחדש עם הצפון, לא הכניע את סיאול. היא כבר הבינה כי נוכחותן של משלחות מברית־המועצות, סין ומדינות הגוש המזרחי באירופה, שאין להן יחסים דיפלומטיים עם קוריאה הדרומית, מבטיחה, לפחות, שלא ייעשה שום ניסיון של הצפון לפגוע במשחקים באמצעות שלוחי הטרור. מוסקבה, ככל הנראה, גם הפעילה השפעתה על ארגוני המחבלים מהמגרש „שלגו". ליתר־בטחון, הקימה ממשלת קוריאה כוח בטחון מיוחד המונה 100 אלף אנשים, נושאי נשק מתוחכם, וחובשי כובעים אדומים בהירים. אלה עשו את מלאכתם ביעילות, לפני תחילת המשחקים והבטיחו את מהלכם התקין.

שלושה מיליארדי דולרים הושקעו במבצע שנמשך שבע שנים, ואשר תכליתו היתה, בעיקר, להשיג מעמד מדיני בנוסף על ההכרה שקוריאה הדרומית היא הענק התעשייתי החדש של המזרח, תולדה של נס כלכלי העולה גם על זה של יפאן. סיאול, על 10 מליוני תושביה, לבשה פנים חדשות, סללה דרכים, פילסה קווים חדשים לרכבת התחתית, לצד מתקנים אולימפיים משוכללים, שלמענם פינו תושבים רבים את שכונות העוני שהיו שם. את מלאכת הבנאים והרחפורים השלים צבא הדיפלומטים.

עם תחילת האולימפיאדה כבר היה ברור, כי מזרח ומערב גם יחד החליטו לבחון את הסחורה החדשה המוצעת להם, במחירים זולים ממה שגובה יפאן, שלא לדבר על מדינות אחרות. למעשה, פלשה כבר קוריאה הדרומית לשוקי המערב, ובעיקר באירופה, שבה מרבים על חדירתה בתחומי האלקטרוניקה הביתית כחדירת קרן לייזר, ובמחירים מלאכותיים, לטענתם. הגרעון המסחרי בין מדינות הקהילייה האירופית לבין קוריאה הגיע אשתקד לסכום המתקרב לשלושה מיליארד דולר, פי־ארבעה ויותר מהגרעון שהיה חמש שנים קודם־לכן. את השוק לא מנחמת העובדה שגרעון של 10 מיליארד דולר רובץ גם על הסחר האמריקני עם קוריאה. לדברי האירופים, זהו מחיר שהאמריקנים אמורים לשאתו בגלל עמידתם הנמשכת מאחורי סיאול, הנכס האסטרטגי החשוב שלהם במזרח־אסיה, מתחת לאפה של ברית־המועצות, סמוך לסין, ואפילו יפאן. לטענת הקוריאנים, אין הם קובעים מחירי הפסד, לא לייצוא ולא לצריכה מקומית. אלה נקבעים בעיקר בזכות עלות־עבודה נמוכה והידוק תקציבי נוקשה, אך בעיקר, בזכותה של שיטת השיווק הקוריאנית המועלת בלי פערי תיווך המקפיצים מחיריהם של מוצרים זולים, כמו שנוהגים היפאנים. כל זאת, שעה שסיאול הטילה הגבלות חמורות על הייבוא מאירופה, והמשיכה לפתח את מספנותיה למרות ועקות השבר של השוק, איומים שונים, ואפילו ביטולו של המעמד המועדף שנהנתה ממנו. לקראת המשחקים בסיאול, החליט השוק לשגר משלחת מיוחדת שתנהל שיחות עם הנשיא ושריו במגמה לתקן את העיוות ביחסי הסחר בין אירופה לקוריאה. סיאול החליטה לעשות מחווה, והקפיאה מרצונה את ייצוא מכשירי הווידיאו ומקלטי הטלוויזיה, אחרי שבשלוש שנים הגבירה את מכירתם באירופה פי־עשרה.

אולם החידוש האמיתי כיום בתחום הכלכלי הוא הקשר המתהווה בין סיאול למוסקבה. האולימפיאדה הביאה עימה לקוריאה את המטוס הסובייטי הראשון (מטוס תובלה של אירופלוט ובו אחד מהטוסים שהשתתפו באירוע) מאז הפגיזו אותה מטוסי מיג לפני 35 שנים. המלווה הרשמי של המשלחת הסובייטית למשחקים וזכה במעמד קונסולרי, דיפלומט סובייטי ראשון בעיר אחרי 80 שנה, והוא אף נפגש עם הנשיא אחרי הופעת בלט של „הבולשוי". הקונסול הזמני הזה כבר ביקר ברשות לעידוד המסחר ודן בכינונם של יחסי מסחר רשמיים בין המדינות. כיום כבר יש סחר מועטי ביניהן, בהיקף של 150 מיליון דולר בלבד, ואנשי העסקים של קוריאה ממתינים שייפתח להם שער טוב בתכניות הפיתוח של סיביר. החיזור הוא הדדי, והקוריאנים פשוט חדלו מכינויי הגנאי שלהם כלפי ברית־המועצות, עד כדי כך שבתחילת ספטמבר נמנעו מכל איזכור של המטוס הקוריאני ר־269 נוסעיו שמטוסי קרב סובייטים הפילו לפני חמש שנים. בתמורה, הסובייטים מוכנים עתה יותר מאשר בעבר להנמיך את סף ההתקרבות שלהם כלפי סיאול, כשהם נאחזים בהעמקת ההתקרבות בינה לבין פיונגיאנג. כל עוד בירת קוריאה הצפונית משלימה עם התהליך, ממשיכה מוסקבה את מגעיה עם הדרום. החשש שלה הוא שברגע מסוים תתעורר קוריאה הצפונית ותתבע ממוסקבה לעצור.

אך יותר מזה, הסובייטים חוששים מפני התקרבות סינית־קוריאנית ובעיקר בתחום הכלכלי. גם מוסקבה וגם בייג'ין מבקשות קשרי מסחר הדוקים עם סיאול העשירה מהן. כדרכן, המוכרת גם ביחסינו עם הגוש המזרחי, יש לקשרים הכלכליים משמעות חשובה, לעתים אף יותר מקשרים דיפלומטיים. משום כך, מוסקבה נדהמה בתחילת החודש לשמוע כי קוריאה הדרומית חתמה כבר על הסכם עם אחד ממחוזותיה של סין, לפיו יהיו ביניהם חילופי משלחות מסחריות, ויוקם קו מעבורות־תובלה בים הצהוב ביניהן. למעשה, זה עוד נדבך ביחסי־המסחר הענפים בין סין לקוריאה, שעד לשנה שעברה נוהלו בחשאי, והיקפם כבר מגיע לשני מיליארד דולר בשנה. עתה מתקיימים מגעים על הצבת משלחות מסחריות מלאות בסיאול ובבייג'ין, ונשלמות ההכנות לפתיחת קווי תעופה, תיירות ויוזמות נוספות, כולל פרטיות. וכדאי לציין כי כל זאת בא נוסף על יחסי המסחר הרשמיים שכבר נקבעו במשך השנה שחלפה עם הונגריה ויוגוסלביה, והמגעים של סיאול עם פולין ובולגריה, שבעקבותיהם לא יאחרו לבוא גם הצ'כים והגרמנים.

נצחונה הכלכלי של קוריאה הדרומית הוא הרבה יותר מזה, כפי שאפשר ללמוד מכל מה שהתרחש סביבה בעת האחרונה. זהו ניצחון פוליטי. הוכחה? בבקשה: ערב פתיחת המשחקים האולימפיים הכריזו קוריאה הדרומית והונגריה על הצבה של משלחות דיפלומטיות קבועות שלהן, בבודפשט ובסיאול. הונגריה, שהיתה הראשונה מן הגוש המזרחי שחתמה על הסכם סחר עם הדרום, היא גם הראשונה שכוננה יחסים דיפלומטיים רשמיים עם סיאול. המסר הברור מכוון לקוריאה הצפונית, שעליה להצטרף לתהליך אם אין רצונה להפסיד את שרידי התמיכה שהיא נהנית ממנה. נראה כי פיונגיאנג הזדרזה להבין זאת, ונשיאה, קים איל סונג, מיהר להצביע פגישת פיסגה חדשה עם עמית־ו־יריבו מסיאול מיד אחרי המשחקים האולימפיים. הוא מציע כי הם ידונו בהסכם לאי־התקפה ובאיחוד שני חלקי קוריאה בקונפדרציה. לאיש אין ספק, וזה יהיה לפיסגה חזק יותר מקים, השולט במדינתו כבר 40 שנה, ונחשב כמחסום האחרון בפני איחוד הקוריאות.

זוהי אפוא תמונתה הכלכלית־פוליטית החדשה של קוריאה הדרומית. היום, עם כבות המשחקים האולימפיים שאירחה ברוב התלהבות, והשקיעה בהם מרץ וממון רב, היא יכולה להתייצב לבדה על דוכן המנצחים האחרון, אך אולי החשוב מכולם. אם כל־עוד ישכילו רק להמשיך את התנופה ולהנחיל לעם הקוריאני גם את החירות, האישית והמדינית, ואפילו למצוא דרך להיענות לתחינתו ולהשיג את הפיוס, אם לא איחוד, עם הצפון, או אז לא יוכל איש ליטול מהם את מדליית־הזהב.

חשבון פתוח
לוי מורב

טוב ליהודים?

בקול תרועה רמה — בושרנו על ההצלחה המהממת האחרונה של כוחות הבטחון — נחשף בית הדפוס המחתרתי של המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית בשטחים. שר הבטחון הורדז לפרשן לתקשורת האלקטרונית ולקשיי ההבנה, שפירוש התפיסה פחות אינתיפאדה ויותר בטחון למתנחלים ולחיילי צה"ל המשרתים בשטחים הכבושים.

הפרשנים לענייני הגדה כתבו בעיתונים, שדווקא "אל־ווטן", בטאון המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית, שבית הדפוס שהדפיס אותו הוא זה שנחשף הוא הגורם המתון ביותר בשטחים. המפלגה הקומוניסטית היא היחידה בקרב הנהגת האינתיפאדה והפלשתינים, המכירה בזכות ההגדרה העצמית של מדינת ישראל ותובעת הקמתה של מדינה פלשתינית עצמאית לצידה של מדינת ישראל. מפלגה זו ובטאונה, שבית הדפוס שלה נחשף, היא הגורם היחיד הנאבק בקיצוניות המוסלמית, השוללת לא רק את קיומה של מדינת ישראל, אלא רואה ביהדות וביהודים גורם שיש להיפטר ממנו.

בואו ונניח לרגע, שאנחנו שרי הבטחון של מדינת ישראל. כלומר, שכל אחד מאיתנו בנפרד הוא, לצורך התרגיל האינטלקטואלי, שר בטחון. והנה ונמשיך ונניח, שהמטרה העיקרית של המדיניות השוטפת שלנו היא להרגיע את השטח, לעודד את המתונים ולבודד את הקיצוניים. והנה, בא אלינו ראש השב"כ ומבשר לנו בעיניים בורקות: "תפסנו את בית הדפוס של אל־ואטן". אני מניח, שכל אחד מאיתנו היה אומר לו: "נפלא, תן הוראה לחבר'ה לשים עין על המקום, אבל בשום פנים ואופן אל תחשוף את המקום ואל תיתן לאף אחד לפגוע בבית הדפוס".

ההגיון פשוט, ואין צורך במוח אנאליטי לשם כך. בית דפוס, המפרסם מאמרים בזכות ההכרה בישראל, התוקף בחריפות את הקנאות המוסלמית, הוא נכס לאומי למי שמבקש הסדר עם הפלשתינים, למי שמבקש לחזק את חסידי הפשרה על חשבון הקיצונים.

מי שסותם למתונים את הפה, ידבר בסופו של דבר עם הקיצוניים באלות, בקללות בכדורי גומי, פלסטיק ועופרת.

על מות המשורר

הבעיה של מחבר "מתה אישתו של המורה למתמטיקה שלי", איננה בתחום השיר. גדלתי על החלב והדבש, ולא אתן לזך הזקן לבייש את זך המשורר. לא את עלבונם של קורבנות השואה אני מבקש מנתן זך. את עלבונו של השכל הישר, את עלבונה של ההבנה ההיסטורית, את ביזויו של האינטלקט. מי שרואה כשואה תופעה חריגה במורשת האירופית, אומר אמירה בלתי היסטורית ובלתי אינטלקטואלית הרבה יותר מאשר אמירה אנטי־יהודית. אפשר להיות יהודי כזה או אחר ולראות את השואה כך או אחרת — ארוע חריג (פלנטה אחרת כדברי ק.צטניק), או ביטוי סופי לאנטישמיות שורשית. אי־אפשר להתחמק מן הבעייה על־ידי קיטונה המילולי. מה שיוצא מדבריו של נתן זך זה לא שנאה עצמית או הכחשת השואה. מה שיוצא — חמור הרבה יותר: אי הבנת ההיסטוריה החדשה של אירופה.

השואה היא הביטוי הברוטאלי ביותר (השמדת עם) לפאשיזם האירופי. הפאשיזם האירופי הוא המשכו הישיר ובנה החוקי

— צרם את אוזני זה שדיברת על „מורשת אירופית של עכבות ומעצורים". איך אתה יכול לדבר ככה, אחרי הנאציזם האירופי?

„אני רואה בשואה תופעה חריגה... יסלח לי ק. צטניק. הערכים שנתנו איזה יסוד לאמונה בעתידו של האדם, אלה הם ערכי הליברליזם האירופי של המאה ה־19. הם, למשל, שגרמו להתפרקות מרצון של האימפריה הבריטית. אנחנו לא צריכים לראות את השואה, שנמשכה 12 שנים בסך הכל, כפרק החשוב ביותר בתולדות אירופה.

— ומה עם תור הזהב בספרד?

„אני לא מדבר בנונותו. אני קורא ערבית קלאסית, אני משכלל את הערבית המדוברת שלי, ויש לי הערכה אדירה לתרבות הערבית. אני חבר ממורת מסוים, עכשיו שהוא לא...

של הלאומיות האירופית — זאת מן המאה ה־19, זאת שזך כל־כך מתפעל ממנה. ערכי הליבראליזם האירופי צמחו ברוח הלאומיות הצרפתית, שהיתה התוצאה המעשית העיקרית של המהפכה הצרפתית. בקרב ולמי חלה תפנית, שספק אם אבות המהפכה ייהלו לה, נוצר הצבא הלאומי המודרני הראשון. אילו טרח זך לקרוא וללמוד את ההיסטוריון הדגול, יעקב טלמון, היה למד שכבר במהפכה הצרפתית, שנתנה לנו את החרות, השוויון והאחווה נולדו הסוספה החשודים, בגלל שהם כמרים או בגלל שהם אצילים או השד יודע מה. שבני אדם כאלפיהם חוסלו רק בגלל שהיו סן־קילוטים ז'ירונדים או יעקובינים. טלמון בגאוניותו קרא לכך הדמוקרטיה הטוטאליטרית. המאה ה־19 הצמיחה לנו לא רק את טוב העולם, היא, כמו תמיד בחיים, הביאה בחיקה גם את הרוע: את הלאומיות הבדלנית, שהפכה ללאומנות חשוכה: את החיסולים ההמוניים של אויבי המשטר ושל היריבים הפוליטיים שהגיעו לשיאם דווקא במשטר ה... שבכולם, במשטר שבא להבטיח את חיסול מלחמת המעמדות בבריה"מ של סטלין.

הפאשיזם הוא הביטוי הקיצוני ביותר לרעיון הלאומי, הוא הבאתו של רעיון תמים וצודק עד לאבסורדום. הפאשיזם האירופי בשנות העשרים והשלושים של המאה העשרים היה תופעה רחבת ממדים ועמוקה ביותר. לא תופעה שולית ולא ארוע חריג. הוא היה ביטוי המוני למצוקות חברתיות כלכליות ונפשיות. בגרמניה הוא קיבל את הצורה המפלצתית שלו, שאחד מביטוייו היה חיסול היהודים (הפתרון הסופי).

יש משהו מעליב וכואב בכך, שמי שנחשב לאינטלקטואל מן השורה הראשונה נאלץ לעיקום כזה של ההיסטוריה כדי לדבוק בסך־הכל בדברים חיוביים. לא רק הליברליזם של אירופה במאה ה־19 תרמו יסוד לאמונה בעתידו של האדם. גם סוקראטס, עשרת הדיברות, הנביאים ורבים־רבים אחרים תרמו לכך.

ואולי רק כמשל — באותו ראיון עם ירון לונרון ב"ידיעות אחרונות" אומר נתן זך, שאותם רעיונות גרמו להתפרקות מרצון של האימפריה הבריטית. נו באמת? הרי אפילו מכאן הם סרבו לצאת ללא מאבק דמים.

כדי למנוע טענות, אנו מביאים בשידות לקורא את הקטע המקורי כולו, בצילום ללא השמטות. ישפוט הקורא מה אמר זך ומה לא אמר.

הגיון של ברזל

חייל צה"ל, שירה במפגינים פלשתינים ברובה־צייד שהביא מן הבית, נידון ל־20 ימי מאסר על תנאי. החייל, איש מילואים, השתמש במטען ציפורים וגרם לכך, שכמה מן המפגינים נאלצו לעבור ניתוחים, כדי שיוצאו מגופם עשרות כדוריות עופרת.

חייל אחר, גם בשירות מילואים, שניסה להגיע להסכם עם פלשתינים תושבי רמאללה, לקראת יציאת יחידתו למילואים לאזור, נידון לשבועיים מאסר בפועל.

החייל הלל ברדין ניהל מו"מ פרטי, כדי למנוע בדרכי נועם הפגנות בתקופת שירותה של יחידתו במקום. הרעיון שלו היה פשוט — הפלשתינים יוכלו להפגין בשקט, ותמורת זאת ימנעו הנכבדים והמנהיגים התפרעויות אלימות בתקופת שירותה של היחידה, שאליה השתייך החייל.

מה אנחנו למדים מן העניין הזה? כל ניסיון להגיע להסדר חיובי, שלא ברשות הגורמים המוסמכים, ידוכא ביד ברזל, ואילו שימוש ברובה־צייד יזכה במקרה הגרוע במאסר על תנאי.

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מועמדים לגרעין בביקור בנגבה. מגבשים תפיסה פוליטית

"מי שלא רוצה, שלא יבוא"

חברי הגרעין הרוסי של קיבוץ נגבה, שעלו בעלייה האידאליסטית של שנות השבעים, חושבים, למשל, ש"אין ליצור כאן בית־סוהר ישראלי כתחליף לזה הסובייטי" — עלייה רק מתוך בחירה

דני בירן

ברוך שילקרוט מחובר עדיין לאמא רוסיה באמצעות מקלט הטלוויזיה וה"צלחת" לקליטת לוויינים. בערוץ 15 הוא קולט עכשו את התחרויות בסיאול ישירות ובשפת אם, שעה שאנחנו ממתינים לשאר חברי הגרעין הרוסי, שיגיעו עוד מעט לשוחח על חייהם בקיבוץ.

"בשנת 1976 שימשה אשתי אסיה כמורה שכירה בקיבוץ בית אלפא, ואני נטלתי חופשה מלימודי בטכניון, כדי שנוכל לגור יחד בקיבוץ" — מספר ברוך שילקרוט, ההוגה והיוזם של רעיון הגרעין הרוסי. הוא גם עובד כיום כפעיל בקליטת עולים מבריה"מ בתנועה הקיבוצית, ועורך את הירחון "פורום" בשפה הרוסית מטעם מפ"ם והקיבוץ הארצי.

"תמיד רצינו לחיות בקיבוץ", הוא אומר, "ולכן פנינו למזכירות הקיבוץ הארצי, במטרה לגבש גוף גדול של עולים מבריה"מ, שמעוניינים לחיות בקיבוץ. פירסמנו מודעות בעיתונים בשפה הרוסית ויצאנו למסע־הסברה ברחבי הארץ".

מקס לבנסון (29), העובד ברפת של הקיבוץ, מצעירי הגרעין, מספר על כך מזווית הראייה שלו: "אמא שלי קראה את הכתוב באחת המודעות וסיפרה לנו על כך. החלטנו להצטרף לקבוצה, שהיתה עדיין במסגרת בלתי מוגדרת והיו בה כעשרים חברים, שרובם לא מצאו את דרכם בהתמודדות החיים בכלל, ובארץ בפרט. באותה עת הייתי תלמיד בכתה י"ב בכפר סילבר. רק עם סיום לימודי עברתי עם כל המשפחה לקיבוץ. כשבאנו לכאן, כבר ידענו מה זה קיבוץ. אנחנו עלינו לארץ מריגה. אני מציין זאת, משום שיש הבדל בולט בין אלה שבאו מהארצות הבלטיות, והיה להם חינוך ציוני, לבין אלה שבאו מאזורים אחרים בבריה"מ. אני חושב, שעם בואנו לארץ, ועל אף שהייתי בגיל 13, חזרתי בעצם למחשבות על תקופת החינוך הראשון שלי בריגה — מחשבות שהביאו אותי בעצם גם אל השמאל".

שלום מולנר (42), אחראי על מחלקה במפעל "צלף" ליצור חומרי אריזה מפלסטיק: "בשבילי היתה ההצטרפות לגרעין מהלך טבעי. אבא היה חבר ההנהגה הראשית של השומר הצעיר בליטא וקבלתי בבית חינוך ברוח התנועה. למעשה כבר בשנת 1976, לאחר שחרורי מן הצבא, חשבתי לפנות ביוזמתי למחלקת הקליטה של הקיבוץ הארצי, אלא שבדיוק אז היפנה אבי את תשומת ליבי למודעה שהופיעה בעיתון וסיפרה על קיומו של הגרעין. בסופו של דבר הגענו לנגבה. בתקופה מסוימת התגבש כאן גרעין של כ־15 חברים בעלי מחשבה רצינית על חיים בקיבוץ".

ברוך שילקרוט: "לאורך כל התקופה, שנמשכה מינואר 1977 ועד ליולי 1978, מועד כניסתנו לחברות בקיבוץ, גרנו וחיינו בנגבה בתקופות כאלו ואחרות כ־100 מיוצאי בריה"מ, שנענו לקריאתנו. בסופו של דבר נשארנו כאן ארבעה: לאה לבנסון וילדיה, שלום מולנר, אסיה ואני".

אחוז מזערי

ברוך גם מתייחס למספרם המועט של יוצאי בריה"מ, שחיים כיום בקיבוצים. "ניתן לספור אותם על אצבעות שתי כפות ידיים", הוא אומר, "שתי משפחות בקיבוצי התק"ם, משפחות בודדות בקיבוץ הארצי ואף לא משפחה אחת בקיבוץ הדתי. זהו אחוז מזערי ביחס לגל העלייה הגדול של שנות השבעים, שהגיע בסופו לכדי 200000 עולים. צריך להבין כי היציאה מבריה"מ לישראל היתה בשביל היהודים כמו מעבר לפלנטה שונה לגמרי. רק עם בואם לכאן, הם החלו לגבש את תפיסת־עולמם הפוליטית, לאחר שברוסיה הם חיו בעצם כוואקום פוליטי. בגלל היותם באופן בסיסי נגד מה שמתרחש ברוסיה, ובתוך כך גם נגד הסוציאליזם הקולחוזי, דחו באופן טבעי, עם בואם לישראל, את כל מה ששייך לחיי הקומונה ולשמאל. מאידך, רוב־רובו של ציבור עולי בריה"מ הוא אינטליגנטי למדי ותפס די מהר, כי גישתם היתה בתחום הרגש ולא בתחום המחשבה. כיום", מעיד שילקרוט, "קיימת נטייה בקרב כמחצית ציבור העולים בכיוון מסוים שמאלה".

בשלב זה מצטרפות לשיחה גם שתי הנשים שבחבורה: אסיה שילקרוט, אשתו של ברוך, ולאה לבנסון, המבוגרת שביניהן והמרכזת את מפעל "מוגן" לשיקום זקנים ומוגבלים בעבודה. לאה מספרת מעט על עצמה, על התקופה שלאחר המלחמה, כאשר שהתה בבית היתומים, על הימים ששימשה יועצת משפטית במשרד הסעד הסובייטי ועל התקופה הקצרה של חייה בקולחוז. "את הדחיפה לעלות לארץ קיבלתי, לאחר שקראתי את הספר „אקסודוס' ואחת הסיבות לבחירה בחיי קיבוץ נעוצה בדברים, שאמרה לי יום אחד אחת מידידותיה: „אצל הגויים יכולת לעבוד בכפר ואצלנו לא?' הדברים האלה הקפיצו אותי" — היא אומרת. השיחה עוברת אחר־כך אל חייהם של חברי הגרעין בקיבוץ של היום.

"בשלב די מוקדם ידענו לקראת מה אנחנו הולכים. גם כיום אני חושב, שלקיבוץ יש יותר יתרונות, מאשר החסרונות שמנסים לייחס לו", אומר מקס לבנסון. לדעתו זו מצטרפים גם האחרים. חילוקי הדעות שביניהם מתחדדים דווקא באשר לפתרונות בנושא הנשירה: "מה ששומעים שם על ישראל מוריד אמנם את המוטיבציה לעלייה", אומר ברוך, אך הוא אינו רואה בכך את הסיבה למיעוט העולים: "גם אם קיימת השפעה, כתוצאה ממכתבים שמגיעים מכאן לשם, ועל אף השפעה מסוימת של התעמולה הסובייטית שמלאה בפרשנות שלילית על ישראל — נראה כי הבעיה העיקרית היתה ונשארה בעיית קליטתם של העולים. בעיקר אמורים הדברים באשר לאקדמאים, שהם רוב־רובה של העלייה כיום".

לעומתו, מציגים לאה ומקס דעה שונה במקצת. לדעתם, אין להפריד את מה שקורה לעולים בתהליך הקליטה מן הנעשה בישראל בכלל. "כששומעים שם על סגירת מפעלים, הפגנות, שביתות וחוסר עבודה, מובן שזה מפחיד את האנשים להגיע לכאן. קודם כל, צריך לשנות את התנאים הכלכליים,החברתיים, ומובן שגם המצב הפוליטי בישראל איננו משמש נקודת־משיכה לעולים כיום", אומרת לאה, ובנה מקס מחזק את דבריה. שלום מולנר רואה את הנושא גם מן הזווית האידאולוגית: "רוב האידאליסטים עלו בעלייה של שנות השבעים, ואז כמעט שלא היתה נשירה. ברכבת שבה נסענו היו כ־200 יהודים, ורק משפחה אחת מביניהם נשרה בוינה", הוא מציין.

תהיה בעיה לאמריקנים

השמועות על הכרזתם הטרייה של הרוסים, כי מעתה והלאה יאפשרו יציאתם של כל החפצים בכך לעזוב את גבולות בריה"מ, הגיעו גם לאוזני ה"רוסים" של נגבה. שלום חושב, שהבעיה תהיה של האמריקנים, בשל גל היוצאים ש"יציף" את ארצות־הברית. אבל ברוך, מצידו, מציע שלא לראות זאת רק באופן ציני: "ישנם גם ציונים, שלא יכלו עד היום לממש את עלייתם, ויש לקוות שעכשו יוכלו לצאת משם. סביר להניח, שמספרם של העולים לישראל יוכפל ויגיע לכ־4000 עולים רוסים בשנה", הוא אומר. אחר־כך הוא מתייחס גם לרעיון "הטיסות הישירות" דרך רומניה, וקובע כי לא יהיה בכך כדי להגדיל את מספר הבאים. מקס לעומתו נחרץ יותר: "מי שלא רוצה לחיות כאן, שלא יבוא. אנחנו לא צריכים ליצור כאן בית־סוהר ישראלי כתחליף לזה הסובייטי", הוא אומר.

כלבת הקולי־פיור, כלבתה של אידה נודל, באה ומתחככת ברגלי היושבים בחדר ומקשיבה לקולות הנזיפה בשפה העברית. אכן, כן, אידה נודל גרה כיום בנגבה וכותבת בקיבוץ את זכרונותיה. בשבוע זה של סוכות היא נופשת איש־ם בארץ, ומבקשת להתרחק מעיתונאים, לאחר תקופה ארוכה של חוסר שקט והטרדות מצד התקשורת וסתם מבקשי קירבתה.

"אנחנו חברים עוד משנת 1974, ממוסקבה. חודשים מעטים לאחר עלייתה לארץ, ביקרנו אותה בביתה ברחובות, וראינו עד כמה קשה לה. הצענו לה יותר מאוחר לבוא ולהתארח אצלנו בקיבוץ. בהסכמת המזכירות היא נשארה כאן וגרה בנגבה כבר מספר חודשים", מספר ברוך שילקרוט.

"במפגשים השונים שהיא מקיימת, היא מתייחסת בעיקר לבעיות קליטתם של יוצאי בריה"מ", אומרת אסיה, "היום היא לומדת את נושא הקיבוץ על הטוב והרע שבו. שיחותיה עם הוותיקים מביאים אליה את אווירת עברו של הקיבוץ, וכיום חשים באהדה שהיא רוחשת לרעיון הקיבוצי ולרמה האנושית של החברים".

ברוך: "היו לי עם אידה ויכוחים קשים, כתוצאה מתפיסתה הפוליטית, שאינה קרובה לשלנו".

אסיה: "היא עדיין מוטרדת על־ידי גורמים שונים ומוצאת בקיבוץ מקום לשכוח בו את תלאותיה, להרגע, להכיר וללמוד. חברי נגבה, מצידם, מגלים כלפיה יחס של איפוק והבנה. הם אינם מטרידים אותה, כפי שהוטרדה בעיר. אידה יודעת להפריד את דעותיה האישיות מחיי היום־יום, ואינה מגלה דעותיה אלה ברבים".

השיחה עם חברי הגרעין הרוסי של נגבה קולחת ומגיעה לנושאים נוספים, הקשורים כולם בעלייה, נשירה, חינוך יהודי וציוני, וההשוואה המתבקשת שבין קומוניזם סובייטי והחיים בקיבוץ בישראל. נעים לשבת במחיצתם של האנשים הפשוטים האלה ולשמוע עוד והרבה, אך הזמן והיריעה קצרים. אנו נפרדים בתחושה, כי רב עוד המתבקש להיאמר.

מבחן ההגירה

עקרון ההגירה והתיירות החופשית הוא עקרון מבחן היסטורי למשטרי הגוש המזרחי. כאשר יעברו את המשוכה הזו, יתחיל להיות באמת סיכוי לדגם של סוציאליזם שהוא מחד בעל פני אנוש, ומאידך מתאים לצרכי אנוש.

רוביק רוזנטל

ההתחבטות הנוכחית בברית־המועצות סביב נושא אשרות היציאה גורמת שיפשוף עיניים לכל צידי המתרס בעולם המערבי. אוכלי המשטר הקומוניסטי לתיאבון חוששים אולי שיילקח מהם טיעון מרכזי כנגד האוייב האדום. הסוציאליסטים לגווניהם, מוסיפים נקודות לגורבצ'וב בצעידתו בדרך הגלסנוסט הקשה. בעיניים היסטוריות דומה שיש לנו כאן דוגמה נוספת למפגש ההוויה וההכרה, לא בדיוק בתבנים שהתווה מרכס.

גורבצ'וב לא היה יוזם את הגלאסנוסט ומצליח לקדם את הרעיונות הליבראליים וההומאניים שביסוד הגלסנוסט, אם זה לא היה עונה על בעיות ממשיות מאוד של ברית־המועצות, בתחום הכלכלי והחברתי. עניין ההגירה הוא דוגמת מפתח לכך.

העובדה שאין הגירה ותיירות חופשית בארצות הגוש המזרחי היא אחד הכתמים היותר חמורים על המשטר. היא הופכת את המשטר הקומוניסטי למשטר כפייה לא רק באלמנטים מסויימים במבנהו הפנימי, אלא בעצם קיומו. מדינה שאין אפשרות לבחור לצאת ממנה, בעיקרון אין אפשרות לבחור לחיות בה. היא אינה מעמידה את עצמה למבחן היומיומי של רצון האזרח, והופכת בהגדרה ובפועל לגיטו ענק. מבחינה זו, כל עוד אין עקרון הגירה ותיירות חופשית מארצות הגוש המזרחי, לא ייתכן לראות במשטרים האלה דגם רצוי של סוציאליזם.

זה ברמה הרעיונית. האירוניה של ההיסטוריה היא, שככל שהולך ומתבצע הגלסנוסט, כך מסתבר שהוא נועד לענות על שאלות ממשיות מאוד של החברה הסובייטית, ובעקיפין מתייחס לבעיות הגוש המזרחי כולו. וכאן עומד שוב עניין ההגירה כבעיה ממשית וכבר בעלת ותק. זה שנים מהוות ארצות הגוש המזרחי מקום שאנשים מנסים לברוח ממנו. המדיניות האוסרת הגירה חופשית, יצרה לעצמה פתחי מילוט ברחבים שונים, אבל אלה לא הקטינו את אפקט הגיטו. בגרמניה המזרחית, למשל, נהוג הסדר המאפשר למספר מבקשי העברה לצאת למערב לשנת ניסיון, שאחריה יחליטו אם להישאר בה. התור להעברה כזו ארוך, והמבקש משלם מחיר כבד. צפוי לאובדן עבודתו והופך לאורח על תנאי, בלי שיובטח לו שאכן יוכל לעבור. המדינה היחידה שבה קיימת הגירה חופשית למעשה היא הונגריה, שבה לא רק ניתן בתהליך קל יחסית להגר למערב, אלא ניתן אף לשוב מן המערב בקלות. עקרון ההגירה החופשית מתייחס ללחץ פנימי אמיתי במדינות הגוש, שלכאורה אין לו משמעות כלכלית או צבאית, אך יש לו השלכה על חיי החברה, האווירה והמוטיבציה של אזרחי המדינות בכל תחומי החיים.

הסיבות לכך שעד לפני זמן נראתה ההגירה החופשית כמהלך שאין להעלותו על הדעת נעוצה במערכת תפיסות מיושנות, הבנויות בעיקר על פחד. בדיחה ידועה מספרת על נשיא גרמניה המזרחית, אריך הונקר, שאירח לחברה שחקנית ידועה מן המערב. בעוד היא יושבת על ברכיו אמר לה, כל מה שתבקשי, לשירותך. הסר את החומה, אמרה השחקנית. הונקר פרץ בצחוק ערמומי ואמר, את רוצה שנישאר לבד, מהז... הפחד להישאר לבד הוא מרכיב אחד בהתנגדות להגירה חופשית. בצידו קיים החשש מעצם המפגש עם עולם המערב, מהתחרות והאיום התרבותי שעלול עולם המערב להטיל על החברה הקומוניסטית, ומהקשר ההכרחי בין הגירה ותיירות חופשית לבין דמוקרטיזציה פוליטית. אלא שהפחד הזה הולך ומוכח ככתונת כפייה שהמשטר שם על עצמו. ככל שמנע הגוש המזרחי מעצמו את התחרות על נפש האזרחים, כך הפכה החברה במדינות האלה פחות ופחות אטרקטיבית, פחות ופחות מתקדמת, ובעיקר, פחות ופחות מסוגלת להתמודד עם בעיותיה היא. הגלסנוסט של גורבצ'וב אינו תשובה לליגצ'וב או לרוח ברז'נייב. הגלסנוסט הוא תשובה לבעיותיה של ברית־המועצות.

מאחר שהפחד והשמרנות מהווים מרכיב עיקרי בהתנגדות להגירה ולתיירות חופשית, הם יהוו מן הסתם חזית איתנה, וספק אם הרפורמות בתחום הזה יתממשו לפני שיוכחו הצלחות בתחומים בסיסיים יותר לכאורה, כמו תחומי התרבות והכלכלה. ייתכן שהחוששים יוכלו ללמוד מדוגמת הונגריה, שלמרות ההגירה החופשית יחסית אינה מתרוקנת מיושביה, ואולי להיפך. אנשים שנקלעו לשגרירות ההונגרית בווינה יכולים לספר על עשרות מהגרים מהונגריה המבקשים לחזור אליה, כולל פליטים מ־56. מילאן קונדרה וג'וזף שקבורצקי, הצ'כים היושבים בגלות, מביעים את רצונם לשוב לצ'כיה. גם יתרונות הלוואי של ההגירה החופשית, הבאות לביטוי בהונגריה, יכולות ללמד שיעור חיובי לכל שכנותיה, מפולין ורומניה, גרמניה המזרחית הסובלת מקיפאון במספר תחומים, ועד ברית־המועצות הגדולה.

עקרון ההגירה והתיירות החופשית הוא עקרון מבחן היסטורי למשטרי הגוש המזרחי. כאשר יעברו את המשוכה הזו, יתחילו להיות באמת סיכוי לדגם של סוציאליזם שהוא מחד בעל פני אנוש, ומאידך מתאים לצרכי אנוש.

גורבצ'וב • מצליח לקדם רעיונות ליבראליים

קולנוע

אורח מהצד המזרחי של החומה

פגישה עם אנדריאס שיינרט כותב ומפיק וונגלר ובניו

יעל ישראל

כששואלים את אנדריאס שיינרט, ראש הדרמטורגים באולפני הקולנוע המזרח גרמניים אם ביקורו קשור לגלסנוסט, — הוא צוחק. השמור למביני דבר.

שיינרט הגיע לפסטיבל הסרטים של חיפה עם הסרט „וונגלר ובניו", והוא חוזר וטוען שלביקורו בארץ אין כל קשר עם המהלכים הפוליטיים של הפרסטרויקה. „הביקור הוא תוצאה של הזמנה שעוררה התעניינות והתלהבות במזרח גרמניה. אינני רוצה לעשות ספקולציות אם לפני שלוש שנים ביקור כזה היה יכול לעורר התלהבות, אבל אם מגיעים למסקנה שאומות צריכות להכיר זו את זו כדי לחיות יחד, ביקור כזה מתבקש בעצמו".

„וונגלר ובניו" הוא הסרט המזרח גרמני הראשון שהוקרן בארץ, למעט אולי סרט הטלוויזיה „יעקב הסקרן", שאיך הוא הסתנן לטלוויזיה הישראלית לפני מספר שנים. אולפן הקולנוע הלאומי של מזרח גרמניה, כמו אולפנים בארצות הקומוניסטיות השכנות, מסובסד בידי הממשלה. „יש לזה צדדים טובים ופחות טובים" מסביר שיינרט „צנזורה כמובן של מוסר לא קיימת אצלנו. מה שיש זו זכותו של המפיק להטיל וטו על הסרט, אך כך נהוג בכל העולם. אצלנו, המדינה זאת שנותנת את הכסף. מצד אחר, זה נותן הרבה חופש כי אנחנו משוחררים מאילוצים מסחריים שקיימים בקולנוע המערבי, אך זה גם יוצר חסרונות של קיום מו"מ והתפשרות עם נותני הפרסים. גם ב„וונגלר ובניו" היו לנו ויכוחים לא מעטים עם המפיקים, אך בסוף צילמנו כמו שרצינו".

מאז ראשית מדיניות הפרסטרויקה תוספות מדינות מזרח אירופה סרטים בעייתיים שהוקפאו מסיבות פוליטיות. שיינרט טוען שמבחינה זאת מזרח גרמניה יוצאת דופן. „ב־20 השנים האחרונות היו אצלנו רק 20 סרטים שלא הותרו להקרנה, והנה הם יצאו לאקרנים", והוא מוסיף: „אנחנו לא במצב של ברית המועצות, שיכולה להרשות לעצמה פסטיבלים שלמים עם סרטים שיוצאים מהמגירות".

שיינרט הפיק וכתב את התסריט ל„וונגלר ובניו", אפוס תקופתי שעוסק בעליית הרייך השלישי ונפילתו. הוא טוען שזהו הסרט הראשון מזה עשרים שנה שנוגע בנושא. „במזרח גרמניה נעשים סרטים רבים שמנציחים את הפאשיזם ופחות סרטים על תקופת הרייך הגרמני והשואה". „וונגלר ובניו" בודק את טרגדיית הגורל הגרמני. כאשר עבדנו על התסריט, נודע לנו על סרט דומה שנעשה כבר בגרמניה המערבית, והכוונה ל„היימאט" של אתגר רייטז, ראינו אותו והופתענו למצוא מקבילות בתסריט".

מסתבר שהחומה המפורסמת, החוצה את ברלין, היא יותר סימבול לארץ החצויה מאשר חומה תרבותית. במזרח גרמניה קולטים את כל שידורי הטלוויזיה של המדינה הסמוכה ורוכשים את כל סרטי הקולנוע שנעשים שם. „היחסים בין שתי הגרמניות" אומר התסריטאי „הן נקודה רגישה בבטחון אירופה. אך כיום אומרות שתי המדינות שהיחסים ביניהן טובים יותר מהיחסים בין המערב למזרח. זה קשור לכך שהחליטו לוותר על המאבק וחלק חשוב בהתקדמות שמור לשיתוף הפעולה התרבותי".

אולפני הקולנוע הלאומיים של מזרח גרמניה מורכבים מ־4 קבוצות אומנותיות. שיינרט הוא ראש אחד הקבוצות שאופי הסרטים הנעשים באולפן מגביל אותם לרכישה בחו"ל. הסרטים המזרח גרמניים נקנים על־ידי חברות הפצה קומוניסטיות ותחנות טלוויזיה מערביות. רק סרטים ספורים מגיעים לבתי־קולנוע במערב, אך למרות זאת מזרח גרמניה היא לרוב מועמדת בטוחה לפרסים ראשיים בפסטיבלי קולנוע.

אומר שיינרט: „כיום בקולנוע המזרח גרמני מתעסקים פחות בעבר. כבר אמרנו את כל מה שצריך להיאמר על שנות המלחמה. הסרטים המצליחים הם אלו העוסקים בנושאים בעייתיים, כהווה בנוער ובמעמד הפועלים, רובם מתעסקים בסתירה שמאפיינת כיום את החברה המזרח גרמנית. למשל, כיום נעשה במזרח גרמניה סרט ראשון על הומוסקסואלים ובקריצה הוא מוסיף שלא היה רוצה לראות מחר בעיתונים הישראליים בכותרת ראשית שהומוסקסואליות הפכה לנושא המרכזי בקולנוע המזרח גרמני. אין מה לדבר, שיינרט מוכיח שלגרמנים בכל זאת יש חוש הומור.

„וונגלר ובניו", סרטו של אנדריאס שיינרט

קונצרט ראשון

הווירטואוזים של הבארוק

יצחק שור

הווירטואוזים של מוסקבה. מנצח וסולן, ולדימיר ספיבקוב. פסנתרן, יבגני קיסין. תוכנית מספר 3: מוצרט, סימפוניה מס' 15 בסול מז'ור, ק. 124. קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת בלה מז'ור, ק. 414. אנטוניו ויוואלדי, ארבע העונות. תיאטרון ירושלים יום ב' 26.9.88.

בניגוד לתוכניותיה האחרות בישראל, הרי שהשלישית היתה „נקייה" לחלוטין ממוסיקה רוסית. חסר מאוד איזה צ'ייקובסקי מינורי, צובט לב, או סטראווינסקי מריר עם מקצבים תוססים. המחצית הראשונה הוקדשה לילד טוב מוצרט, שבגיל 16 חיבר את הסימפוניה הד־15 בסול מז'ור. יצירה חביבה, אך נטולת עומק. הקונצ'רטו מספר 12 בסול מז'ור, ק. 124, כאילו נכתב למען יבגני קיסין, והוא ניגן אותו בסגנון ישיר, רגיש, ללא התחנחנות. הווירטואוזיות שלו היא כה מושלמת, נשמעה מובנת מאליה, גם בפסאז'ים המהירים ביותר. אבל רק כאשר ניגן את ההדרן הראשון, יצירה לפסנתר סולו מאת שומן בעיבוד ליסט „נזכרנו" שלפנינו ניצב נער מתבגר, המתפרץ בחדווה אל מחוץ לתזמורת הממוסגרת, ושועט כסייח אחרי יצרי לבו הסוערים. לשיא הגיע קיסין כאשר ניגן את ההדרן השני, אטיודים טרנסצנדנטליים מאת ליסט. כשד מאחות דילג על כל המהמורות והגיש יצירה רומנטית, מפשטת.

המחצית השנייה הוקדשה ל„ארבע העונות" מאת הכומר האדמוני אנטוניו ויוואלדי. נו, ומה כבר אפשר לחדש בנגינת יצירה נדושה זאת? עובדה: ספיבקוב חידש. הוא הוביל את התזמורת שלו לנגינה לירית ולצליל אחיד, טהור ושקוף. ככנר הוא הפגין נקיון וגמישות, ויבראטו חם וצליל מלטף. הקהל יצא מן הכלים וזכה בחמישה הדרנים איטלקיים מאת אלבינוני, בוקריני, רוסיני וקורלי. בערב זה הוכיחו הווירטואוזים של מוסקבה, כי הם גם האווירטואוזים של הבארוק, ואפילו לסוליסטים של ונציה, יש מה ללמוד מהם.

מוסיקה

מוסיקה בתפן

יוסי שיפמן

המוזיאון אינו רק אוסף קירות שעליהם תלויים תמונות או מוצגים אחרים. באמת זו נוכחו לא מכבר מנהלי מוזיאונים רבים. ואם בתחילה היה זה רק מוזיאון תל־אביב שהקצה מקום לפעילות אמנותית אחרת, הרי היום ישנם קונצרטים במוזיאונים בירושלים, בהרצליה, בחולון, בחיפה, בעין־הוד ובמוזיאון האורח. אל הרשימה הנכבדה הזו מצטרף השנה גם המוזיאון הפתוח בתפן. גם שם גילה מישהו, מן המתה, שקהל שמגיע לקונצרטים הוא קהל פוטנציאלי למוזיאון, ולהפך.

לצורך מימוש הרעיון גויס אליו הכנר דודו סלע. לייעוץ מוסיקלי, בתמיכה מציע המוזיאון הסתנה, גרנת לתושבי הסביבה, אזור הגליל המערבי, סדרת של שמונה קונצרטים בעריכה המאפשרת פנייה לקהל מגוון, מצעירים ועד קשישים, המוכן להתנסות במוסיקה לסוגיה השונים. אמנם היום והשעה, ימי שישי בשעה 22.00, נראים מתאימים יותר לקהל מבוגר, אבל בשעה לידוע אין בית־ספר ואז גם ילדים יוכלו לבוא.

מה מוצע בסדרה? (לא לפי הסדר) מוסיקת בארוק עתיקה עם משתתפי הסדנה השנתית בעין־כרם. מוסיקה בין תקופת הבארוק לתקופות אחרות עם צילה גרוסמאייר ושלישייה. את המוסיקה הרומנטית ינגנו בהרכבים קאמריים על שלישיות של כינור, פסנתר וצ'לו ושל רביעיות מיתרים. את הצלילים המיוחדים של כלי הנשיפה יביאו נגני החמישיה הפילהרמונית. מוסיקה מן המאה שלנו תיוצג בשני קונצרטים, האחד כולל את „מעשה בחייל" של סטרווינסקי, „מעשה" שהוא כבר קלאסיקה מוכרת. יצירות מתוך „הכאן והעכשיו" הישראלי מביא דודו סלע מתוך פסטיבל „המוסיקאן", שבראשו הוא ניצב. קונצרט זה מהווה הזדמנות כפולה — האחת לתושבי הצפון לשמוע מוסיקה שמגיעה בדרך־כלל רק במרכז ואילו למוסיקאים הישראלים — לזכות בביצוע נוסף שאינם מפונקים בו.

את סדרת המוסיקה בתפן יזמו צעירי הנגנים, זוכי מפעל המילגות ע"ש שרת של קרן התרבות אמריקה־ישראל. כמובן שלגביהם התכנית עדיין לא ידועה וזו תוחלט רק סמוך לאירוע משיקבעו המופיעים, אבל קונצרטי אמנים צעירים תמיד טומנים בחובם התרגשויות של צעירים המוצאות את ביטוין בנגינה, וזו מדביקה גם את הקהל.

האווירה והקסם שהמקום מהלך על אורחיו, בוודאי יוציאו רבים וטובים מסרטי הטלוויזיה העייפים של יום שישי אל המוזיאון בתפן, ואולי אפילו יגררו אורחים ממרחקים.

מוסיקה

איך אומרים את זה ברוסית

עם ביקורם של הווירטואוזים ממוסקבה בישראל

יוסי שיפמן

„יס, יו מיי אינטרביו, באט וירז טרנסלייטור סליז", כך חזר ואמר מנהלה של תזמורת הכנר והמנצח ולדימיר ספיבקוב. גייסתי לשם כך את הפסנתרן יליד בריה"מ, עמנואל קרטובסקי, ואיתו היתרגמה השיחה. הווירטואוזים של מוסקבה זכו כאן למערכת יחצ"נות בלתי רגילה שמומנה היטב בידי אגודת הידידות ישראל־בריה"מ. סיור בן קרוב לשלושה שבועות הכולל ארבע תכניות שונות בתשעה קונצרטים. במהלך הסיור גדל עוד מספר הקונצרטים. הם עצמם רואים בסיור אירוע בלתי רגיל בשגרת חייהם הצפופה ויהיה גם כך. ברובם של מוסיקאים, הם פוקדים עיר או ארץ למספר ימים מנגנים ונעלמים. דווקא בישראל, הם מזדמנים לימי חג, ראש השנה, יום כיפור וסוכות. תזמורת שרוב חבריה הם יהודים זה בהחלט משהו.

את מי הביקור הראשון הם מבקרים אצל חברים משכבר הימים, חברים לספסל הלימודים שעזבו את בריה"מ, מרגישים חופשיים לנוע בארץ, שניים מבקרים חבר אחד שלושה חבר אחר וכו' וכו'. ללא הגבלות על התנועה האישית שלהם הם פשוט חוגגים. „עצם הידיעה שנבוא לכאן כבר עוררה התרגשות בין החברים. ידענו על הקהל שוחר המוסיקה, הכרנו אנשים רבים, ועכשיו הגיעה העת לבקר. הבאנו מבחר תכניות ובישראל ביצענו את הרקוויאם האנטי־סטליניסטי על־פי מילותיה של אנה אחמטובה לראשונה מחוץ לגבולות ברית המועצות". זוהי יצירת מחאה על הריגתם של עשרות מיליונים בתקופת שלטונו של הרודן, שעיקרה הקראת שירה של אחמטובה על־ידי שחקנית תיאטרון הטגנקה המוסקבאי, אנה דימידוכנה. ההקראה מעוטרת בקטעי מוסיקה מתוך יצירות של שוסטקוביץ' עם קצת באך.

חברי התזמורת בשיחות קלות באנגלית ובשיחות ממושכות ברוסית ומתרגשים מן החוויה האישית והמוסיקלית של להיות כאן. חופשיים לתור את הארץ לראות חברים ורוצים כבר לשוב.

ספיבקוב, כנר יהודי, נוהג גם מחוץ לבימת הקונצרטים כמי שנמצא על הבמה. למרות שהוא בן ארבעים וארבע בסך־הכל, הוא כבר שומר על צבע שערו כדי שלא יאשימוהו בהזדקנות מהירה. הוא לבוש תמיד בהידור רב ונוהג כרב בין תלמידים. את ימי הביקור הראשונים ניצל לפגישות ממושכות עם ליאונרד ברנשטיין שסייע לו בזמנו להגיע לפסטיבל ולצבור אי־עזרה מצד השלטונות הסובייטיים.

„תחילת סיפורם של הווירטואוזים ממוסקבה לא היה קל ולא נוח. משך שלוש שנים היינו בעצם קיימים ולא־קיימים. ערכנו חזרות בלילות והופענו במספר מצומצם של קונצרטים. בכל זאת לא השלטונות הכירו בנו". הוא מוסיף בהתרפקות, „כשפנו אמרגנים זרים למשרד הקונצרטים הסובייטי הרשמי וביקשו להזמין אותנו לחו"ל היתה תשובה אחת „אין תזמורת כזו". רק אחר כך הכירו המיניסטריונים. „אפילו הפראבדה יצא בכותרת: יש כזו תזמורת: 'הווירטואוזים ממוסקבה'". כבתזמורת ממלכתית הביאה בעקבותיה מספר שינויים משמעותיים. הראשון אפשרות לזכות בכלי מיתר איטלקים משובחים מן המאגר הממלכתי. במלים אחרות שיפור של ממש באיכות הצליל של הקשתנים. השינוי השני הזמנות רשמיות רבות להופעות בחו"ל וזכות ביחס אחר. השנה למשל מבלים הווירטואוזים למעלה ממאתיים ימים בשנה מחוץ לגבולות בריה"מ. הם מקליטים סדרות תקליטים עבור חברות מערביות. ספיבקוב עצמו מוזמן כמנצח וככנר להופעות גם בנוסף להופעותיו עם הווירטואוזים".

לתזמורת רפרטואר עשיר של יצירות חדישות וקלאסיות. ההצלחה שלה זכו הנגנים שברה כמה מסורות וחוקים שהיו מקובלים בעבר. חוק שהגביל בעבר את שהותם של מוסיקאים ללא יותר מחודשיים בחו"ל, „כדי שלא ניחשף לאידיאולוגיות זרות לזמן ממושך מדי", הוא מוסיף במרירות, אינו תקף יותר. הקשרים האישיים עם הגולה המוסיקלית הרוסית המפוזרת בכל העולם נמשכים. את הרווחים מן הקונצרטים בחו"ל הם מחזירים למדינה. הם מקבלים משכורות חדשיות. „אנחנו מקווים שנוהל קבלת משכורות עבור הופעות בחו"ל ישתנה עכשיו כפי שהוא שונה לשחמטאים". הרוח החדשה גם מאפשרת יותר ביקורים של אמנים זרים אצלנו. וביקורם של זובין מהטה והפילהרמונית הניו־יורקית הוא רק דוגמה אחת.

הוא מקווה שהרוח החדשה תביא לתחייתה של האסכולה הכנרית הרוסית הגדולה שרוב תלמידיה, היו יהודים. הוא כמובן שוכח לציין שבשנים מסוימות בעבר הגרה הכנרות הגדולה מרוסיה לישראל. לו עצמו כמורה, יש שני תלמידים שנמנים היום עם הווירטואוזים. „עצם הנגינה הקאמרית מאפיינת את הרוח החדשה. הדגש בעבר היה על הישגיות ועל תחרותיות. עכשיו ישנה הבנה לעניין העבודה בצוותא. ותזמורות קאמריות נוספות הולכות ומוקמות בבריה"מ".

ספיבקוב הלך את דרכו ככנר שנוצח בתחרויות, הוא היה תלמידו של יורי ינקלביץ' בקונסרבטוריון המוסקבאי, כשעלה הרעיון להקים תזמורת. הוא למד חמש שנים עם ישראל בורוסוביץ' גוסמן, חבר קרוב של שוסטקוביץ'. „קראו לו י"ב גוסמן משך שנים. רק עכשיו עם הגלאסנוסט, קוראים בשמו המלא", מציין ספיבקוב בחיוך ובסיפוק. את הקריירה הניצוחית שלו פתח ספיבקוב בשיקאגו, בנגינת שני קונצרטים לכינור ובניצוח על שתי סימפוניות הכל משל מוצרט.

„הוזמנתי מיד להופעה חוזרת שם, אבל אז היתה הקפאה של יחסי תרבות בין בריה"מ לבין ארה"ב. שמונה שנים של קיפאון. הקיץ חזרתי לשם... עם התזמורת כולה. אבל ניצחתי גם שם וגם בלוס־אנג'לס".

כל עשרים ושמונה הווירטואוזים ממוסקבה הם זוכי תחרויות שיכלו להגיע לקריירות סולניות. „כמעט ולא היו חילופי נגנים. כשיש לקבל נגנים חדשים התזמורת כולה נוכחת במבחנו. ההחלטה היא של כולם כשאני מביע את דעתי אחרון". רוחה של התזמורת היא רוח דמוקרטית. „עם תזמורת כזו ועם נגנים שכאלה אינך יכול לנהוג אחרת". הוא מציין בגאווה ובסיפוק „זוהי תזמורת ללא שעון. חזרה נמשכת עד שהעבודה הושלמה. אני לא יכול לשאת את ההפסקות שנגנים במערב מפסיקים באמצע משפט מוסיקלי כשהשעון מורה על זמן ההפסקה".

תפקיד נוסף חשוב רואה ספיבקוב בהצגתם של סולנים רוסים לפני קהל מערבי. לכאן הגיע הפסנתרן בן הי"ז יבגני קיסין. נכון שבכל סיור שלו מתלווה אליו האמא והמורה. אבל כל הנגנים מתייחסים אליו בהתייחסות אבהית מובנת. הזמרת אירינה דאוויטיאן ששרה כאן מוצרט יפהפה, „לא היתה מוכרת לפני הופעותיה עם הווירטואוזים. היום יש לה כבר הזמנות עם תזמורות מכובדות כמו הקונצרטגבאו בהולנד".

הוא עצמו חזר לנגן יותר כסולן. „התזמורת כבר רצה בעצמה, כמו מכונית. צריך להדליק להוסיף שמן ולהחליף מעצורים, ולכן יש לי זמן לעבוד יותר על עצמי ופחות על הצליל האופייני". ומה על הרפרטואר האוואנגרדי של רוסיה, איפה שניטקה וגובאידולינה, אני מקשה לבסוף. „יהיו עוד ביקורים", הוא מבטיח.

ולדימיר ספבקוב עם יצחק נבון

נהגת מונית

...המונית של לאה היא אחרת — כמעט ...מקושטת בשפע בובות מיניאטוריות, ...ואפילו מכשיר הקשר לא מנסה ...את עצביו המרוטים ממילא, ...בצהרי אוגוסט אחר.

...היא נהגת יחידה בתחנת מוניות ...כלי זכויות או חובות יתר. נכון שיש ...שמבקשים רק אותה. למה? ...הנהיגה הזהירה שאין בה אף ...והאדיבות, שלאה רואה בה ...כך מעיד קולגה מפרגן. ...קדמה. „קריירה" של 9 ...באוטובוס. רוב הזמן בקו 35 — ..., אומרת לאה. אלא מאיץ ...של כמעט רעב — ...אשה עם שלוש בנות ...ודמי מזונות כדי לזכות ...לאה ומשפחתה עלו ...קום המדינה, התחנכה ...מאריך ובגיל 17 נישאה ...כמנהג בני העדה באותם ...של כניעה למוסכמות, ...ולתת דרור לאישיותה ...ובמצב הדברים שנוצר, ...מידה לא מבוטלת של אומץ ...צעד גורלי כל־כך.

...להגשים חלום ישן — לימוד ...אבל, כאמור, מההנאה כלכך ...להתפרנס. חבר טוב הציע לי ...למונית, כדי לשפר את מצבי ...את הציור ל„רך" ומהיום ...נהגת מונית. „השיקול הסתבר ...בתחנת המוניות היוו ...„לכל שבח" מספרת לאה. ...רק בלילות. פחד? לא בדיוק התחום של לאה, אף שסיפור אחד לפחות שהיא משחררת למעני, מוכיח שגם לאומץ לב יש איזה שהוא קו אדום. „זה היה ביפו בשעה שלוש וחצי בלילה. עצרו אותי שני בחורים. הססתי לרגע והחלטתי לעצור. השניים התיישבו מאחור והורו לי לנסוע בכל מיני דרכים וסמטאות חשוכות. כל פעם עצרו, אחד ירד לבית כלשהו והשני תמיד נשאר במונית. נסענו במקומות בהחלט לא סימפטיים, ואני הייתי ממש בפאניקה. היתה לי הרגשה בהחלט מבוססת שמדובר בעיסקי סמים. בסופה של הנסיעה הארוכה והמפחידה הזו, נקבתי בסכום והם שילמו לי ועוד הוסיפו. „פחדת, נכון?" הם שאלו ולא חיכו לתשובה.

בתחילת עבודתי נשלחתי מהתחנה למלון מסוים ברחוב הירקון. במקום חיכתה לי איזו גברת מאופרת כהוגן, וביקשה לתל־ברוך. אני לתומי חשבתי על שכונת הווילות. תוך־כדי נסיעה התחילה הנוסעת להתפשט ולהחליף לבגדים די מוזרים. הבחנתי במראה להפתעתי, שהגברת היא לא בדיוק גברת והכיוון היה כמובן לחוף. כל הדרך היא/הוא ניסתה לשכנע אותי שהעבודה שלה משתלמת פי־כמה מזו של נהגת מונית..."

בין הנהגים שעזרו והגנו ללאה, היה אחד — עמוס שמו, שהתאמץ במיוחד. היום הוא שותפה לחיים. הם חיים ביחד זה שנתיים „הוא אב נפלא לבנות וסבא נהדר לנכדות", כך לאה.

לכל אחד מבני הזוג מונית משלו וטוב להם בכך. וכשרוצים להחליף מלה, לקבוע ארוחה משותפת או סתם מתגעגעים, אז אין פשוט מזה: „כאן 17 קורא ל־44, שומעת אותי?"

אז יש יחד, ויש לחוד, „וזה מה שהייתי רוצה בשבילנו עד זיקנה ושיבה". דברי נהגת מונית.

רחל שלו

להתראות בברצלונה!

במדינת החכמים

יפן ואוסטרליה נרתמות לפרויקט משותף של „רפובליקת מלומדים". בעיר שתוקם על אחד החופים של אוסטרליה, ישוכנו 250 אלף מלומדים, שיזכו לתנאים אידיאלים לעבודה ולמחקר. משרד המסחר והתעשייה היפני מקווה שלפרויקט יצטרפו ענקי התעשייה מכל העולם ויתמכו בו חומרית, תמורת הזכות לשלוח ל־„Polis" Multi-Function את מועמדיהם (עם המשפחות), כדי שיעבדו, יחקרו ויפתחו באווירה שלווה, באקלים נוח ובתנאי דיור של מותרות. ה„פוליס" תשכון באוסטרליה, כי באיי יפן צפופי האוכלוסין לא נמצא לה מקום מתאים, ואילו אוסטרליה, על מרחביה, מסוגלת לספק את כל התנאים הדרושים.

חינוך ללידה

...המרכז הישראלי לחינוך ללידה מקיים ...של ימי עיון, סדנאות והרצאות ...הכנה ללידה ולהורים שבדרך: ...והשתלמויות הן בחיפה, בודדות בתל־אביב ובירושלים. חלקן ללא תשלום, חלקן ...דמי השתתפות 15 ש"ח לחברי ...25 לציבור הרחב. נתחיל בחיפה: ...— סדנא ליועצות לתקופה ...הלידה ולמדריכות קבוצות, בערב, ...הרשמה עד 4.10. ● שבת, ...עמית לילדים ולנשים הרות. ...● 16.11 מיילדת (המבקשת ...) תספר מזכרונותיה. בבית ...● 7.11 הרצאת מיילדת ...על פסיכולוגיה של ההריון ...● 24.11 הרצאת רופא על ...בשנות השמונים. ● 1.12 יעוץ ...למדריכות. ● 12.12 הרצאת ...אולטראסאונד ושימושיו. 19.12 ...על הנקת תינוקות בטיפול ...● 29.12 התעמלות בתקופת ההריון ...והרפיה ושיטות נשימה לשנת ...

בתל־אביב: 25.10 יום עיון חובה ...ומתלמדות (בתשלום). ...26.12 — סדנא בנושא פוריות ותכנון ...

בירושלים: עורך בית הספר להכנה ...יום עיון בבית חולים משגב לדך ...עד 28.10, דמי הרשמה 35 ש"ח, או ...(הרשמה מוקדמת). ● 31.3.89 — ...הבינלאומי התשיעי של פסיכולוגיה ...ברפואה. פרטים ת.ד. 29313

● למעוניינים לארגן ימי עיון או הרצאות ...ומכירים אנשי מקצוע ...מתבקשים לפנות לונדי ...

● פרטים נוספים באשר לאירועים הנ"ל ...הישראלי ללידה, ת.ד. 1731 חיפה וטל. ...

זה מה שיש

בתנועה הפמיניסטית

באוקטובר ייפתח קורס להכשרת מתנדבות במרכז סיוע לקורבנות תקיפה מינית. ההרשמה במרכז 03-234314, בשעות (8.30-13.00) ● בתחילת אוקטובר ישתתפו נשות „קו הבריאות" בסימפוזיון ירושלים הראשון לבריאות הציבור ותערוכה. המעוניינים/ות להשתתף יתקשרו עד סוף ספטמבר ל„קו הבריאות" לברר את התאריך המדוייק. (כל יום ג', בין 17.00 ל־19.00) ● מרכז התנועה מפעיל ייעוץ טלפוני משפטי ומעשי בנושאי אפליית נשים והטרדה מינית בעבודה והלימודים. הקו פתוח כל יום ד', בין 17.00 ל־19.00 ● ייעוץ לכותבות עבודות בתחום הפמיניסטי — לאחר תיאום מראש עם אסתר עילם (03-413776) ● קפה זרש פתוח במרכז התנועה כל יום ה', משעה 20.00, לפעמים מתקיימים בו אירועים, דמי כניסה 5 ש"ח לחברה, 8 לאורחת ● כתובת מרכז התנועה: בן־יהודה 82, ת"א, טל. (גם לקו הבריאות וקו נגד אפליה) 234917.

מפ"ם מאתרת אוהדים

סניף מפ"ם בכפר־סבא מאורגן כבר לקראת הבחירות לכנסת והפעילים מרכזים את מאמציהם סביב בוחרים פוטנציאליים. הם נעזרים, במסגרת זו, ברשימה שקיבלו מהמחשב המרכזי, הכוללת: חברי מפלגה שעברו להתגורר בכפר־סבא ושכונותיה, עוזבי קיבוצים, קוראי על המשמר, מקורבים למפ"ם. הסניף המקומי העורך חוגי־בית ואסיפות חברים ואוהדים, מתכנן לערוך גם אירועים מרכזיים, אסיפות רחוב ומבצעי החתמה.

(חנה נדל)

מניה לזכות אבות

עמותה חדשה „זכות אבות" מציעה פרוייקטים לגיל הזהב בתל־אביב ובירושלים. „פרוייקטים" נשמע אלגנטי יותר מ„בתי־אבות". הייחודיות — לפי הקומוניקט — כניסה מיידית, מחיר נמוך יחסית לרמת המקום, בעלות על יחידת הדיור או מניה בחברת הנכסים, אפשרות להוריש את הנכס או תמורתו. גילאי הזהב שיצטרפו לעמותה תמורת דמי הרשמה של כ־300 ש"ח, יוכלו להיכנס לשני פרוייקטים של מלונות־דירות, האחד בת"א והאחר בירושלים. שני הפרוייקטים יכילו כ־400 דיירים אך במידת הצורך — יוגדל המספר: עם כניסתו למלון הדירות ישלם חבר עמותה לא יותר מ־50 אלף דולר, וסכום זה יקנה לו בעלות על הנכס או מניה בחברת הנכסים — כולל הזכות להוריש. לחברי עמותה מובטח גם פתרון סיעודי — מוסר בקומוניקט שיפמן יחסי ציבור — אינו מציין למי יפנו המעוניינים. מצירי שישאלו אותו (טל. 03-203248).

יריד עתיקות בלונדון

יריד העתיקות השנתי של לונדון יערך השנה במלון „פארק ליין" בין ה־5 ל־10 באוקטובר. הוא יציין את יום ההולדת ה־70 של התאחדות סוחרי העתיקות הבריטית. כ־45 סוחרים ישתתפו בריהוט „חדר לדוגמא" בסגנון המאה ה־19 שיעמוד במרכז היריד. — מוסרת דפנה טריואקס בשם רשות התיירות הבריטית B.T.A.

שר"פ בכרטיס אשראי

חברת כ.א.ל. המנפקת כרטיסי אשראי ויזה, הגיעה להסדר עם ביה"ח הדסה הר הצופים והדסה עין־כרם, לפיו ניתן לשלם בכרטיס אשראי (ויזה) תמורת כל השירותים החייבים תשלום, כולל חדר מיון, טיפול במרפאות, אשפוז ושירות רפואי פרטי (שר"פ). זהו הסדר הראשון המאפשר לשלם לרופאים פרטיים בכרטיס אשראי באמצעות בתי חולים המעניקים שירותי רפואה פרטיים. ההסדר מופעל גם בשלוחת הדסה בבית „מריכלל" בתל־אביב. שלא נזדקק.

פופקורן במיקרוגל

הפופקורן הולך מחיל אל חיל. פעם סתם שפכנו גרגרי תירס יבשים לסיר עם שמן חם, ושמרנו שלא יקפצו גבוה מדי: אחר־כך התחילו לפנק אותנו בג'יפי פופ, מחבת של נייר־אלומיניום אטומה בנייר־אלומיניום מתנפח, ובפנים גרגרי תירס יבש. שמים את המחבת על האש והתירס תופח, ממלא את הכיפה ואינו יכול לקפוץ לתיקרה.

עכשיו, בעידן המיקרוגל, צריך משהו חדש, כי הרי אי־אפשר להכניס לתנור שום מתכת. באה עלית ומציעה פופקורן למיקרוגל, גרגרי תירס בשקית מיוחדת, העשויה שתי שכבות (חיצונית מנייר ופנימית מחומר פלסטי). הגרגרים מתנפחים, מנפחים את השקית וכל הסיפור לא לוקח יותר משלוש דקות. 2.90 ש"ח ל־100 גרם; בסיר זה יוצא הרבה יותר זול, אבל למי יש סבלנות לשמור שהגרגרים לא יקפצו לתיקרה?

בגן התנ"כי

בגן התנ"כי בירושלים שמחה וששון. ללונה־פארק הגיעו מתקנים חדשים: רכבת על מסילה, מכוניות מתנגשות, קרוסלה איטלקית ואגם עם סירות פדלים. משהו מגיע גם לירושלמים, לא?

הגברת שבפרח

זאת שמלת ערב דמוי צבעוני, מהקולקציה של פאקו רבאן, שהוצגה בתחילת העונה בברלין המערבית. לא ברור מה הגברת עושה בידיה, אבל זה מרשים.

מכונת צלום בתיק

Z-30 היא מכונת צילום קומפקטית ונייידת מבית שארפ, נסגרת למימדי מזוודת ג'יימס בונד, אבל מסוגלת לצלם את כל הגדלים הסטנדרטים עד A-4, מבטיח היבואן, טכנו ראלקו. משהו מאוד חיוני לאיש־עסקים־חשוב־ומצליח, היוצא ליעידות, תערוכות וכו' עם פלאפון, מחשב אישי ומזכירה. „בוא נקפוץ אלי לחדר ונצלם את החוזה". 2100 ש"ח פלוס מע"מ.

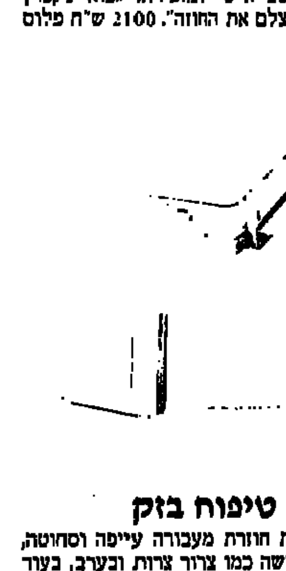

טיפוח בזק

נניח שאת חוזרת מעבודה עייפה וסחוטה, נראית ומרגישה כמו צרור צרות, ובערב, בעוד שעה־שעתיים, מצפה לך אירוע זוהר שמאוד חשוב לך להופיע בו במיטבך. חברת קלרינס מציעה „עזרה ראשונה" לשעת חרום, בשם „ביוטי פלש באלם", תכשיר שנועד להחזיר לעור את הרעננות והזוהר, וכל זה כ־15 דקות. התכשיר מכיל חומרי החייאה מרוכזים — מגלה היצרן — הנספגים במהירות. הטיפול פשוט ביותר: מחליקים שכבה דקה מאוד של תכשיר (בלי לעסות) על עור הפנים, הצוואר ואיזור העינים. אפשר להשתמש מיד באיפור. שפופרת של 50 מ"ל עולה 49.50 ש"ח.

אלפי כדוריות בכרית אחת

מישהו זוכר שפעם נהגו למלא את הכרים בנוצות? עכשיו אנחנו בעידן הדקרון והביצועים משתפרים. הלהיט האחרון, מבית כרמיה, הוא דקרון קומפורל של דו פונט, עשוי כדוריות ספוג זעירות כמו ערשים, חלולות וקלות באופן מיוחד. אילו הנסיכה המפונקת ההיא, שהרגישה בעדשה מתחת לתריסר שמיכות מוך, ישנה על שמיכת כדוריות כזאת — היא לא היתה מתלוננת. הכדוריות הזעירות, רכות וגמישות מקבלות את צורת הראש והעורף ומספקות תמיכה מושלמת. בגלל המבנה החלול, הן מתמלאות אוויר אחרי ששוחררו מהעול, וכשחוזרים להשתמש בכרית היא נראית כמו חדשה. המילוי החדשני מיוצר בלעדית ב־DU PONT, ממולאות במפעלי שמיכות של כרמיה ומשווקות על־ידי כיתן. כרית בגודל 70×50 סמ' עולה 51.32 ש"ח וניתן לכבסה בלי הגבלה (ב־40 צ.).

שירותי אינסטלציה

חברת שתף — שירותי אינסטלציה ושיפוצים, הוציאה לשוק מחירון עלויות עבודה. לדברי המנכ"ל אכי צמת, מחירי החברה נמוכים בכ־15 אחוז מהממוצע בשוק, אבל בבדיקה השוואתית שערכנו עם „ספר התחזוקה והשירותים" אין הבדלים משמעותיים, אם בכלל.

בכל אופן, אין ספק שקיים יתרון מסויים בפניה לחברה המציגה מחירון מפורט של עלויות ומבטיחה 24 חודשי אחריות לטיב העבודה והחומרים. לפי הקומוניקט מעסיקה החברה בשכר חודשיים עובדים קבועים, כמו שרברבים, רצפים וכו' ומצוידת במערך תקשורת המאפשר ניידות גבוהה. (אמיר)

בדיקת עיניים לתלמידים

משקפיים זה כבר לא מה שהיה פעם. לא מפחדים, לא מתביישים. גם ההורים למדו להכיר בחשיבות הבדיקה האופטומטריסטית והם לוקחים את הילד לרופא עיניים אם הוא סובל מכאבי ראש, אינו מספיק להעתיק מהלוח או רוכן נמוך נמוך מעל המחברת. אילו היתה לנו מערכת חינוך קצת יותר עשירה — היו עוברים כל ילדי כתה א' בדיקת עיניים ראשונה ולרבים מהם היתה נחסכת עוגמת נפש. אבל למערכת החינוך אין כסף ואין ברירה אלא להזדקק לאנשים טובים. בתל־אביב וברמת־השרון נטלה על עצמה „אופטיקה 6:6" את תפקיד הסנטה קלאוס ומתחילת שנת הלימודים היא עורכת מבצע בדיקת ראייה לתלמידי כתה א'. דובב קאופן, בעל הרשת שהוא אופטומטריסט המתמחה בליקויי ראיה אצל ילדים ומורשה מטעם משרד הבריאות, מאמין שזה שירות חיוני. הבדיקות מתבצעות בהשגחת אופטומטריסט מומחה לבדיקת ראייה של ילדים ובאמצעות מיכשור מיוחד, המאפשר בדיקה ללא השתתפות פעילה של הילד. הבדיקה ללא תשלום, המשקפיים — אם צריך — כן.

מזורז לחיילות משתחררות

שלוחת המכללה למינהל בגבעתיים פותחת קורס מזורז להכשרת מזכירות, המיועד לחיילות המשתחררות מצה"ל. 220 שעות הקורס נפרסות על פני חודשיים, חמישה ימי לימוד בשבוע, כיתות בוקר או ערב. התוכנית מקיפה הכשרה בסיסית בעבודות מזכירות ומשרד ממוחשב. גילה מרלוב, מנהלת השלוחה, מודיעה כי לקורס מתקבלות — בהפניית הלשכה להכוונת חיילים משוחררים — חיילות בעלות השכלה של 10 שנות לימוד לפחות. יש להניח שגם בחורים יתקבלו (החוק האוסר הפליה!), אם יבקשו להכשיר את עצמם לעבודת מזכירות.

עט דמוי קרוקודיל

סטיפן (STYPEN), בית אופנה צרפתי לעטים נובעים ולעטי כדורי הכין כבר את הקולקציה האופנתית לחורף 1988/9. הצבעים השולטים הם ארום, שחור, ירוק, כחול והשילובים שביניהם פלוס הדפסים משעשעים של ציורים, נקודות, משבצות, חותמות וכתובות. מעניינים במיוחד עטים דמוי קרוקודיל ועטים בצבע ג'ינס מאוירים בתדפיס חותמות. העטים של סטיפן עשויים פלסטיק, הרפיל שבהם פשוט וניתן להחלפה. במפעל החברה שעל־יד פאריס עובדים 100 איש, ומחזור המכירות השנתית שלה ב־1987 היה 10 מיליון דולר. 30 אחוז מהתוצרת משווקת מחוץ לצרפת, ב־48 מדינות. עכשיו גם בישראל, בחנויות למכשירי כתיבה, מתנות ופופ. 5.5 ש"ח, סכום סביר למתנה נחמדה, שאם מצטערים על אובדנה — זה לא בגלל המחיר.

מאמצים רביעייה

עוד במסכת מעשים טובים: רשת שילב למוצרי תינוקות אימצה רביעייה, שנולדה למשפחת אלי ועטרה כהן, במסגרת המסורת לעזור להורי רביעיות וחמישיות. בשנה שעברה אימצה שילב 2 חמישיות. אימוץ, פירושו: הספקת חלק מצרכי התינוקות חינם והנחות משמעותיות לגבי שאר המוצרים: מיטות, עגלות, שידות, כלי־מיטה, אביזרי טיפול וכו'. בשילב מתמחים בהמצאת פתרונות טכניים, שיקלו על חיי ההורים, בין היתר, פיתחו שם עגלה ל־4 תינוקות.

אל סבון אינטימי

מוצר חדש בסידרת „איב" להיגיינה נשית הוא אל־סבון, בעל תומציות בדרגה 3.5-4.0, שהיא החומציות הטבעית של אזור הנרתיק, לכן הוא אמור לשמור על האיזון הטבעי של הנרתיק ולמנוע התפתחות חיידקים גורמי הריות. נועד לשימוש יומיומי, והיבואן (אלפא) מבטיח שאריזה בת 240 גרם (14.80 ש"ח) תספיק ל־3 עד 4 חודשים.

הפועל תל־אביב – 1:2 בטבריה ★ מכבי תל־אביב גברה על הפועל ירושלים 0:1

נצחונות בדרך לדרבי התל־אביבי הגדול

★ באר־שבע התבססה בפיסגה, ניצחה את בני־יהודה – 0:1 ★ בית"ר ירושלים – חולון 1:1

★ נצחונות־חוץ למכבי חיפה על שמשון – 1:2 ולנתניה על בית"ר ת"א – 1:2 ★ הפועל פ"ת – כפר־סבא 2:3

טבלה לאומית

1.	הפועל באר־שבע	3	2	1	—	2־5	7
2.	הפועל פ"ת	3	2	—	1	5־6	6
3.	מכבי חיפה	3	2	1	—	3־7	5
4.	מכבי נתניה	3	1	2	—	3־4	5
5.	בית"ר ירושלים	3	1	1	1	2־4	4
6.	בית"ר ת"א	3	1	1	1	2־2	4
7.	הפועל ת"א	3	2	1	—	2־4	3
8.	מכבי ת"א	3	1	2	—	1־2	3
9.	הפועל ירושלים	3	1	—	2	4־3	2
10.	שמשון ת"א	3	—	2	1	2־1	2
11.	הפועל טבריה	3	—	1	2	5־2	1
12.	הפועל כפר־סבא	3	—	1	2	6־2	1
13.	בני־יהודה ת"א	3	—	1	2	4־0	1
14.	הפועל חולון	3	—	2	1	4־3	0

שים לב

המדלייה שאבדה בצום

הספורטאים הישראלים חוזרים, כרגיל, מהמשחקים האולימפיים בסיאול בידיים־ריקות. בלי מדליות. תמיד אנו משתוקקים לאיזו מדלייה, אפילו מארד. העיקר שתגיע סוף־סוף. האם לא מגיע גם לנו קצת נחת? בהיעדר מדלייה כזאת אנו מקנאים במדינות אחרות, גם קטנות, שספורטאים מקנים להן את הגאווה שבמדלייה, כמו, לדוגמא, סורינאם, קוסטה־ריקה, איי הבתולה ואחרות.

אבל איך אומרים אצלנו: זה מה שיש... הפעם, אולי לראשונה בהיסטוריית ההשתתפות הישראלית במשחקים האולימפיים, שמדלייה־של־ממש חמקה מאתנו, ובצורה מרגיזה. הכוונה למקומם הרביעי של צמד שייטי ההולנדי־המעופף, יואל סלע ואלדד אמיר. אמיר אמר אחרי השיוטים: „המקום הרביעי הוא המקום הגרוע ביותר שאפשר להשיג"... הוא ביטא את אכזבתו של ספורטאי, שהמקום השלישי נחטף ממנו, בשיוט האחרון, והמדלייה הנכספת שלנו ירדה ל...קנדה.

את המדלייה איבדנו בגלל יום־הכיפורים. אותו שיוט שעליו ויתרנו מראש היה בעוכרינו בסיכום הכללי. כי אילו לא היה באמצע המשחקים האולימפיים יום־כיפור, והשייטים היו נוטלים חלק, כמו כולם בשבעה שיוטים, ולא בשישה בלבד, אפשר היה, ללא בעייה, למחוק את השיוט שהכשיל את סלע ואמיר, כשהגיעו במקום ה־19. לבד מיום אומלל זה היו „מיקבץ" השיוטים שלנו מצויין: פעמיים מקום ראשון, פעם רביעי, פעם שישי ופעם תשיעי.

על־אף האכזבה יש לראות את הישג השייטים, שהוא המקום הטוב ביותר שהשגנו אי־פעם במשחקים האולימפיים, כהצלחה. סלע ואמיר עשו למעלה מהציפיות, כמו גם המתאגרף יעקב שמואל.

כשיחזרו השבוע אנשי המשלחת הישראלית וראשיה בטוחני שנשמע זמירות־ישנות: ממחר מתחילים להתכונן למשחקים האולימפיים בברצלונה ב־1992. הצהרות אלה מעבירות בי חלחלה. הן רק כדי לפצות את מצפונו של מישהו, אבל עד כה לא עמדו במבחן־האמת. כדאי כבר להתחיל להיות רציניים, ולא לשגר בלונים באויר.

האיגרוף – פגע־רע

כל פרשת האיגרוף בסיאול לא תוסיפה כבוד לישראל. אין כוונתי להופעה בזירה. שם היתה מוצלחת ביותר, לפחות מבחינתו של המתאגרף יעקב שמואל. האצבע המאשימה היא רק לגבי עצמנו. אותה נסיעה אומללה לדרום־אפריקה גרמה בסופו של דבר להענשתה החמורה של ישראל והרחקתה עד 1993 מהזירה הבין־לאומית.

עכשיו תהיה לכמה עסקנים תעסוקה: לשכנע את ההתאחדות הבין־לאומית באיגרוף לבטל את רוע־הגזירה. תהיה זו, להערכתי, משימה קשה ביותר, שכן מדינות אפריקה שמרו על פרופיל נמוך בסיאול, קרוב לוודאי בגלל לחצים אדירים, ואולי גם בגלל כמה טובות הנאה שקיבלו, לא יוותרו. עובדה, אחרי שאיפשרו את שיתופם של המתאגרפים שלנו בסיאול, בתנאים מסויימים, נקמו בנו כנו לקראת ה...משחקים האולימפיים בברצלונה ב־1992.

האם מילאה ישראל את בקשת ההתאחדות הבין־לאומית שביקשה רשימה מלאה ומפורטת של כל הנוסעים לדרום־אפריקה, כדי לפסול אותם? האם הגישה רשימה זו?

עכשיו יש לנו „אליבי" לגבי ההרחקה. הנשיא — פאקיסטני; המזכיר — מזרח־גרמני. עויינים אותנו. אבל מה לעשות שאנו מגישים את ראשינו, בטפשות, לאותן מדינות שהן נגדנו. כמו־ידינו אנו מביאים את הצרות על עצמנו. אילו לא היו בספורט הישראלי אנשים חסרי־אחריות לא היינו מגיעים למצב האומלל, שבו שקענו כיום. עכשיו נצטרך לחזור על הפתחים, להתחנן ולהסביר. מי היה צריך את כל זה?

מה קורה לעסקנים?

נחזור לבעיות שלנו. יש לנו כאלה, ולא מעט, תודה לאל. בשבוע שעבר דחו בית־הדין של איגוד הכדורסל והתאחדות לכדורגל בקשות חנינה לקבוצות שהורשעו על חריגות מתקנון התשלומים.

מסתבר שהמוסדות המשפטיים בספורט הישראלי החליטו ללכת עד הסוף בפרשת החריגות. אני בעד עונשים, אולי לא כל־כך דרסטיים, אבל גם מוכן לקבל כאלה בתקווה שהנגע ייעקר. בסדר, אגודות נענשו, כדורגלנים הורחקו, אבל בכל הפרשה היתה גם יד נוספת. אם קיבלו הכדורגלנים סכומים חריגים היה מי שנתן להם. ואלה, עדיין ניצבים בצד, כאילו מנסים להיעלם בהמולה הכללית. לדעתי, אסור שייענשו רק חלק מהאשמים. אם לנקות יש לעשות זאת לאורך כל החזית. לא ייתכן שבמוסדות ימשיכו לשבת אישים המעורבים בדבר, בלי כל תגובה כלפיהם. אם אי־אפשר מבחינה תקנונית הרי יש גם בחינה מוסרית!

מרקו בלבול ממכבי חיפה מחלץ כדור מול השמשונים, אפרים ארביב (מימין) וגדעון דמתי, במשחק הנצחון של קבוצתו בבלומפילד (1:2) תצלום: אריה קנפר

לאומית

שתי הקבוצות התל־אביביות של הפועל ומכבי, שיתמודדו בשבת בדרבי הגדול בבלומפילד, סיימו אתמול, במחזור ה־3 בליגה הלאומית בכדורגל בנצחונות: הפועל ת"א יצאה בשלום מעיר הכנרת בנצחה את הפועל טבריה — 1:2, ומכבי ת"א גברה בהרצליה על הפועל ירושלים — 0:1. שתי העולות החדשות לא הצליחו להפתיע את הקבוצות התל־אביביות המנוסות.

קבוצת הפועל באר־שבע שמרה על הפיסגה כשניצחה באיצטדיונה את בני־יהודה ת"א — 0:1.

הפועל צפרירים חולון לא נבהלה בבלומפילד מבית"ר ירושלים, פיגרה והשוותה ל־1:1.

נצחונות חוץ חשובים, אם־כי צפויים, קצרו מכבי חיפה בבלומפילד על שמשון ת"א — 1:2, ומכבי נתניה בהרצליה על בית"ר ת"א — 1:2.

את הנצחון הגבוה במחזור רשמה קבוצת הפועל פ"ת שהכניסה במגרשה את הפועל כפר־סבא — 0:3.

רק הפועל באר־שבע (ראשון) והפועל צפרירים חולון (אחרון) נשארו במקומותיהן. כל שאר 12 הקבוצות החליפו מקומות.

16 שערים הובקעו במחזור דל־קהל, אולי בגלל הגמר האולימפי בסיאול, בו גברה ברית־המועצות בהארכה על ברזיל — 1:2.

טבריה רק צימקה

הפועל ת"א – הפועל טבריה 1:2 (0:2)
● האיצטדיון בטבריה. 3500 צופים. שופט: יצחק בן־יצחק. שערים להפועל ת"א: משה סיני (4) ואלי כהן (19). להפועל טבריה: מאיר עמור (62).
● השחקן המצטיין: שבתאי שינו.
● הפועל תל־אביב: טליאס, דרור, הרשליקוביץ, קריאן, סגל, מוסטולר, אקשוין, ארמה, שמואל (גל הרשליקוביץ), אלי כהן, סיני, (אנו).
● הפועל טבריה: אלטר, זוגו, אדרי, אייל רז, עשור, יעקב לוי, כהן, ממן (עופר רז), אבו־חצירה, עמור, אנולא (ולנרשטיין).

שמואל ברזיק

40 דקות של פתיחה מהממת, בסיוע הרוח העזה שנשבה במגרש בטבריה, הספיקו אתמול לכדורגלני האלופה, הפועל תל־אביב, להגבר 1:2 על הפועל טבריה.

שחקני הפועל ת"א שהיו נמרצים כבשו שני שערים והסתפקו בכך. לאור האירועים בהמשך קיפחה התוצאה את שחקני טבריה.

האורחים פתחו את משחקם בצורה נאה, בעזרת הרוח. משחק צירופים וגיחות לעבר שער טבריה, בניצוחם של משה סיני ואלי כהן, נשא פרי כבר בדקה ה־4: אלי כהן כידרר כ־30 מטר אלכסונית משער טבריה: בלם טבריה, יוסי אדרי, בנסיון לבולמו, גרם לבעיטת־עונשין לזכות הפועל ת"א: משה סיני בעט את הכדור בחוזקה לרשת, בלי ששוער טבריה, אריה אלטר, יניד עפעף — 0:1.

התל־אביבים המשיכו בלחצם ובדקה ה־15 הדף אלטר כדור מסוכן לקרן מבעיטה עזה של סיני. דקותיים מאוחר יותר ניצל שער הפועל ת"א מבעיטה של שבתאי שינו מ־18 מטר. השוער יום־טוב טליאס התעופף והדף לקרן.

מנגד הובקע שער בעבר השני בדקה ה־39: רמי ארמה הגביה כדור־קרן למשה סיני, שהסיט לאלי כהן, שמקרוב בעט לרשת — 0:2.

מדקה זו ואילך נסוגו התל־אביבים לעבר שערם. למרבה הפלא, הפקידה הפועל ת"א, כשלזכותה שני שערים, את מרכז השדה לשחקני טבריה, שבעזרת שחקני־הקישור יצרו לחץ על שערו של טליאס.

במחצית השנייה שלטה טבריה ללא־עוררין בזכותו של שבתאי שינו, שתיפקד כקשר־תוקף, יחד עם עופר רז, שנכנס במקום ברוך ממן. הטבריינים לחצו את שחקני הפועל ת"א לשערם. בדקה ה־57 נגח רז לעבר שער הפועל ת"א, אך טליאס הדף לקרן.

בדקה ה־62 לא יכול היה גם טליאס להושיע. שינו שלח את עמור, שבעט חזק וצימק ל־1:2.

בדקה ה־82 הוכשל מאיר עמור ע"י יעקב סגל ברחבה; השופט יצחק בן־יצחק התעלם מכך, והורה לשחקנים להמשיך במשחקם. בדקת הסיום הציל טליאס את שערו מנגיחה של עופר רז, כשהרחיק לקרן.

מלך השערים

1. לוין (הפועל פ"ת) 3
2. אוחנה (הפ. באר־שבע) 2
–. ארמלי (מכבי חיפה) 2
–. בן־אמו (בית"ר ת"א) 2
–. בן־ברוך (הפועל חולון) 2
–. גבאי (מכבי נתניה) 2
–. מלמיליאן (בית"ר ירושלים) 2
–. עמר (הפועל ירושלים) 2
–. מרדכי (מכבי חיפה) 2
–. מרילי (מכבי חיפה) 2
–. שוטני (הפ. באר־שבע) 2

סיום של שערים

מכבי נתניה – בית"ר ת"א 1:2 (0:0)
● האיצטדיון העירוני בהרצליה. 4000 צופים. שופט: יהושע לויה. שערים למכבי נתניה: רוני לוי (76) ורונן גבאי (85). השער לבית"ר ת"א: אלי בן־אמו (88).
● השחקן המצטיין: רוני לוי.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, דראביץ', פקר, חלפון, עציוני, גבאי, לם (רוני לוי), יגאל מנחם, דייויס.
● בית"ר תל־אביב: אריה חביב, טורס (אביטל), פרסלני, עמר, אוטנהיים, ניסן כהן (י. אדרי), נסים כהן, איזמירלי, נאיה, תגר, בן־אמו.

אורי שטינבך

המאמן שייע פייגנבוים קצר, יחד עם חניכיו ממכבי נתניה, נצחון ליגה ראשון במשחק־החוץ אתמול מול בית"ר תל־אביב — 1:2.

מכבי נתניה, למרות שהבקיעה שני שערים, איכזבה את אוהדיה ואת הצופים במגרש. יעקב בלדב, בשער, היה חלש, ובדקות בהן הוצרך להפגין את יכולתו, שמט כדורים פשוטים. צמד המגינים, גדי פקר ושמעון מנחם, עשו את המוטל עליהם בחלק ההתקפי, אך יצרו פרצות בהגנה, כך גם הבלם היוגוסלבי דראביץ', שהתקשה לתפקד מול תגר ובן־אמו המהירים בהתקפת בית"ר.

מאמן מכבי נתניה הטיל למערכה במחצית השנייה את רוני לוי שהביא לשינוי במשחק קבוצתו. רוני לוי נכנס במקומו של בני לם החלש, ודקות מעטות אחריו חשב כבר פייגנבוים להכניס חלוץ נוסף, אך אז באה הדקה ה־76, בה הגביה פקר כדור מאגף שמאל; רוני לוי בעט את הכדור לשערה של בית"ר; השוער אריה חביב הדף לקורה, ורוני לוי לא ויתר, ונגח מקרוב לרשת — 0:1.

מכבי נתניה התלהבה מהשער, והמשיכה ללחוץ על שער בית"ר ת"א. השער השני הובקע בדקה ה־85: שוב היה רוני לוי מעורב בשער, כשהעביר כדור מצויין לרחבת שער בית"ר ורונן גבאי, הבקיע מטווח של 14 מטר את חביב — 0:2.

השער המצמק של בית"ר ת"א הובקע דקותיים מהסיום, במהלך יפה של בן־אמו — 1:2.

המשחק היה נוקשה והשופט יהושע לויה נאלץ לשלוף חמישה כרטיסים צהובים לפרסלני, איזמירלי ומאיה מבית"ר ת"א; ליגאל מנחם וליעקב בלדב מנתניה.

מכבי ת"א – הפועל ירושלים 0:1 (0:0)
● האיצטדיון העירוני בהרצליה. 5000 צופים. שופט: נח כהן. השער למכבי ת"א: אלי דריקס (87).
● השחקן המצטיין: רוני ג'רבי.
● מכבי ת"א: מרגוס, מוספי, אבי כהן, מנשה שמעונוב, איתן לוי, לולו, זוהר, נתן (גולדברג), איוניר, דריקס, טבק (מליקה).
● הפועל ירושלים: רוני ג'רבי, תאישמע, שפירא, כחילה, משה עמר, נתמיאס, דיין, שלומי מלכה, יחזקאלי, ששון (אשר...).

ג'רבי נכנע רק בדקה ה־87

אורי שטינבך

87 דקות עמלו שחקני מכבי ת"א כדי להשיג את נצחון־הבכורה שלהם העונה בליגה הלאומית, ורק אז הצליח אלי דריקס להבקיע את שוערה המצטיין של הפועל ירושלים, רוני ג'רבי — 0:1.

הפועל ירושלים צריכה להודות לרוני ג'רבי שנעל אתמול את שערו, ולא אחת גרם לשחקני מכבי ת"א כמו גם לצופים ביציעים, לתפוס את ראשם כלא מאמינים ליכולת שהפגין בין הקורות.

מכבי ת"א במגרשו הביתי החדש בהרצליה, הבליט את הרכבו הצעיר, כאשר יצחק זוהר, לראשונה בהרכב הפותח, בנוסף לאיתן לוי ועמר מוספי, צמד המגינים שתפסו את מקומם בין ה־11, הוכיחו כי אין האשראי שניתן להם ע"י המאמן יוסף מירמוביץ מוצדק.

הפתיחה היתה שייכת דווקא לאורחים מירושלים. הם התבססו על צמד חלוצים מהירים, עופר יחזקאלי ואשר ששון, שניסו להפתיע את השוער משה מרגוס, בפריצות סוחפות, וכן בבעיטות־מרחוק של שלומי מלכה ומישל דיין. כך החטיא יחזקאלי, בדקות ה־5 וה־10, מטווח קרוב, כמו גם בעיטתו של מלכה למשקוף, בדקה ה־19.

ככל שנקפו הדקות השתלטו שחקני מכבי ת"א על מרכז המגרש, ובכניסתו של איציק זוהר החלו להפעיל לחץ על שערו של ג'רבי.

מוטי איוניר סימן את התעוררות מכבי ת"א לקראת ההפסקה כאשר שלח בדקה ה־41 טיל לקורת שער הפועל ירושלים.

במחצית השנייה החליף מליקה הצעיר את בני טבק המצוע, ומכבי ת"א יצאה למתקפה. מליקה החטיא שלוש פעמים (דקות 50, 56 ו־70), ואחר־כך הגיעה הצלה של הירושלמי כחילה מקו השער, לאחר נגיחה של איוניר, בדקה ה־72.

דקות ה־70 של המשחק היו את השיא מבחינתו של השוער האורח. חלפו רק שתי דקות מהצלתו של כחילה וג'רבי שוב התעופף כדי לשלוח לקרן כדור של חיים גולדברג. את כדור־הקרן הגביה זוהר בחצי־גובה, ומוספי הגיח מאחור ונגח בחוזקה כדור שהדף ג'רבי, דריקס עט על הכדור החוזר, אך גם את בעיטתו עצר השוער הירושלמי.

בדקה ה־79 מנע שוב ג'רבי נסיון בעיטה מרחוק של מוטי איוניר, לפני שנכנע בדקה ה־87; איתן לוי בעט כדור משמאל לימין לרחבת ירושלים; דריקס ניצל השתהות בשמירה עליו, ועזרה של רגל ירושלמית, ורתק מקרוב לרשת וקבע נצחון ראשון למכבי ת"א — 0:1.

2.10.88

ועד 1 — מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם

מוסף „על המשמר" דו שבועון „ועד 1" מועצת ועדי העובדים ליד מפם, גליון מס' 13, 28 בספטמבר, י"ז תשרי תשמ"ט

יש כלכלת בחירות

כלכלת הבחירות של נסים־פרס

„אין כלכלת בחירות" – מצהיר בגאווה שר האוצר **משה נסים**; עובדה – למען „יציבות המשק" מוכן שר האוצר לדפוק את החלשים ביותר. „אין כלכלת בחירות"; עובדה – למען היציבות גם מוכן השר נסים לקצץ עוד יותר בחינוך, להרוס עוד יותר את הבריאות, להעלות עוד יותר את מחירי המוצרים החיוניים, להעלות את מחירי התחבורה הציבורית!

„אין כלכלת בחירות" – אומר גם **שמעון פרס** – שר החוץ, ממלא־מקום ראש הממשלה ועוזר־שר־האוצר בתחום קיפוח החלשים.

למה הם מתכוונים, שני השותפים האלה, כשהם אומרים ש„אין כלכלת בחירות"? – הם מתכוונים לומר שאפילו לפני הבחירות אין מפחדים מזעם הציבור – ולמען היציבות הם מוכנים להקריב, אפילו לפני הבחירות, את הבריאות ואת החינוך שלנו.

מה פירוש הדבר? – פירוש הדבר שהם מצפצפים עלינו. הם יודעים שאנחנו נגיד ש„זה גשם". הם יודעים שככל שיקפחו אותנו יותר ויותר – כך נרוץ יותר מהר להצביע בשביל אחד מהם. זהו מין סוג של לעג־לרש, בוז לעניים: „אפילו כלכלת בחירות אנחנו לא צריכים לארגן בשבילם. הם הרי בכיס שלנו – ומה שלא יהיה, הם יצביעו בשביל אחת משתי המפלגות הגדולות".

אף על פי כן, צריך לשאול: **האומנם אין באמת כלכלת בחירות?** התשובה: **יש כלכלת בחירות – ועוד איך!** השר נסים והשר פרס עושים הכל כדי למצוא חן בעיני השכבות העשירות. מן הסיבה הזאת הם **לא** מטילים על כתפי העשירים את מעמסת ה„יציבות" ואת נטל המלחמה באינפלציה. נסים ופרס עושים כלכלת בחירות כדי שגם העשירים יהיו בכיס שלהם.

התשובה שלנו: עלינו לא מצפצפים. אנחנו מצביעים על פי האינטרסים של העובדים. מפם עם העובדים – אנחנו עם מפם.

מדימה: המערך והליכוד מתכננים גזירות

גם המערך וגם הליכוד מתכננים שורה של גזירות כלכליות אחרי הבחירות / מתוכנן קיצוץ גדול בסובסידיות ועליית מחירי המוצרים החיוניים והתחבורה הציבורית/ מתוכנן פיחות גדול, שיעקרו ממנו את תוספת היוקר – כדי שתהיה עליית מחירים ולא יהיה פיצוי לשכירים / מתוכנן קיצוץ נוסף בשירותי הבריאות ובמערכת החינוך / מפם מגייסת תמיכה בקרב הציבור הרחב כדי לכונן סיעה חזקה בכנסת: רק סיעה חזקה של מפם בכנסת הבאה תעצור את הגזירות ותגן על העובדים.

תמונת מצב: שביתות, סכסוכי עבודה [illegible] בחודש האחרון

* **מעגלים מודפסים** (מפעל של תדיראן) ההנהלה מתכוונת לפטר כ־100 עובדים. הפגנה של העובדים על תנאי הפיטורים, על תנאי ההעסקה של הנותרים: העובדים בחופשה. יש כוונה לחדש את העבודה בספטמבר, עם פחות עובדים.
* **מפעל הסוללות של תדיראן** – הפגנה של העובדים עקב סגירת המפעל והכנסת חברת שמירה לתוכו. סכסוך העבודה הוא על רקע אי הפרשת תשלומים לפנסיה.
* **עתון „דבר"** – 55 עובדים צפויים לפיטורים כחלק מתכנית ההתייעלות של העתון הסובל מהפסדים.
* **רופאי קופת חולים** – משביתים לסרוגין את בתי החולים של הקופה בגלל אי הסכמה לטיפול בנושא קיצור התורים.
* **שטיחי כרמל** – ההנהלה שלחה 80 מכתבי פיטורים. העובדים הכריזו על סכסוך עבודה ומנעו מכירת שטיחים מהמפעל.
* **בנק לאומי, בנק דיסקונט ובנק הבינלאומי** – [illegible]

[illegible]

הם משקרים

כשהם (הליכוד) אומרים שרק מפעלי ההסתדרות מפסידים ונסגרים
קרא את האמת בגליון זה:
רוב המפעלים בצרות הם פרטיים!

עם פיני גרוב – העובדים בכנסת

מפעלים ועסקים בצרות — למי הם שייכים?

ב„ממון", המוסף הכלכלי של „ידיעות אחרונות" מיום 25.8.88, מצאנו רשימה מפורטת של כל המפעלים והעסקים שהסתבכו בשנתיים האחרונות, שמונה להם כונס, או מפרק, או הפכו ללקוח מוגבל, או שנסגרו. מכיוון שיש מי שטוען (מצד הימין), שרק המשק הציבורי וההסתדרותי הסתבך, בדקנו את הרשימה ומצאנו את החלוקה הבאה:

מפעלים ועסקים פרטיים שהסתבכו

1. **אושיות** חברת ביטוח.
2. **אלסינט** — חברת אלקטרוניקה.
3. **בגד עור** — ייצור מוצרי עור.
4. **אחים גולדשטיין** — קבלנות בנין.
5. **גיבור סברינה** — ייצור גרביים.
6. **דובק** — מפעל לסיגריות.
7. **דניש** — חנות רהיטים.
8. **חיאט** — מלון בירושלים.
9. **האחים הורביץ** (בני השר) — עסקים שונים.
10. **גלי זוהר** — מלון בים המלח.
11. **חוות הרהיטים.**
12. **חוסם** — דלתות ומנעולי פלדה.
13. **יורופאל** — חברת השקעות.
14. **ירדן** — השקעות.
15. **כוכב השומרון** — הקמת עמנואל.
16. **כיתן** — מפעלי טקסטיל בית שאן.
17. **כרמו** — ציוד צבאי בכרמיאל.
18. **מתתיהו ליפשיץ** — קבלן בנין.
19. **לנדקו** — חברת השקעות.
20. **מנועי בית שמש.**
21. **מעוף** — חברת תעופה.
22. **מ.ש.ב** — יבואנים של אביזרי רכב.
23. **מתכת סדום** — מוצרי מתכת.
24. **סן קולור** — שיווק כימיקלים.
25. **סייסמיקה** — חיפושי נפט.
26. **פולגת** — תשלובת טקסטיל.
27. **פ.י.ט.** — חברת ברוקרים בבורסה.
28. **פלתורס** — תיירות.
29. **פרוסמן** — יבוא מוצרי אלקטרוניקה.
30. **קונסורטיום** — שירותי טלקס.
31. **קופל** — תיירות.
32. **קפריש** — יבוא מכוניות.
33. **רסקו** — חברת בניה.
34. **שטיחי כרמל** — ייצור שטיחים.
35. **דוד שטרן** — קבלן בנין.
36. **חיים שיף** — מלונות.
37. **תובל** — חברת אשראי.

מפעלים ממשלתיים והסתדרותיים שהסתבכו:

1. **אגד** — קואופרטיב לתחבורה.
2. **אליאנס** — ייצור צמיגים.
3. **גולדפרוט (כור)** — שימורים.
4. **הארגז** — הרכבת אוטובוסים.
5. **הסנה** — חברה לביטוח.
6. **חמת (כור)** — מתכת.
7. **יובל גד** — בניה טרומית.
8. **יכין חק"ל** — עיבוד פרדסים.
9. **כור** — קונצרן תעשיות.
10. **מילואות** — תשלובת מזון.
11. **מספנות ישראל** — ייצור ותיקון כלי שיט.
12. **נעמן** — חרסינה.
13. **סולל בונה.**
14. **סולתם** — ייצור נשק.
15. **פרי העמק** — מפעל למזון ומיצים.
16. **שמן (כור)** — שמנים.
17. **תדיראן אלקטרוניקה.**
18. **תיעוש.**
19. **תעשיה אווירית.**

37 מעסיקים פרטיים לעומת 19 ממשלתיים והסתדרותיים הסתבכו לאחרונה.

זה מלמד, שגם המיגזר הפרטי וגם המיגזר הציבורי בצרות. הסיבה: המדיניות, המובילה למיתון. כדי לשנות זאת נחוצה מדיניות של צמיחה, ולא חיפוש שעירים־לעזאזל ותגיגות־תקשורת סביב מפעלים ציבוריים. ואם כבר נחוץ שעיר לעזאזל — יש לנו מועמד: האשם האמיתי, שר האוצר.

ממשלת הליכוד מערך נגד החינוך

עובדה 1 — הממשלה הזאת מחשיבה את החינוך פחות מכפי שהחשיבו אותו בעבר. ההוצאה הלאומית לחינוך, מכלל התוצר הלאומי הגולמי, ירדה בשנה שעברה ל־7.8% לעומת כ־8.3% בממוצע בשנים האחרונות.

עובדה 2 — הממשלה מטילה עול כבד יותר על ההורים: סל־הצריכה לתלמיד התייקר השנה, וההורים ישלמו עבורו כ־20% יותר מבשנה שעברה.

עובדה 3 — הממשלה מפקירה את תפקידה בחינוך. כל מה שהממשלה מפקירה — באים המורים הפרטיים ותופסים. הורים עניים — אינם יכולים לשלם. שכר־מורה המשולם על ידי עמותות־הורים הוא 30־35 שקל לשעה, לעומת 8 שקל לשעה בלבד בחינוך הרגיל.

עובדה 4 — ממשלת הליכוד־מערך יצרה מצב הדוחה צעירים מלפנות למקצוע ההוראה. רק 60% מבוגרי הסמינרים ומהמכללות פונים להוראה. סכנה לעתיד!

עובדה 5 — הממשלה פוגעת בהשכלת בנותינו ובנינו: הירידה המתמדת בתקציב משרד החינוך גרמה לקיצוץ של יותר מ־20% בשעות הלימוד לתלמיד בממוצע.

עובדה 6 — האופוזיציה היחידה למדיניות החברתית של הממשלה היתה עד כה מפם — בכנסת הבאה תדאג מפם לשיקום מערכת החינוך ולחיזוקה. הורים ומחנכים בלתי מפלגתיים מתארגנים בקריאה לציבור:

הפעם מוכרחים לקחת בחשבון את מערכת החינוך!

משפחת קרינגטון

הפרק השני

★ אברהם בורג, מנכ"ל בנק כלל, קיבל ב־1987 שכר חודשי של 23 אלף ש"ח.

★ צבי צור, סגן יו"ר הדירקטוריון של החברה לישראל, ואהרון צלה, מנכ"ל החברה, קיבלו יחד בשנה שהסתיימה ב־1.6.88 יותר ממיליון ש"ח, בממוצע לחודש — 41 אלף ש"ח לכל אחד מהם.

וכמה אתה משתכר?

ולך לא מגיע לחיות כמו בקרינגטון?

זה צדק, זה?!

ממשלת האחדות ומשבר התעשיה

[illegible]

למעלה מ־140 ועדי עובדים חתמו על מגילת העצמאות לעובדים המייצגים כ־100,000 איש

יו"ר „ועד 1", מישל אלמליח, ממנהיגי המאבק „במספנות ישראל", פותח את הכנס. משמאל: פיני גרוב מועמד „ועד 1" לכנסת

...ת החתמות על מגילת ...שות של העובדים בישראל נמצא ...קדמתו. נציגי „ועד 1" מבקרים ...לים ובמקומות העבודה ברחבי ...ן ושיטת החותמים, נציגי ...ש הולכת ומתארכת.

...חלת חודש ספטמבר נערך כנס ...לזין חתימת הוועד ה־140 ...י. חושה המוגדרת שלב של ...של נציגי כ־100 אלף עובדים. ...יש רק תחילת הדרך", הודיע ...ופס יוסי סלומון, מזכיר ועד 1 ...ה הכנס באולם צוותא בתל־ ...ש וזכים לתגובות חיוביות ...ופעה ביותר לכך היא מספר ...ש שוקן לחתום".

...ובתוע פתח יו"ר „ועד 1"; ...אלמליח. „הצבנו לעצמנו את ...להיות כלב שמירה של ...ות ואנו בפירוש עומדים ...ש הקשה והנכבדה הזאת; ...וקטן, פיני גרוב שעלה לבמה ...ק ציין „כי בלי ההסתדרות ...תה יותר גרוע, אולם עלינו ...לדאוג שהסתדרות זו תהפוך לגוף ...ש וכויות העובדים."

...מטרה של ההסתדרות כיום ...של „ועד 1" כלפיה, עמד גם ...וזיום של נציגי עובדים ...ק גם אלי הולצמן, נציג ...ש נמבח" השייך לתעשייה ...ת, שהשים את ההסתדרות ...העובדים כשל חולשתה. הוא ...ל„ועד 1" הצטרף לא מתוך ...א נקשת עזרה. „המצב שלנו ...על, אבל מתוך נקודת החוזק ...ודים כמונו יצטרפו ואני יודע ...ועים. מילת המפתח שלי היא ...וד".

...השקפה דומה העלה בדבריו ...מפעלי נייר חדרה", יהודה ...ש. „נציגי ההסתדרות ...ות ההנהלות ולא את ...הבעיות, „אצלנו אין בעיות ...ש אנו מפעל רווחי. הצטרפנו ...ש כדי למנוע בעיות אצלנו ...ש העובדים שלנו אמנם ...ש מסודרות, אך לא להסתדרות ...ש שלנו. דרך הכח המשותף של ...ש הוועדים הצטרפו אלינו, ...ש שנצליח לשנות את ...ש מבפנים."

...ש נרגשים במיוחד נשאה ...ש ערב, מרצדס דוד, עובדת ...ש מפעל „ביתן" בית שאן. „אני ...ש לבמות הרחוב ולא לבמה ...ש של צוותא, אבל, אני בטוחה ...ש שוקכים כאן מבינים אותי

...ש המוכמלת מאז פוטרה ...ש סיפרה מה קורה למובטל ...ש ישראל, „איך עובד מסור ...ש ואיך ההסתדרות ...ש. לא ידעתי את החוק, ולא ...ש ומיותי. אבל מעסיקי ידעו ...ש לקחת ממני".

הקשר ל„ועד 1", סיפרה, נוצר בתקופת המאבק האחרון, כאשר הגיעו אנשיו לעזור, לתמוך ולעודד. „התייחסו אלינו כמו בני אדם אל בני אדם, ולא ציפו לתמורה". כיום משמשת מרצדס כפעילה ב„ועד 1". משמשת תמרור חי לאשר יכול לקרות לכל אחד מהעובדים.

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, שהיה האורח הבא, אמר כי „ועד 1", צמח מלמטה והיריעה שלו הולכת ומתרחבת. „ועד 1" הוא ביטוי אמיתי של אחוות גורל של כל מי שמייצר ועובד במשק" אמר חנן ארז.

את הכינוס חתם המזכיר המדיני של מפ"ם והמועמד מספר 1 לבחירות, ח"כ יאיר צבן. הוא הרגיש כי בנוף העבודה הישראלי מהווה „ועד 1" את אחת התופעות המרנינות בשנים האחרונות. „זהו מעשה גדול אשר יהיה לו המשך. המטרה, היא לחולל תמורות בתוך ההסתדרות ולהפיל את המחיצות בין העובדים לבין המוסדות השונים. כוחנו באחדותנו", אמר ח"כ צבן, וזכה למחיאות כפיים סוערות. „עד היום חתמו נציגיהם של 100 אלף עובדים ומי יודע לכמה נגיע מחר, בשבוע הבא וכחודש הבא".

סיפור מהשטח

מזכיר מועצת פועלי מגדל העמק מתנהג כמו דיקטטור

במפעל התמרוקים „הלנה רובינשטיין" שבמגדל העמק התנהל מו"מ בין הוועד להנהלה על הסכם עבודה. הוועד לא היה שבע רצון מהצעות ההנהלה והתנהל מו"מ ממושך. מזכיר מועצת הפועלים י. גבאי היה שותף לניהול המו"מ ושיחק לצד ההנהלה יותר מאשר לצד הוועד והעובדים. כתוצאה מאופן ניהול המו"מ על ידי המזכיר, התפטר הוועד „אן בלוק". החבר י. גבאי לא היסס, חתם על ההסכם עם ההנהלה מאחורי גבו של הוועד ופירסם במקומון „הד הצפון" שהוועד היה שותף לחתימה.

החבר מישל אלמליח, ופיני גרוב מוועד 1 ביקרו במגדל העמק ונפגשו עם ועדים ויושבי ראש ועדים. רבים מהם הביעו התמרמרות על התנהגותו הדיקטטורית של מזכיר מועצת הפועלים בענינים שונים.

אנשי ועד 1 שלחו מכתב חריף למזכ"ל ההסתדרות, החבר ישראל קיסר, שבו סיפרו את הידוע להם על מעללו של מזכיר מועצת פועלי מגדל העמק שהגיעו לשיאם בפרשת „הלנה רובינשטיין" הם תבעו מקיסר שיפנה אל הוועד שיחזור בו מהתפטרותו ושיקרא את י. גבאי לסדר, על מנת שיתפקד כשליח עובדים אמיתי.

במשפט

המדינה יכולה להתכחש להתחייבות למורה — אך היא צריכה לפעול לפי הכללים

עו"ד א. ספנרד

הרקע

סיפורנו הוא סיפור מתמשך של מנהל בית־ספר, שיצא לשלוש שנים שליחות לחו"ל.

כאשר חזר, היתה תסיסה רבה, וכתוצאה מכך הודיע לו משרד החינוך כי יושאל למחוז אחר, אך ניתן לו מכתב — התחייבות, כי הזכות לחזור לניהול החטיבה שמורה לו. כאשר ביקש המנהל לממש את הזכות, החליט המשרד שלא לקיים את ההתחייבות אלא להעבירו „העברה יזומה" למקום אחר. המורה תבע את קיום ההתחייבות, וזכה בבית־הדין האזורי.

אז ערער משרד החינוך — ובית־הדין הארצי פירש את ה„התחייבות" בצורה משונה במקצת: המדינה רשאית להפר אותה, ואז יש למנהל זכות רק לפיצויי כספי. המיעוט בבית־הדין הארצי סבר אחרת: השופטת פורת ראתה את מכתב המשרד כמחייב. אולם, אמרה, המדינה רשאית להשתחרר מהתחייבות אם היא עושה כן מסיבות מוצדקות. הענין הגיע לבג"ץ, שהחליט לטובת גירסת המיעוט (השופטת פורת).

השאלה והפסק

השאלה היא: באלו נסיבות רשאית המדינה שלא לקיים התחייבות, שלקחה על עצמה (להחזיר את המנהל)?

בית־הדין הארצי החליט, כי המדינה יכולה שלא לקיים את ההתחייבות. בית־הדין הפך את הקערה על פיה: נטל ההוכחה, אמר, הוא על העובד: עליו להוכיח כי המדינה, באי־מילוי ההתחייבות, נהגה בחוסר תום־לב ובחוסר־הגינות. בהתחשב בשיקולים הציבוריים שהנחו את המדינה, החליט בית־הדין כי היא צדקה כאשר, למרות ההתחייבות, לא החזירה את המנהל לתפקידו, כדי לחסוך מריבות ומתיחות נוספות.

אולם בית־הדין הארצי פנה לשאלה אחרת, ללא קשר עם ההתחייבות, והיא — האם המדינה, ביצוע ההעברה, הקפידה על קיום הנהלים והכללים המתחייבים לאמור:

— יש לתת למורה „שעת כושר", לטעון את טענותיו.

— מי שהחליט על ההעברה לא יכול להיות זה ששומע את הערעור עליה.

— יש לקיים את הדיון לפי כללי ההגינות ותום־הלב, החלים על עובדי ציבור ורשויות־ציבור.

לפי כל הכללים, בית־הדין הארצי החזיר את הענין למשרד החינוך, והורה לו לקיים את הדיון בהעברה בהתאם לפסק.

מה למדנו מפסק־הדין?

בפסק־הדין יש, כמו שאומרת הבריחה, חדשות וחדשות רעות?

תחילה, החדשות הרעות, אפילו אם קיבלת, בתור עובד־המדינה, התחייבות חד־משמעית לגבי תנאי עבודתך — המדינה יכולה בכל עת לחזור בה ולסרב לקיימה, ואז נטל ההוכחה מוטל עליך.

אך החדשות הטובות: למרות שהכף נוטה לצד המדינה בכל הקשור למהות ההתחייבות — בית־הדין מחמיר בכל הקשור עם הנהלים הפורמליים של פעולות המדינה. כאשר הפרוצדורה מבוצעת — ואף באופן נוהלי — דיוני בלבד — בית־הדין יהיה מוכן להפוך את ההחלטות המנעסיק.

משמעות הפסק:

בכטיה המפורטת לעיל אנו רואים עוד דוגמה למגמת הליברליזציה של בית־הדין. בית־הדין מקפיד יותר על הצד הפורמלי־משפטי של תהליך קבלת ההחלטות, מאשר על ההתחייבויות המהותיות, וכינוין — הקיבוציות. נראה שהפתרון המיידי הוא — חקיקה, אשר תבטיח שהמדינה תקיים את הבטחותיה. אך לטווח רחוק יותר, על תנועת העבודה להיאבק נגד ה„משפטניזציה" של המושגים המשפטיים של דיני עבודה, גישה שמציבה את הנהלים הפורמליים ו„זכויות האזרח" מעל הזכויות המהותיות והקיבוציות של ציבור עובדים. במובן זה תורשה לי הערה פוליטית — חשוב שפעילים בין העובדים יתמכו במפלגות כמו מפ"ם — ולא בקבוצות התומכות בגישה משפטית „זכויותית".

נקודה למחשבה

הנסיגה הגדולה

מאת אורי יוחי

[illegible]

המשחק המרכזי

הטיל של שושני

אברהם בר־לב

הפועל באר־שבע הצליחה, תודות לשער נאה שכבש קשרה יוסי שושני, לשמור על ראשות הטבלה הלאומית, גם בתום משחקי המחזור השלישי, לאחר נצחון ביתי על בני־יהודה ת"א — 0:1.

היה זה יומו הגדול של שחקן־הקישור, יוסי שושני, שהצליח בבעיטת־יעף אדירה להכניע בדקה ה־67 את יעקב אסייג, השוער המצויין של בני־יהודה.

עוזי שמואלי, שהחליף את יוסי אביטן בהפסקה, הכניס תנופה למשחק קבוצתו: שמואלי טלט כדור, חלף על־פני שחקן־הגנה אורח,

הפועל ב"ש — בני־יהודה ת"א 0:1 (0:0)

באצטדיון בבאר־שבע. 4500 צופים. שופט: שלמה שור. השער להפועל באר־שבע: יוסי שושני (67). השחקן המצטיין: יוסי שושני.
הפועל באר־שבע: ליברמן, ועקנין, דוידי, אילוז, גונן, עזרן, אלימלך, יובל אוחנה, ביטון (אלטיט), אביטן (שמואלי).
בני־יהודה: אסייג, שרעבי, אריב, אייל חיים, עלו (מליחי), מאיר (איזמירלי), תמיר, ברדוגו, פרץ, חזן, שירזי.

וכאשר הבחין בשושני, שהגיח מאחור, הותיר לו כדור נוח; שושני שלח טיל לשער: הכדור שפגע בשחקן יריב הטעה את אסייג וחדר לרשת — 0:1.

יובל אוחנה שיגר פעמיים כדורים שפגשו את עמוד שער בני־יהודה.

בני־יהודה הגיעה לבירת הנגב עם חששות מהיריב. עובדה זו פגעה בשטף משחקה ובמוראל שחקניה. שחקני השכונה התקשו להתפקד מול מארחיהם העדיפים, שחסרו מספר שחקני־הרכב: צמד הקשרים הפצועים, מאיר צרפתי ואבי חיון וכן את אלי אוחן המורחק.

יוסי שושני, במשחקו המבריק, הוכיח כי המאמץ להחזירו לקבוצה היה כדאי. שושני הצליח בשני המשחקים האחרונים לכבוש שערים מכריעים, שהעניקו נקודות חשובות לקבוצתו.

פתיחה חיפנית מסחררת

נפתלי כהן

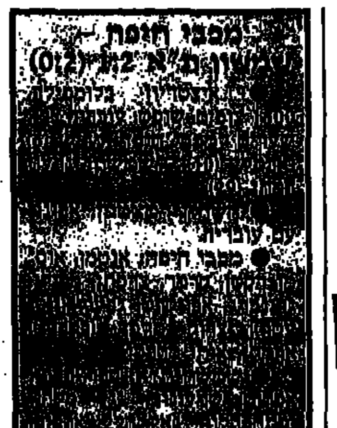

עשר דקות בלבד הספיקו אתמול לאורי ארמלי, חלוצה הטורח של מכבי חיפה, לסחוט בעיטת־11 מטר, במשחק קבוצתו נגד שמשון (ניר מרילי כבש), לכבוש בעצמו ולהביא לנצחון חיפני בבלומפילד — 1:2.

הפתיחה היתה שייכת למכבי חיפה, שצרה על שערו של אבי חרד, שוער שמשון ת"א. חלוצי מכבי חיפה הגיעו במהירות לעבר השער השמשוני, וכבר כחלוף 10 דקות הוליכו — 0:2. היתרון החיפני נבע מחוסר עירנות של הגנת שמשון, שלא היתה מוכנה לשני המצבים.

שמשון, שחסרה שניים משחקניה, את הבלם בגרה, ובקישור את שלמה טמחי, גילתה עירנות. החל מהדקה ה־25 ויצרה לחץ בלתי־פוסק על שערו של גיורא אנטמן החלש.

מכבי חיפה, למרות נצחון החוץ, היתה רחוקה מלהרשים.

פתיחת המשחק היתה שייכת למכבי חיפה. כבר בדקה ה־6 שיגר רונן גבעול כדור מצויין לעברו של אשלי. זה דהר להרחבה, שחקן שמשון, יגאל הלל, שהיפקר בכלם אורי, הכשילו והשופט עובדיה צבי הורה ללא־היסוס לעבר הנקודה הלבנה. המגן ציון מרילי לא נכשל ובעט שטוח — 0:1 למכבי חיפה.

מכבי חיפה המשיכה לתקוף ובדקה ה־10 כבר — 0:2. מביאן גרינברג שלח כדור מדוד לארמלי שחלף על פני שני שחקני הגנת שמשון, ומול השוער חרד לא נכשל.

שחקני מכבי חיפה הפסיקו, משום־מה, לשחק, והיוזמה עברה לשמשון ת"א. בדקה ה־29 פרץ אבינעם עובדיה מימין, הגיע ליד רגל הקרן, ומשם הגביה כדור קשתי לעברו של גדעון דמתי, שהתמקם היטב, ובנינוק נגח לרשת — 1:2.

במחצית השנייה המשיכו שחקני שמשון לתקוף ובדקה ה־51 היתה החמצת המשחק: אבינעם עובדיה קיבל כדור־הפקר מהגנת מכבי חיפה ומול שער חשוף בעט החוצה.

עד לסיום הוציאו שחקני שמשון שוב־ושוב.

ארבעה משחקני מכבי חיפה ספגו כרטיסים צהובים: גרינברג, קרמר, בלבול ומרילי.

● נוער

הנוער: בני־יהודה בראש

קבוצת הבוגרים של בני־יהודה ת"א לא הצליחה עדיין לזכות בנצחון והלוזית טרם כבשה שער. אבל שחקני הנוער של המועדון השכונתי, בני־יהודה ת"א מוליכה בטבלת הליגה עם 100 אחוזי־הצלחה, לאחר שאתמול גברה במחזור השני על הפועל אשדוד — 0:3.

יתר התוצאות: מכבי יפו — נת"ע 1:4; הפועל באר־שבע — הפועל ירושלים 0:0; הפועל פ"ת — הפועל עכו 0:2; מכבי ת"א — הפועל כפר־סבא 0:2; מכבי נתניה — הפועל חיפה 0:1; בית"ר ירושלים — הפועל ת"א 0:1; מכבי חיפה — מכבי פ"ת 1:2.

צמרת הטבלה

1.	בני־יהודה	1־5	4
2.	מכבי יפו	2־5	3
3.	הפועל י־ם	0־2	3
4.	הפועל פ"ת	0־2	3
5.	מכבי ת"א	0־2	3

● שייט

שדות־ים והפועל ת"א ניצחו בשיוט־הנערים

22 ספינות־מפרש, סנוניות ו־22 גלשונים השתתפו בחג בשיוט הנערים ה־37 מטעם הפועל לזכרו של זיאמה חייקין.

השיוט נערך בשני קטעים: מנהריה לשדות־ים וממעגן־מיכאל למכמורת.

בסנוניות ניצחה סירת הפועל שדות־ים, „זאביק שדה", בפיקוד רן קרטייה, לפני „ארס" מהפועל שדות־ים (יואב פלגו) ו„תכלת" מביה"ס לקציני־ים עכו (גיד אבוטבול).

בספינות ניצחה הסירה „מרגיל", בפיקוד עומר מלקום.

בגלשוני־רוח, הגיע ראשון ערן ענבר (הפ. ת"א), לפני מתי פרידמן (מרכז ימי קיסריה) ועמית ענבה (ה. ת"א).

● במחזור הבא

ליגה לאומית

הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה; הפועל ירושלים — בית"ר ת"א; הפועל ת"א — מכבי ת"א; בני־יהודה ת"א — הפועל טבריה; הפועל צפרירים חולון — הפועל באר־שבע; מכבי חיפה — בית"ר ירושלים; הפועל פ"ת — שמשון ת"א.

ליגה ארצית

הפועל חדרה — מכבי פ"ת; מכבי יבנה — הפועל חיפה; בית"ר רמלה — מכבי רמת־עמידר; מכבי יפו — הפועל בת־ים; מכבי טמרה — הפועל יהוד; הפועל רמת־גן — הפועל לוד; בית"ר נתניה — מכבי שעריים.

החלו משחקי ליגות א'

● צפון: הפועל בני־נצרת — הפועל בית־שאן 0.2 (0.1); הפועל דלית־אל־כרמל — בית"ר חיפה 0:1 (0:0); הפועל עכו — הפועל קרית־אתא 0:1 (0:1); מכבי עפולה — מכבי חדרה 1:1 (1:0); הפועל טייבה — הפועל טבריה טירה 1:2 (1:0); מכבי עכו — טירת־הכרמל 0:1 (0:1); מכבי עוספיה — בית"ר נהריה 0:1 (0:0); מכבי אח"י נצרת — הפועל קרית־שמונה 0:1 (0:1).

● דרום: מכבי חולון — הפועל בית־שמש 0:2 (0:2); הפועל מרמורק — מכבי קרית־גת 1:2 (1:1); הפועל דימונה — הפועל אשדוד 0:1 (0:0); הכח רמת־גן — מכבי שיכון המזרח 0:1 (0:0); הפועל ראשל"צ — הפועל באר־יעקב 0:0; הפועל קרית־אונו — הפועל רמלה 0:1 (0:1); הפועל אשקלון — הפועל קרית־מלאכי 0:1 (0:0); מכבי הרצליה — הפועל אור־יהודה 0:1 (0:0).

נצחונות־חוץ לשלוש הראשונות בליגה הארצית

יבנה 0:2 בעמידר; הפועל רמת־גן 3:4 ברחובות ומכבי פ"ת 1:2 בחיפה

שלוש הראשונות בטבלת הליגה הארצית בכדורגל זכו שלשום ואתמול בנצחון שלישי רצוף, במחזור ה־3. שלושתן ניצחו בחוץ והן מלוא 9 הנקודות.

מכבי יבנה הכניעה ביום שישי את מכבי רמת־עמידר — 0:2; הפועל רמת־גן גברה אתמול ברחובות על מכבי שעריים — 3:4, ומכבי פ"ת ניצחה בקרית־אליעזר את הפועל חיפה — 1:2.

נצחון ראשון העונה קצרה הפועל בת־ים — 0:1 במגרשה נגד בית"ר רמלה.

שאר שלושת המשחקים הסתיימו בתיקו: בית"ר נתניה — הפועל חדרה 2:2; הפועל לוד — מכבי טמרה 0:0; הפועל יהוד — מכבי יפו 0:0.

מכבי פ"ת — הפועל חיפה 1:2 (1:2)

צמד שערים שכבשה מכבי פ"ת תוך שתי דקות העניקו לה נצחון שלישי רצוף, הפעם בקרית־אליעזר על הפועל חיפה — 1:2.

הפועל חיפה עלתה ליתרון בדקה ה־15: טל בנין הגביה מימין, ורוני מלכה המשיך מקרוב לרשת — 1:1.

שני מישגים של השוער החיפני ששון נסים איפשרו לפתח־תקוואים להבקיע. בדקה ה־35 בעט רבינזון כדור־עונשין מ־17 מטר לפינת השער, וכעבור דקותיים הגביה יעקב כהן כדור־קרן, השוער שמט, ושרון צופין בעט לרשת — 1:2.

הכנסות המשחק עוקלו ע"י כדורגלן הפועל חיפה בעבר, שלומי סטיקר.

הפועל רמת־גן — מכבי שעריים 3:4 (1:3)

הפועל רמת־גן המשיכה לגלות יכולת נאה והפעם גברה ברחובות — 3:4 על מכבי שעריים.

כבר בדקה ה־2 נכבש השער הראשון לזכות שעריים. שמואל גילרדי, שוער הפועל רמת־גן, הכשיל את יורם אורן והשופט סבי אלנקווה הורה על כדור־11. אחוד עידן קבע — 0:1.

רני אשכנזי מהפועל רמת־גן השווה כעבור ארבע דקות, מבעיטה ארוכת־טווח — 1:1. יוסי שמריה העלה ל־1:2 לרמת־גן בבעיטת־עונשין מ־30 מטר ואשכנזי, בשער נוסף (42), קבע את תוצאת המחצית — 1:3.

נגינת־השערים נמשכה לאחר ההפסקה. עידן, בשערו השני (60), צימק ל־2:3. רונן חרזי, הטוב בהפועל רמת־גן, קבע בדקה ה־62 — 2:4, ואת התוצאה חתם יעיש סויסה משעריים — 3:4.

400 צופים חזו במשחק.

מכבי יבנה — מכבי עמידר 0:2 (0:0)

שני שערים, מרגלי ציון יעקב, בפתיחת המחצית השנייה, הביאו ביום שישי למכבי יבנה נצחון שלישי רצוף, הפעם בחוץ על מכבי רמת־עמידר — 0:2.

כתבנו יוסף חכם מציין כי במחצית הראשונה הירבו שחקני שתי הקבוצות להחמיץ. השער הראשון ליבנה הובקע בדקה ה־49: דוד בוארון הקשית לרחבה, שמעון פרץ שיגר כדור־רוחב וציון יעקב בעט מקרוב לרשת — 0:1. כעבור חמש דקות 0:2: אילן אבנעים מסר כדור לציון יעקב, שבעטו פנימה.

שפט דוד יוסף, לעיני 800 צופים, ברמת־עמידר.

הפועל לוד — מכבי טמרה 0:0

במשחק חלש ומאכזב נפרדו ביום שישי בלוד בתיקו אפס קבוצות הפועל לוד ומכבי טמרה.

כתבנו שלמה חזן מציין כי במחצית השנייה היה יתרון קל ללוד, אולם שוער טמרה, אריק שמואלי, גילה יכולת טובה.

שפט דני קרן, לעיני 500 צופים, בלוד.

● ארצית

1.	מכבי יבנה	3	1־7	9
2.	הפועל ר"ג	3	4־8	9
3.	מכבי פ"ת	3	1־5	9
4.	מכבי שעריים	3	5־5	4
5.	הפועל חדרה	3	6־5	4
6.	הפועל לוד	3	2־2	3
7.	מכבי טמרה	3	1־1	3
8.	הפועל בת"ים	3	3־1	3
9.	בית"ר נתניה	3	4־3	2
10.	בית"ר רמלה	3	3־2	2
11.	מכבי יפו	3	2־1	2
12.	הפועל יהוד	3	4־1	2
13.	הפועל חיפה	3	6־4	1
14.	מכבי עמידר	3	5־2	1

הפועל בת־ים — בית"ר רמלה 0:1 (0:0)

נצחון־בכורה העונה קצרה הפועל בת־ים כשגברה בחולון על העולה החדשה לארצית, בית"ר רמלה — 0:1.

המשחק היה חלש ורק שער הנצחון העיר את 300 הצופים. בדקה ה־52 פרץ ישראל בן־נחן, מסר למוטי סלינס, שמקרוב קבע את תוצאת המשחק.

שפט ארז זיטלמן, לעיני 300 צופים, במגרש לזרוס בחולון.

בית"ר נתניה — הפועל חדרה 2:2 (1:1)

ארבעה שערים, אחד בכדור־11, ומורחק, היו במשחק התיקו הסוער בנתניה, בין בית"ר נתניה והפועל חדרה — 2:2.

כבר בדקה ה־6 קבע אילן עזריה מבית"ר — 0:1, יתרון שהחזיק מעמד עד לדקה ה־17, אז השווה יגאל אלחדד.

בדקה ה־32 הורחק אהוד ואנה מחדרה, לאחר שהתווכח והתקוטט עם חברו לקבוצה, רונן שפירא.

דקותיים לאחר ההפסקה שוב יתרון לבית"ר, מנגיחתו של חיים לוי — 1:2. שחקני הפועל חדרה השוו בכדור־11. רונן שפירא הוכשל בדקה ה־58, ושמואל שמואל דייק — 2:2.

הפועל יהוד — מכבי יפו 0:0

במשחק חלש, וללא אירועים, נפרדו קבוצות הפועל יהוד ומכבי יפו, ללא שערים.

שני השוערים, יודל שפיר ולביא קוניצקי, כלל לא נאלצו להתאמץ במשחק הירוד.

שפט בני בר, לעיני 250 צופים, ביהוד.

יעקב ביטון, שוער הפועל צפרירים חולון, ובלמו מאיר יעקובי, עוצרים את קשר בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, אתמול בבלומפילד (1:1) תצלום: אריה קנפר

לוין בילבל הגנת כפר־סבא

עמי רוזנברג

ניר לוין, שחקן נבחרת ישראל וכוכבה של הפועל פ"ת, הוביל אתמול פעם נוספת את נושרו בהתקפה. הוא כבש שני שערים לרשת הפועל כפר־סבא והיה הגורם גם לשער השלישי — 0:3.

הפועל כפר־סבא היתה צללשלי עצמה, היא כלל לא הופקרה ולא סיכנה את שער המארחים.

פתיחת המשחק אופיינה בלחץ של הפתח־תקואים, וזאת לאחר שנדמה היה כי התבוסה בשבוע שעבר מול מכבי חיפה (3:0), תשפיע על חניכיו של המאמן אברהם גרנט. אולם ניר לוין, ששם ללעג את שומרו האישי רן רבינוביץ, נתן לצופים להבין כי הסיפור של השבוע שעבר לא ישנה.

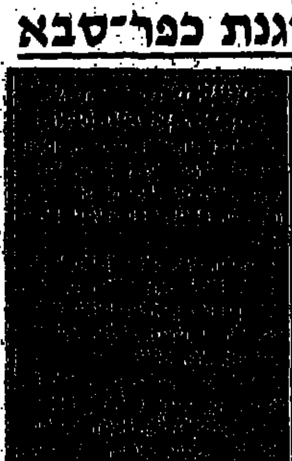

כבר בדקה ה־14 הגביה אלי מחפוד כדור למרכז רחבת ה־16; ניר לוין, שלא כוסה היטב, הוריד את הכדור מהחזה לרגל, ומקרוב קבע 0:1 להפועל פ"ת.

לא חלפו דקות רבות, וגבע מרקוס ועוז אליה, החמיצו הזדמנויות־פז.

בדקה ה־50 המצויין לוין מול־שער חשוף, אך בדקה ה־57 ... החמצתו לוין זינק יחד עם השוער אריר שמיר לכדור גובה; שמיר כשל ולוין שניצב בעמדה שרצת להבקעה, הוכשל ע"י השוער הכפר־סבאי. השופט עובדיה בן־יצחק הורה לעבר הנקודה־הלבנה, ולוין כבש את שערו השני — 0:2.

שחקני כפר־סבא נראו כמי שספגו נוקאאוט. הבלבול בהגנתם נמשך עד לדקה ה־63, כאשר לוין פרץ באגף ימין, שלח כדור־רוחב, וכני כסון, בבעיטה עזה, חתם את התוצאה — 0:3.

רק בדקה ה־75 ניתנה למייקל יפה הזדמנות לצמק את הפער, אך בניחתו, שחלפה על פני שוער הפועל פ"ת, רפי כהן, הורחקה ע"י איתן בורנשטיין, בלם הפועל פ"ת.

חולון החמיצה נצחון

אלכס קליין

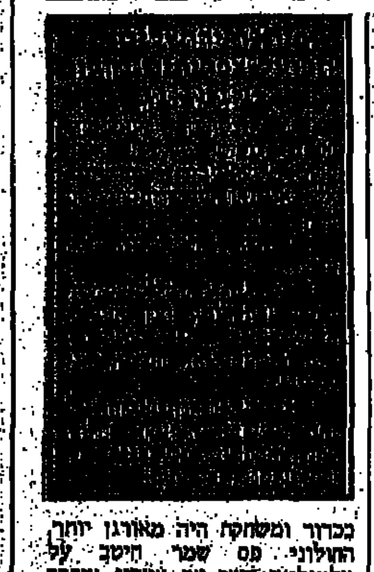

במשחק חלש ומאכזב יכלה קבוצת הפועל צפרירים חולון להשיג נצחון ליגה ראשון, אך שחקניה לא ידעו לנצל יום חלש של בית"ר ירושלים. המשחק הסתיים בתיקו 1:1.

בתחילת המשחק ניכר היה יתרון קל לבית"ר ירושלים, אך בהמשך נחלשו שחקניה ומשחקם היה גרפה וחלש, הרבה בגלל יכולת גרועה של כוכבה, אורי מלמיליאן.

השער הראשון נכבש בעת שלבית"ר היה עדיין יתרון. בדקה ה־14 נקבעה בעיטת־קרן משמאל; מלמיליאן הגביה כדור מדוד, הישר לראשו של אלי יאני התמיר, שנגח בדיוק רב לרשתו של יעקב ביטון הסר־האונים — 1:0.

השער עורר מעט את המשחק, אך לא לאורך זמן. אמנם בדקה ה־16 יכלו הירושלמים לעלות ליתרון גבוה יותר, שוב מבעיטת־קרן מרגלי מלמיליאן, אך הפעם לא היה ראשו של יאני בנמצא...

כאשר נראה היה כי חולון, עם בעיות בהרכבה בצרות (אלי כהן עדיין לא הורשה לשחק והוני צמח פצוע), נטלה לפתע יוזמה, יצרה מספר התקפות על שערו של יובל מימון.

הלחץ החולוני הניב שער־משווה בדקה ה־43: כדור קרן שנבעט משמאל הגיע לבן־ברוך; הגנת בית"ר ירושלים כשלה, ובן־ברוך רוחק מקרוב לרשת — 1:1. בתחילת המחצית השנייה נראתה רק צפרירים חולון במגרש. קבוצה זו החזיקה בכדור ומשחקה היה מאורגן יותר. החולוני פס שמר היטב על מלמיליאן והצר את צעדיו, עובדה שבאה לידי ביטוי במשחקה של בית"ר, שירעו כמעט לגמרי.

לקראת הסיום החליף דונו שויג את אלי יאני, אך גם הוא לא עורר את משחק חבריו.

צהובים ספגו זכי אוזלאי (בית"ר ירושלים), מחלוף והפיר (צפרירים חולון).

● קלעי הפועל ת"א זכו אתמול באליפות הפועל לקבוצות ביר' ברובה זעיר, 22 כדור בשלושה מצבים, לאחר שצברו 1604 לפני הפועל אשקלון — 1558 והפועל חדרה — 1534. בתחרות האישית זכתה רונית פינקלשטיין מהפועל כפר־סבא.

רגעים גדולים

דברי אריה עירן (ועד 1) בכנס ועדי העובדים.

ישנם רגעים במהלך חייו של האדם, בהם הוא עובר

ממחסור לשפע
מבערות להשכלה
מדיכוי לחירות
מניצול לשויון

אנשים הרוצים לבלום את הרס כלכלת המדינה על ידי הריבית והבנקים.
אנשים הרוצים בחינוך־חינם ורפואה שוה־לכל־נפש.
אנשים הרוצים חלוקה שוה בתרומה ובתמורה.
אנשים הרוצים בצדק חברתי.

אתם האנשים האלה!
בשמכם אני קורא לממשלת ישראל על שני חלקיה:
„פחות לריבית ולהון, יותר תמורה לייצור, יותר תמורה לאדם העובד!"

למען בטחוננו הכלכלי,
למען עתידנו ועתיד ילדינו –

יחי האדם העובד!
תחי מדינת ישראל!

דברים מהלב

הטור של פיני גרוב

כשאני בא למפעלים לשוחח עם עובדים ולעזור להם בפתרון בעיותיהם, אני נתקל לעתים קרובות ביחס שלילי כלפי ההסתדרות והנהגתה, עד כדי השמעת ביטויים של שנאה.

חברים יקרים!

יש לכם סיבות מוצדקות מאד לכעוס על הנהגת ההסתדרות, אבל אל תשפכו את התינוק עם המים... ההסתדרות היא כלי חשוב. אם הוא מקולקל – צריך לתקן אותו, ולא לשבור אותו. הליכוד מנסה לנצל את בעיות משק העובדים כדי לשבור את ההסתדרות. אל תתנו להם לעשות זאת!

יש לכם ברירה: מפ"ם חזקה פירושה – הסתדרות של העובדים, ולמען העובדים. מפ"ם חזקה פירושה – שירותי בריאות וחינוך טובים יותר, הגנה חזקה יותר של העובדים מפני פיטורים ושחיקת שכר.

תנו בי את אמונכם! שלחו אותי לכנסת – כנציגכם!

המערך – פורץ הדרך לליכוד

אם אתה רוצה מלחמה נהדרת –
רק הליכוד יכול.
אם אתה רוצה אינפלציה חוזרת –
רק הליכוד יכול.
אם אתה רוצה עלית מחירים –
רק הליכוד יכול.
אם אתה רוצה שוב פערים –
רק הליכוד יכול.

אבל בעיקר וביחוד
לעולם אל תשכח:
אם אתה רוצה שוב ליכוד –
תצביע למערך.

המערך מפחד להשאר לבד,
הוא צריך מין אמא גדולה –
ולכן הוא לוקח את הליכוד ביד,
ויחד הם עושים ממשלה.
קול למערך לא הולך לאיבוד,
אלא מתחלק לשניים:
חצי למערך וחצי לליכוד,
כמו זוג מן השמיים.
לכן אם רצונך להצביע נכון,
הצבעה עם סיבה ועם טעם –
בלב שקט ובבטחון –
תצביע מפ"ם הפעם!

ג. בשביץ

ועד 1
מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם

מבצע החתמה ארצי

מגילת עצמאות העובדים

המגילה שכל עובד חייב שנציגו יחתום עליה

מאות חברי ועדים כבר חתמו בשם ציבור של למעלה מ־100,000 עובדים מכל המגוון התעסוקתי ומכל גוני הקשת הפוליטית.

רק החתמת המונים בשם עובדים רבים תגבש כח עובדים חזק שלא יתכבד

עובד/חבר ועד – ודא שהועד שלך חתם, הזמן לפגישה את ראשי „ועד 1", פיני גרוב וחבריו ישמחו לבקר במקום עבודתכם.

להזמנה — בצלאל טל: 03־266244, 03־210504 — רותי או בכתב במקרם ל„ועד 1", איתמר בן אבי 4 תל־אביב
ניתן לשלוח מגילות להחתמה בדואר עפ"י הזמנתכם

בשם אומרים

„יש קיפאון, המשק הישראלי לא צומח כבר שנה, הייצור מתכווץ, ההשקעות קטנות, התעשייה בנסיגה, אחוזת סחרים, מצב הרוח הכלכלי ירוד".
סבר פלוצקר
(עיתונאי כלכלי) „ידיעות אחרונות" 4.9.88

„אתה והמערך, פוגעים בתעשיה ומביאים אותה אל סף האבדון".
שר המסחר והתעשיה, א. שרון, לשר האוצר
משה ניסים, „ידיעות אחרונות" 4.9.88

„יהודים לא יחזרו לעבודות כפיים, כל עוד לא ישלמו להם כמו שצריך".
דוד מנע, מנכ"ל שירות התעסוקה
„ידיעות אחרונות", 23.8.88

פניציה ירוחם אפשר להבריא בלי פיטורים

לפני מספר שבועות שלחה פניציה בירוחם (המפעל שייך לכור) מכתבי פיטורים ל־49 מכלל 250 העובדים. הסיבה, לדברי ההנהלה, היא הבראת המפעל. העובדים לא קיבלו את הטיעון ופתחו בעיצומים. ביוזמת סיעת מפ"ם במועצת פועלי ירוחם, העלתה המועצה תכנית הבראה ללא פיטורין. מאחר שתוך שנה ייתוספו 3 קווי ייצור חדשים למפעל, ברור שיהיה צורך בכל כח אדם הקיים וגם בתוספת לכך הציעה סיעת מפ"ם להעביר חלק מן העובדים במסלול של הכשרת מקצועות שלאחריו יסומנו המיועדים לקליטת הציוד החדש והפעלתו.

משרד העבודה מתקצב את ההכשרה ב־75% ורק 25% הם ע"ח המפעל. בתקופת ההכשרה יתנהל מו"מ על השכר של העובדים שיעברו הכשרה. התכנית אושרה במועצת הפועלים. ההסתדרות תומכת בה וכעת מתנהל מו"מ עם הנהלת כור והמפעל על ישומה.

על רקע מצב האבטלה החמור השורר בירוחם מקבלת תכנית מקורית זאת יתר חשיבות. מקורות בירוחם מציינים כי רשימת המפוטרים שהוכנה ע"י המפעל לא נועדה לצרכי הבראה אלא לצרכי התחשבנות פנימית עם עובדים מסוימים. נבללו בה אנשי ועד לשעבר ופעילי עובדים אשר חלקו מידי פעם על דעת ההנהלה וכן אנשים חולים ומוגבלים שאין להם אלטרנטיבה תעסוקתית אחרת בעיירה. ההנהלה רצתה „לנקות את השטח" ומבוקשה לא ניתן לה.

אפשר ללמוד מכך גם לגבי מקרים נוספים שבוודאי יהיו.

מפ"ם עם העובדים

שיא עולמי ושווה שיא עולמי סיימו אתמול תחרויות האתלטיקה בסיאול

יום הזהב של קניה

הקנייתים רונו (1500) ונגוקי (5000) העלו את מניות אפריקה ★ רצות בריה"מ קבעו שיא עולמי ב־4×400 – 3:15.18 ★ רצי ארה"ב השוו השיא העולמי ב־4×400 – 2:56.16 ★ פלורנס גריפית־ג'וינר – זהב שלישית ב־4×100 וכסף ב־4×400 ★ נצחון מעולה לאיבן מרומניה ★ היעדר האמריקנים שנפסלו ב־4×100 – נטל את העוקץ והביא נצחון מפתיע לבריה"מ

תחרויות האתלטיקה במשחקים האולימפיים בסיאול נסתיימו אתמול בשיא עולמי במירוץ־שליחות 4×400 מ' ע"י נשות בריה"מ — 3:15.18 דק', ובשווה־שיא של ארה"ב באותו מירוץ לגברים — 2:56.16 דק'.

המאבקים האחרונים באתלטיקה עוררו עניין רב, אולם מירוץ השליחים 4×100 מ' לגברים נפגם לאחר פסילתה במוקדמות של ארה"ב. בהיעדר קארל לואיס וחבורתו דמה המירוץ ל... ליגה ב'. גם התוצאה היתה בהתאם — 38.19 שנ'. בריה"מ זכתה בזהב מההפקר.

ביום האחרון של התחרויות זכתה בריה"מ בשלוש מדליות־זהב, במירוצי־שליחים 4×100 גברים ו־4×400 נשים ובהדיפת כדור־ברזל לנשים. ארה"ב — בשתיים, במירוצי־שליחים 4×400 לגברים ו־4×100 לנשים; קניה — בשתיים, ב־1500 ו־5000 מ'; רומניה באחת, ב־1500 לנשים ומזרח־גרמניה באחת, בזריקת דיסקוס לגברים.

סף־הזהב נשברו במשחקים שלושה שיאי־עולם, בלי השיא של בן ג'ונסון ב־100 מ', שנפסל ושיא אחד הושווה.

רוב התוצאות לא שיכנעו. הסיבה, לדברי מומחים, הספורטאים חששו ליטול תמריצים, כפי שעושים, כנראה, בארצותיהם.

נצחון קל לקניה

בריצת 1500 לגברים ניצח, ללא קושי, הדיין הקנייתי פטר רונו, שנטל יוזמה והוליך לאורך כל הדרך, — 3:35.96 דק'.

לעומת זאת היה מאבק סוחף על המקום השני, כשפטר אליוט מבריטניה זכה בכסף, וינס־פטר הארולד ממזרח־גרמניה בארד.

מעניין לציין ששני כוכבי ריצה, מועמדים לנצחון, שיאן העולם, סעיד אואיטה ממרוקו, ויואקים קרוז מבראזיל, לא התייצבו לחצי־הגמר, כנראה בגלל פציעה.

התוצאות: 1. פטר רונו (קניה) 3:35.96; 2. פטר אליוט (בריטניה) 3:36.15; 3. ינס־פטר הארולד (מזרח־גרמניה) 3:36.21; 4. סטיב קראם (בריטניה) 3:36.24; 5. סטיב סקוט (ארה"ב) 3:36.99; 6. האן קולקר (הולנד) 3:37.08; 7. קיפקויץ' צ'ריוט (קניה) 3:37.94; 8. מרקוס אוסוליבן (אירלנד) 3:38.39.

זהב שני לקניה

עוד בטרם הספיקו הקנייתים לחגוג את נצחונם ב־1500 וכבר מדליית־זהב למדינה אפריקנית זו. ג'ון נגוגי ניצח ב־5000 מ', בזמן של 13:11.70 דק'.

נגוגי פרץ מייד, יצר פער גדול, אם־כי התחיל בהמשך את הקצב. לאחר כ־3000 מ' ניסה לפרוץ דומינגוס קסטרו מפורטוגל, אולם לא הצליח להתקרב לרץ הקנייתי, שזכה שלוש פעמים באליפות העולם במירוצי־שדה. ב"פיניש" נשבר קסטרו, בגלל המאמץ העצום שעשה, ונותר ללא מדליה, כאשר דיטר באומן ממערב־גרמניה ויורג קונצה ממזרח־גרמניה חלפו על פניו.

התוצאות: 1. ג'ון נגוגי (קניה) 13:11.70; 2. דיטר באומן (מערב־גרמניה) 13:15.52; 3. האנס־יורג קונצה (מזרח־גרמניה) 13:15.73; 4. דומינגוס קסטרו (פורטוגל) 13:16.09; 5. סידני מארי (ארה"ב) 13:23.69; 6. ג'ק בוקנר (בריטניה) 31:23.85; 7. סטפנו מיי (איטליה) 13:26.17; 8. אבגני איגנטוב (בולגריה) 13:26.41.

נצחון מזהיר לרומניה

ריצה מצויינת של פאולה איבן מרומניה זיכתה אותה במדליית־הזהב ב־1500 מטר לנשים. איבן, בת ה־25, הותירה את יריבותיה מאחור וניצחה בקלות — 3:53.96 דק'.

שתי הסובייטיות נותרו הרחק מאחור.

התוצאות: 1. פאולה איבן (רומניה) 3:53.96; 2. ליילאוטה בקוצ'ייטה (בריה"מ) 4:00.24; 3. טאטיאנה סמולנקו (בריה"מ) 4:00.30; 4. כריסטינה קאייל (בריטניה) 4:00.64; 5. ליין ויליאמס (קנדה) 4:00.86; 6. אנדרה האמן (מזרח־גרמניה) 4:00.96; 7. שירן באיילי (בריטניה) 4:02.32; 8. מרי דקר־סליני (ארה"ב) 4:02.49.

מאבק מרתק בדיסקוס

יורגן שולט ממזרח־גרמניה, השיאן העולמי בזריקת דיסקוס (74.08), היה אמנם רחוק משיאו העולמי, בשקבעו 68.82 מ', אך זה הספיק לו לזכות במדליית־הזהב, ללא קושי.

עיקר המאבק היה על הכסף, כאשר בזריקה האחרונה עבר קוברטס מבריה"מ על פני האלוף האולימפי רנגברג ממערב־גרמניה, בן ה־35, שנותר רק עם הארד. האמריקני וילקינס, ששיאו האולימפי נשבר, היה אמנם בשלב מסויים במקום השלישי, אך בזריקות האחרונות נרחק לאחור.

התוצאות: 1. יורגן שולט (מזרח־גרמניה) 68.82 (שיא אולימפי); 2. רומאס קובארטס (בריה"מ) 67.48; 3. רולף דננברג (מערב־גרמניה) 67.38; 4. יורי דומאצ'ב (בריה"מ) 66.42; 5. מק וילקינס (ארה"ב) 65.90; 6. גייזה ואלנט (צ'כוסלובקיה) 65.80; 7. קנוט היילטנס (נורבגיה) 64.94; 8. אליוס הנקר (מערב־גרמניה) 63.28.

מדליית־זהב במתחרת: האיטלקי פרימו נביולו, נשיא התאחדות הבין־לאומית באתלטיקה, מעניק את מדליית־הזהב של בן ג'ונסון לקארל לואיס תצלום: איי. פי.

● אתלטיקה

כעסה וניצחה

הודפת כדור־הברזל הסובייטית עבת־הבשר ופני התינוקת, נטליה ליסובסקאייה, כעסה תחילה כשלא הצליחה בהדיפותיה, אולם באשר נכנסה לתלם לא נמצאה אתלטית שתצליח לסכן אותה — 22.24 מ'.

מדליית־הכסף נפלה בידי מזרח־גרמניה והארד נדד לסין. היה זה מאבק בין "נשים גדולות", בעלות כוח אדיר.

התוצאות: 1. נטליה ליסובסקאייה (בריה"מ) 22.24; 2. קטרין נימקה (מזרח־גרמניה) 21.07; 3. מייסו לי (סין) 21.06; 4. אינס מולר (מזרח־גרמניה) 20.37; 5. קלאודיה לוש (מערב־גרמניה) 20.27; 6. הייקה הרטויג (מזרח־גרמניה) 20.20; 7. נטליה אקרמנקו (בריה"מ) 20.13; 8. זיהונג האונג (סין) 19.82.

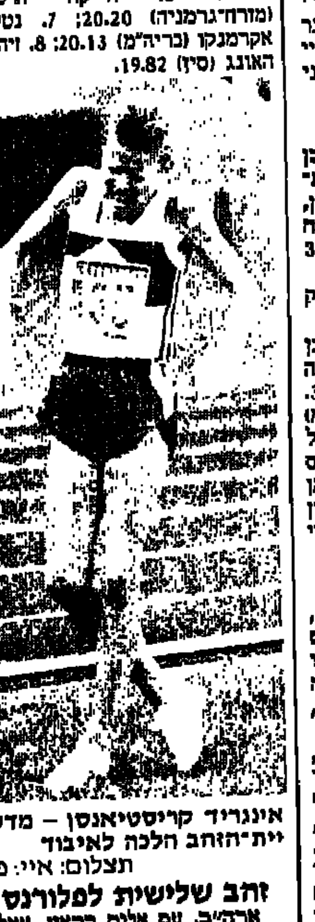

אינגריד קריסטיאנסן – מדליית־הזהב הלכה לאיבוד תצלום: איי. פי.

זהב שלישית לפלורנס

ארה"ב, עם אליס בראון, שילה אקחולם, פלורנס גריפית־ג'וינר ואוולין אשפורד, התקשתה לזכות במדליית־הזהב במירוץ־השליחות 4×100 מ' — 41.98 שנ'.

פלורנס, לה היתה זו מדליית־זהב שלישית בסיאול, מסרה את המקל (אגב, החלפות גרועות) לאשפורד, אלופת משחקי לוס־אנג'לס, כשהיא במקום השלישי, אבל הרצה המתוננת, בת ה־31, שזכתה בכסף ב־100 מ', הצילה את כבוד האמריקניות, כאשר חלפה על פני המזרח־גרמניות והסובייטיות.

בריה"מ ניצחה בקרב על מדליית־הארד את מערב־גרמניה במאית השנייה.

התוצאות: 1. ארה"ב 41.98; 2. מזרח־גרמניה 42.09; 3. בריה"מ 42.75; 4. מערב־גרמניה 42.76; 5. בולגריה 43.02; 6. פולין 43.93; 7. צרפת 44.02; 8. ג'אמייקה.

מירוץ ללא פילפל

מירוץ־השליחים 4×100 מ' לגברים שהיה צריך להוות מוקד, נותר חיוור וחסר־השראה. פסילתה הצודקת של הרביעייה האמריקנית במוקדמות (ראה ידיעה נוספת), הותירה מאבק מושר, בו זכתה בריה"מ בזהב עם תוצאה בינונית של 38.19 שנ'.

בריטניה נטלה את הכסף וצרפת את הארד. נסיונו של הבריטי לינפורד כריסטי לתקוף בסיום את הסובייטי סאבין לא עלה יפה.

התוצאות: 1. בריה"מ (ברייזין, קרילוב, מורבייב, סאבין) 38.19; 2. בריטניה 38.28; 3. צרפת 38.40; 4. ג'אמייקה 38.47; 5. איטליה 38.54; 6. מערב־גרמניה 38.55; 7. קנדה 38.93; 8. הונגריה 39.19.

שיא עולמי

רביעיית רצות ברית־המועצות היתה במיטבה ב־4×400 מ' וקבעה שיא עולמי חדש — 3:15.18 דק'. השיאניות הקודמות ממזרח־גרמניה היו רק במקום השלישי (3:15.92).

ארה"ב הפתיעה כאשר הציבה את האלופה האולימפית ב־100 ו־200, פלורנס גריפית־ג'וינר, גם במירוץ זה. הפעם נאלצה להסתפק במדליית־הכסף.

התוצאות: 1. בריה"מ (לדרובסקאייה, מזורבה, פיניגינה, בריזגינה) 3:15.18 (שיא עולמי); 2. ארה"ב 3:15.51; 3. מזרח־גרמניה 3:18.29; 4. מערב־גרמניה 3:18.49; 5. ג'אמייקה 3:23.13; 6. בריטניה 3:26.89; 7. צרפת 3:29.37; 8. קנדה.

ארה"ב – שווה־שיא

המקבצע האחרון אתמול באתלטיקה היה מירוץ־השליחים 4×400 מ'. ארה"ב ניצחה, אולם לא הצליחה לשבור את השיא העולמי־אולימפי ממכסיקו 1968, אלא רק להשוותו — 2:56.16 דק'.

לארה"ב היו שלושה רצים מעולים, פאול ארנג, סטיב לואיס ובוץ' ריינולדס, אולם החולייה החלשה היתה ברץ השלישי, קווין רובינזיין.

התוצאות: 1. ארה"ב 2:56.16 (שווה לשיא העולמי); 2. ג'אמייקה 3:00.30; 3. מערב־גרמניה 3:00.56; 4. מזרח־גרמניה 3:01.13; 5. בריטניה 3:02.00; 6. אוסטרליה 3:02.49; 7. ניגריה 3:02.50; 8. קניה 3:04.69.

פטר רונו מקניה מקדים את הבריטי פטר אליוט (418) והמזרח־הגרמני ינס־פטר הארולד (466) תצלום: איי פי.

סנסציה: האמריקנית לואיז ריטר קופצת 2.03 מ' לגובה ומנצחת את השיאנית והאלופה העולמית, סטפקה קוסטדינובה מבולגריה תצלום: איי. פי.

הטרגדיה של קריסטיאנסן והפסילה של ארה"ב

ריטר ניצחה את קוסטדינובה

שלושה אירועים יוצאי־דופן היו בתחרויות האתלטיקה ביום שישי: הטרגדיה הגדולה של השיאנית העולמית (30:13.74) והאלופה האולימפית, אנגריד קריסטיאנסן מנורבגיה, שנקעה רגלה באמצע ריצת ה־10,000 מ' ואיבדה מדליית־זהב בטוחה; הפסילה של ארה"ב במירוץ־השליחים 4×100 מ', וקרב־ההכרעה ההיסטורי והמפתיע בקפיצה לגובה לנשים.

נתחיל בריצת 10,000 מ' לנשים. ריצה מפרכת. קריסטיאנסן, המצטיינת בריצות למרחקים ארוכים, ויתרה על המרתון לטובת ה־10,000 מ'. קשה היה לראות רצה שתוכל לאיים על נצחונה. היא הופיעה כשכפפות לבנות על ידיה. רצה בקלילות, אולם לאחר כשני ק"מ השתרעה על הקרקע כשהיא מתעוותת. הסתבר שנפגעה ברגלה והובהלה לבית־חולים על אלונקה.

בהיעדרה ניצחה הסובייטית אולגה בונדרנקו, שגברה ב־250 המטרים האחרונים על יריבתה הבריטית, אליזבט מק־קולגן.

התוצאות: 1. אולגה בונדרנקו (בריה"מ) 31:05.21 (שיא אולימפי); 2. אליזבט מק־קולגן (בריטניה) 31:08.44; 3. אלנה ז'ופייבה (בריה"מ) 31:19.82; 4. קטרין אולריך (מזרח־גרמניה) 31:29.27; 5. פרנסי לארייסמית (ארה"ב) 31:35.52; 6. לין ג'נינגס (ארה"ב) 31:39.93; 7. קיטינג ואנג (סין) 31:40.23; 8. סוזאן לי (קנדה) 31:50.51.

קרב־הכרעה

קרב־הכרעה על מדליית־הזהב בקפיצה לגובה לנשים. תופעה חריגה, אולם זאת מאחר ששתי מתחרות, לואיז ריטר מארה"ב והשיאנית העולמית, סטפקה קוסטדינובה מבולגריה, קפצו אותו גובה — 2.01 מ', עם מספר פסילות זהה.

הרף הועלה לגובה של 2.03 מ'. קפיצה אחת. קוסטדינובה, שיאנית העולם (2.09), הפתיעה בכשלה, בעוד שריטר, בת ה־30, שהוזעקה לנבחרת האמריקנית, הצליחה לעבור.

הפתעה מרעישה. השיאנית מבולגריה גילתה רוח ספורטיבית כשמיהרה ליריבתה, לחצה את ידה ואף העניקה לה נשיקה.

התוצאות: 1. לואיז ריטר (ארה"ב) 2.03 (שיא אולימפי); 2. סטפקה קוסטדינובה (בולגריה) 2.01; 3. תמרה ביקובה (בריה"מ) 1.99; 4. אולגה טאורצ'ק (בריה"מ) 1.96; 5. גלינה אסטפי (רומניה) ולודמילה אנדונובה (בולגריה) 1.93; 7. קריסטינה סטנטון (אוסטרליה) 1.93; 8. דיאנה דאבייס (בריטניה) 1.90.

דונקובה פיצתה

האכזבה הבולגרית בקפיצה לגובה הומתקה מעט בריצת 100 מ' משוכות, כאשר יורדנקה דונקובה זכתה בנצחון משכנע (12.38), תוך הפגנת יכולת מצויינת.

הפתעת ריצת־הגמר: כשלונה של המועמדת ממזרח־גרמניה, קורנליה אושקאנאט, שהגיעה רק שמינית, בעוד זאקייביץ' ממערב־גרמניה היתה שלישית. הפתעה היתה גם במוקדמות כשהשיאנית העולמית, גינקה זגורצ'בה מבולגריה (12.25), נכשלה.

התוצאות: 1. יורדנקה דונקובה (בולגריה) 12.38 (שיא אולימפי); 2. גלוריה סיברט (מזרח־גרמניה) 12.61; 3. קלאודיה זאקייביץ' (מערב־גרמניה) 12.75; 4. נטליה גריגורייבה (בריה"מ) 12.79; 5. פלורנס קולה (צרפת) 12.98; 6. ג'וליה רוצ'לאו (קנדה) 12.99; 7. מוניקה אבנייה־אף (צרפת) 13.14; 8. קורנליה אושקאנאט (מזרח־גרמניה) 13.73.

זהב וכסף לקניה

רצי קניה ידועים ביכולתם ב־3000 מכשולים. רונו מחזיק בשיא העולמי (8:05.4), ורצים ממדינה זו נמצאים תמיד בפיסגה העולמית.

ואכן, קניה זכתה גם בזהב וגם בכסף כשמנצח ג'וליוס קריוקי גילה יכולת מצויינת ולא היה רחוק מהשיא העולמי של בן־ארצו. בעוכריו היו הסבות־הראש המרובות שלו לאחור...

התוצאות: 1. ג'וליוס קריוקי (קניה) 8:05.51 (שיא אולימפי); 2. פטר קואץ' (קניה) 8:06.69; 3. מארק רולאנד (בריטניה) 8:07.96; 4. אלסנדרו למברוסיני (איטליה) 8:12.17; 5. ויליאם ואן־דייק (בלגיה) 8:13.99; 6. הנרי מארש (ארה"ב) 8:14.39; 7. פטריק סנג (קניה) 8:15.22; 8. בוגוסלב ממינסקי (פולין) 8:15.97.

נצחון סובייטי

בהליכה ל־50 ק"מ ניצח הסובייטי ויאצסלב איבננקו שני הלכים מזרח־גרמנים.

התוצאות: 1. ויאצסלב איבננקו (בריה"מ) 3:38.29 שעות; 2. רולאנד וייגל (מזרח־גרמניה) 3:38.56; 3. הרטויג גאודר (מזרח־גרמניה) 3:39.45; 4. אלכסנדר פוטצ'ב (בריה"מ) 3:41.00; 5. חוזה מארין (ספרד) 3:43.03; 6. סימון באקר (אוסטרליה) 3:44.07; 7. בו גוסטפסון (שבדיה) 3:44.49; 8. רפאלו דוסי (איטליה) 3:45.43.

שלומיאליות אמריקנית

ארה"ב איבדה מדליית־זהב בטוחה במירוץ־השליחים 4×100 מ'. האמריקנים הגיעו, אמנם ראשונים במוקדמות, והגם שקארל לואיס לא רץ, אבל הרביעייה שלהם נפסלה!

הסיבה: קלווין סמית מסר בהחלפה האחרונה את המקל ללי מקניל מחוץ לתחום ההחלפה. ניגריה, צרפת ובריה"מ מיהרו לערער והקבוצה האמריקנית נפסלה.

בריה"מ ניצחה בהארכה בגמר את בראזיל 1:2

ברק ברזילאי הועם ע"י יעילות סובייטית

מוטי חביב

הומור שלי על מדליית־הזהב נבחרת הכדורגל של בראזיל, היה צלו טוב בכל הקשור ליכולת שהציגו שתי הנבחרות, אבל זה, כך מתברר, לא מספיק. האטרקטיביות של בראזיל נכשלה מול המשמעת הטקטית ומנות־המזל של ברית־המועצות שניצחה — בהארכה 1:2.

73,756 הצופים במיין־סטדיום בסיאול, מאות הדגלים ועידוד בלתי־פוסק, יצרו אוירת־גמר אמיתית. במחצית הראשונה עוד היה קשה להתלהב מהתמורה שנותנים השחקנים לרבבות הצופים, אבל במחצית השנייה, ואחר־כך בדקות ההארכה קיבל המשחק עוצמה מיוחדת במינה, וסיפק את הצופים.

משחק זהיר

כמו כל גמר קשה היה לצפות למשחק הרפתקני של שתי הנבחרות. אפילו בראזיל, שעד

● כדורגל

לשלב הזה שיחקה בחופשיות והסבה נחת לאוהדיה הרבים הנמצאים כאן, נזהרה. בשתי הנבחרות ניתן היה לראות בבירור חמישה שחקנים המאיישים את החולייה האחורית, שלושה קשרים, ושני חלוצים, כאשר אחד מסייע יותר לחוליית הקישור, אמנם לא שמירות אישיות הדוקות על שחקני־המפתח, אבל בהחלט משחק שעיקרו הגנתי תוך הקפדה ברורה על זהירות מהתקפות מתפרצות.

המשחק קיבל במחצית השנייה שינוי־כוון, רק משום שבראזיל צעדה ביתרון. הסובייטים פתחו מעט את המערך הסגור שלהם ובראזיל המשיכה לשחק באותה שיטה שלפני ההבקעה, ואז נראו התקפות מצד שתי הנבחרות. ההתקפות הובילו לשער שוויון סובייטי, ומכאן ואילך היתה השליטה ברגלי הברזילאים, שהתמתו יתר על המידה, ובאחת ההתקפות המתפרצות ספגו את השער שהותיר בידיהם רק את מדליית־הכסף.

ההבדל הגדול בין שתי הנבחרות היה בכך שאצל הסובייטים ניתן היה להבחין בבירור אצל כל שחקן באיזה תפקיד הוצב. לא כן אצל הברזילאים, שהירבו להחליף מקומות. את המגן ניתן היה לראות לפתע בעמדת חלוץ, את החלוץ־קשר, ואפילו את הליברו, מגיע לעמדות־הבקעה. משחק זה היה טוב עבור רבבות הצופים שכל־כך רצו בנצחון ברזילאי, אבל לא מספיק טוב בשביל נבחרת ממושמעת כמו ברית־המועצות, שידעה מה היא רוצה מעצמה ושמרה על כללים נכונים של המשחק עד לזכייה הנכספת.

נצחון אתמול הבהיר חד־וחלק שברית־המועצות היא מעצמת־על בכדורגל העולמי. העלייה לגמר גבי"ע־האומות לפני שלושה חודשים במערב־גרמניה והזכייה במדליית־הזהב אתמול, צריכים לרמוז משהו לגבי משחקי גביע־העולם בעוד שנתיים באיטליה.

בראזיל נכשלה בפעם השנייה ברציפות בנסיונה לזכות במדליית־הזהב. לפני ארבע שנים, במשחקי לוס־אנג'לס, השאירו הברזילאים את מדליית־הזהב לצרפתים והסתפקו, כמו אתמול, במדליית־הכסף.

פנדל בספק

כשאני מזכיר את הצרפתים עולה מייד לנגד עיני דמותו של השופט אתמול, בוגוט מצרפת. לא הסכמתי עם הרבה החלטות שלו אתמול. לעתים היה חד־צדדי לטובת הסובייטים. עם כדור ה־11 שהעניק להם איני שלם, גם אם אראה זאת מאה פעמים בהילוך חוזר.

השער לזכות בראזיל נכבש בדקה ה־31, לאחר כדור־קרן מסובב: רומריו דחק מקרוב פנימה — 0:1.

את המחצית השנייה פתחו הסובייטים בהזדמנות יוצאת מהכלל והחמצה ע"י יורי סאביטייב, ובדקה ה־61 נפסק כדור ה־11 המפוקפק לזכות ברית־המועצות. איגור דוברובולסקי היטעה את השוער ובעט פנימה — 1:1.

עם השריקה לכדור־העונשין הורה מאמן בראזיל, קרלוס סילבה, לחמישה משחקניו לערוך תרגילי־חימום. עוזרו נטל את החמישה מאחורי שער, ואימן אותם כאילו המשחק האמיתי שעל הדשא לא מעניין אותם...

שער־הנצחון היפהפה נכבש בדקה ה־104: יורי סאביטייב קלט כדור במרחק של 20 מטר משער בראזיל: הוא הטעה מגן ברזילאי, ובעומדו 16 מטר מהשער הקשית מעל לשוער המצטיין של בראזיל — 1:2.

עד לסיום הורחקו שני שחקנים. בדקה ה־110 הורחק ולדימיר טאטרטשוק, לאחר החלטה מוזרה של השופט, ואילו בדקה ה־118 זרה השופט הצרפתי מלח על פצעי הברזילאים כשהרחיק את המגן המצטיין, ארמאר סאנטוס, שהיה מצויין מאז שנכנס לשדה בדקה ה־73.

הכדורגלן הסובייטי אלכסיי מיכאלצ'נקו מוכשל ע"י הברזילאי אלוסיו אלויס. בעיטת־ה־11 עלתה ביוקר לבראזיל שנוצחה בגמר 2:1 (תצלום: איי. פי.)

מוטי חביב שליחנו בסיאול

יומן אולימפי

סלע, אמיר ושמואל קבעו: מדלייה בטווח־יד

מה, זה כבר נגמר? באמת? לא מאמין. איך שהזמן עבר לו. כאילו רק עכשיו התחילו המשחקים האולימפיים והיום כבר טקס־הנעילה.

אומרים שדבר שעובר מהר, הוא גם מהנה. דבר משעמם נראה ארוך, ואם כך אז המשחקים האולימפיים האלה היו דבר מהנה, מרשים, משכנע, ללא רגע אחד של שעמום.

אפילו בן ג'ונסון לא הצליח לקלקל את המשחקים. בסיאול כבר החלו לאיוו. סיאול לא תתרוקן. ישארו פה עוד 10 מיליון התושבים, אבל האווירה האולימפית החגיגית תיעלם והחיוכים האין־סופיים, הקידות של הקוריאניות בכל ארוחה, הארוחות המיוחדת במינה ושלל הצבעים — יחסרו לי.

אמש הוזמנו כל העתונאים, שסיקרו את המשחקים האולימפיים, לארוחת־ערב חגיגית עם יו"ר הוועדה המארגנת של המשחקים. היתה זו הזדמנות טובה להינתק מעט ממכונת־הכתיבה, מולן ישבו העתונאים מאות שעות, לשכוח לרגעים מהפקסימיליה, מהטלקסים, מהראדיו־שיך, מהמחשבים ומהטלפונים. הרגעות שלאחר הסערה, סערה נאהבת.

והשם "ברצלונה" הוזכר, כמובן, באותה סעודה. איך אפשר בלי. כבר קיבלתי שיש חומר הסברתי על המשחקים בברצלונה. הרבה יותר מחומר הראשון, פתיחת המשחקים תהיה בשבת, 25 ביולי 1992, והנעילה ביום ה־9 באוגוסט. יש כבר תאריכים לכל ענף, נקבעו מקומות התחרויות: הכל מוכן כאילו מדובר בעוד תקופה קצרה. נראה כי ככל שהמשחקים האולימפיים חלפו מהר, כך יחלפו להן ארבע השנים הקרובות.

ואנחנו נמשיך לחלום על מדלייה אולימפית. נמשיך לחלום שאי־פעם יונף הדגל כחול־לבן שלנו על התורן, ואולי־אולי ישמעו אלפים את ההימנון שלנו. "התקווה" שחוזרת בכל סיום אולימפיאדה: תקווה שלא הצלחנו להגשים. נכון שהפעם היינו קרובים־קרובים, אבל קרובים מעולם לא הספיק בספורט. אלדד אמיר ויואל סלע סיימו את המשחקים במקום "הגרוע" ביותר לספורטאי באולימפיאדה — רביעי. יעקב שמואל התאגרף בצורה מכובדת, אבל אגרוף אחד לפני המדלייה כשל. והכשלון החיובי הזה צריך רק לרמוז לנו שאפשר לעשות את זה. הכל אפשרי.

יואל סלע, אלדד אמיר ויעקב שמואל, הם הגיבורים הישראלים בסיאול. הם ראויים לגלוא חופן־המחמאות גם אם לא חזרו עם מדלייה. הם שצריכים להעניק לספורט הישראלי את האמונה שניתן להגשים את חלום־המדלייה. אסור למדוד את המשחקים בהתעמלות אומנותית, בשחיין אייל שטיגמן, בדייגים בשיט או בקלע יצחק יונסי. הדייגים של השייטים והמתאגרף מכוונים למדלייה אור־ירוק ולומר: "קדימה למשחקי ברצלונה 1992".

"סאשה" (אלכסנדר גומלסקי) חוגג: מאמן כדורסלני בריה"מ מונף ע"י חניכיו לאחר הנצחון בגמר על יוגוסלביה תצלום: איי. פי.

לאחר נצחון 63:76 על יוגוסלביה

בריה"מ זכתה בזהב וגומלסקי הונף אל־על

● כדורסל

שפטו בגמר ג'וזף פטריק מארה"ב ואנטוניו קארלוס מבראזיל.

● לבריה"מ קלעו: מרצ'ולניוס 21; סבוניס 20; טאראקנוב 8; וולקוב 7; קורטינאייטיס 7; חומיצ'וס 7; סוק 5 ובלושטני 1.

● ליוגוסלביה קלעו: פטרוביץ' 24; דיבאץ' 11, פספלי 8; אוברדוביץ' 6; ראדג'ה 4; צ'ווטיצ'אנין 4; קוקוץ' 1 וורנקוביץ' 1.

במשחק על מקומות 5־6 ניצחה בראזיל את קנדה — 90:106. אוסקר שמידט קלע 41 נקודות לבראזיל וג'יי טריאנו 29 נקודות לקנדה.

זהב לצרפת בסיוף

צרפת זכתה במדליית־הזהב האחרונה בסיוף, כאשר ניצחה בדקר קבוצתי לגברים.

מדליית־הכסף הוענקה למערב־גרמניה והארד לברית־המועצות.

מאמן הכדורסל היהודי־סובייטי, אלכסנדר גומלסקי, זרח אור ליום שישי מאושר. בהופעתו האחרונה עם נבחרת ברית־המועצות (כך הוא אומר), זכה במדליית־הזהב האולימפית כשנבחרתו ניצחה בגמר את יוגוסלביה — 63:76, לאחר מאבק הסכסך במחצית הראשונה — 28:31.

השחקנים הסובייטיים הצוהלים הניפו את מאמנם אל־על. הם לא חלמו על זהב במשחקים האולימפיים. המועמדת לזכייה היתה ארה"ב, אבל הסובייטים ניצחו את שתי היריבות העיקריות שלהם. ארה"ב ויוגוסלביה: ארה"ב הסתפקה רק בארד.

הסתבר כי קשה מאוד להכניע פעמיים את בריה"מ בטורניר אחד. בשלב המוקדם ניצחה יוגוסלביה את בריה"מ (79:90), אולם בגמר היתה ידם של ארבידאס סבוניס וחבריו על העליונה. סבוניס, שסבל מפציעה, התאושש בצורה נפלאה, והיה מעמודי־התווך במשחק־הגמר נגד יוגוסלביה.

היוגוסלבים פתחו היטב והוליכו — 5:15 ו־12:24. הסובייטים הצליחו לנטרל את הכוכב היוגוסלבי דראזן פטרוביץ', הגם שקלע 24 נקודות. המשחק היוגוסלבי נהליש. היתרון עבר לסובייטים, שהוליכו כבר במחצית — 28:31.

לאחר ההפסקה גילו הסובייטים עריפות והגיעו שלוש דקות לסיום ליתרון בן 15 נקודות — 54:70. היוגוסלבים ניסו ללחוץ, אך ללא הועיל. בריה"מ ניצחה — 63:76.

היה זה משחק־גמר הלס, אולם את הסובייטים זה לא הטריד. עבורם היה העיקר הזכייה במדליית־הזהב.

טבלת המדליות

		זהב	כסף	ארד
1.	בריה"מ	54	29	46
2.	מז. גרמניה	37	28	27
3.	ארה"ב	34	28	27
4.	מע. גרמניה	11	14	14
5.	הונגריה	11	6	6
6.	בולגריה	10	12	13
7.	דר. קוריאה	10	10	11
8.	רומניה	7	10	6
9.	סין	5	11	12
10.	בריטניה	5	10	9
11.	צרפת	5	4	6
12.	קניה	5	1	2
13.	איטליה	4	4	4
14.	יפאן	4	3	7
15.	אוסטרליה	3	5	5
16.	יוגוסלביה	3	4	5
17.	צ'כוסלובקיה	3	3	2
18.	ניו־זילנד	3	2	8
19.	פולין	2	5	9
20.	נורבגיה	2	3	0
21.	קנדה	2	2	5
-.	הולנד	2	2	5
23.	דנמרק	2	1	1
24.	בראזיל	1	2	3
25.	פינלנד	1	1	2
26.	ספרד	1	1	0
-.	תורכיה	1	1	0
28.	מרוקו	1	0	2
29.	אוסטריה	1	0	0
-.	פורטוגל	1	0	0
-.	סורינאם	1	0	0
32.	שבדיה	0	4	7
33.	שווייץ	0	2	2
34.	ג'אמייקה	0	2	0
35.	ארגנטינה	0	1	0
-.	צ'ילי	0	1	0
-.	קוסטה־ריקה	0	1	0
-.	אינדונזיה	0	1	0
-.	איראן	0	1	0
-.	האנטילים ההולנדים	0	1	0
-.	פרו	0	1	0
-.	סנגאל	0	1	0
-.	איי הבתולה	0	1	0
44.	בלגיה	0	0	2
-.	מכסיקו	0	0	2
46.	קולומביה	0	0	1
-.	יוון	0	0	1
-.	מונגוליה	0	0	1
-.	פקיסטאן	0	0	1
-.	הפיליפינים	0	0	1
-.	תאילנד	0	0	1

בארה"ב החרימו את משחקי־הגמר בכדורסל...

שלמה מלחי, מיוחד ל"על המשמר"

בכל העולם ראו בשידור ישיר את משחק־הגמר בכדורסל, בין יוגוסלביה וברית־המועצות. בארה"ב – לא!

בארה"ב לא הראו אפילו דקה אחת מהמשחק. כנראה שהאן.בי.סי. כעסה על ברית־המועצות שמנעה מארה"ב להעפיל לגמר, והתחנה החליטה "להעניש" את ... חובבי־הספורט.

טילפנתי למרכז האן.בי.סי. בניו־יורק, התלוננתי וטענתי שאני וחברים רבים מעוניינים לראות את המשחק. התשובה היתה: "כן, בעוד כמה דקות". אולם התחנה לא הראתה את המשחק בשידור ישיר. בארה"ב לא ראו בשידור ישיר גם את שני חצאי־הגמר בריצת 1500 מטר. מה הראו? לא אתלטיקה, אלא את קרבות האיגרוף ומצ'ייום קודם.

עוד תואר לשטפי גראף

● טניס

הטניסאית המערב־גרמניה שטפי גראף, שזכתה בגראנד־סלאם, בארבעת התארים החשובים בטניס העולמי הוסיפה אתמול גם את התואר האולימפי כשהכניעה בגמר את הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני — 3:6, 3:6.

במדליית הארד זכו זינה גאריסון מארה"ב ומנואלה מאלייבה מבולגריה.

הצמד האמריקני רוברט סגוסו וקן פלאק זכה בזוגות גברים לאחר נצחון מתיש על הספרדים אמיליו סאנצ'ו וסרגיו קאסל — 3:6, 4:6, 7:6, 7:9, 7:6. בארד זכו מילוסלאב מצ'יס ומילאן שרייבר מצ'כוסלובקיה: סטפן אדברג ואנדרס יארייד.

דמעה של אלופה: שטפי גראף, צירפה לגראנד־סלאם בטניס גם את התואר האולימפי בסיאול תצלום: איי פי.

מצ'יש ניצח את מאיוט

מילוסלאב מצ'יש מצ'כוסלובקיה זכה במדליית־הזהב בטורניר האולימפי בטניס כשגבר במשחק־הגמר, בארבע מערכות, על האמריקני טים מאיוט.

מאיוט זכה אמנם במערכה הראשונה — 3:6, אולם מצ'יש גילה עליונות ברורה והלם ביריבו בשלוש המערכות הנוספות — 2:6, 4:6, 2:6.

במדליית הארד התחלקו סטפן אדברג משבדיה וברד גילברט מארה"ב.

במאבק מעניין שנמשך שעתיים ו־26 דקות זכתה ארה"ב בזהב בזוגות נשים כאשר פאם שרייוור וזינה גאריסון ניצחו את הצ'כיות אנה נובוטנה והלנה סוקובה — 2:6, 6:4, ו־8:10.

במדליית־הארד התחלקו: אליזבט סמיילי ואנרי טורנבול מאוסטרליה, שטפי גראף וקלאודיה קודה־קילש ממערב־גרמניה.

לובאץ' – אלופת ההתעמלות האומנותית

מרינה לובאץ' מברית־המועצות זכתה במדליית־הזהב בהתעמלות אומנותית, עם מלוא 60 הנקודות.

שנייה היתה אדריאנה דאונבסקה מבולגריה — 59.950, ושלישית — אלכסנדרה טימושנקו מבריה"מ — 59.875.

ארד לגרמניה – ניצחה את איטליה 0:3

מדליית הארד בכדורגל נפלה ביום שישי לידי מערב־גרמניה, שהכניעה במשחק על המקום השלישי את איטליה — 0:3.

הגרמנים גילו יעילות רבה מול האיטלקים המאכזבים. כבר במחצית הוליכה גרמניה — 0:2, משערים מרגלי קלינסמאן ושרייר. לאחר ההפסקה הוסיף קלפינגר שער שלישי. שפט לוסטאו מארגנטינה.

בריה"מ – בראזיל 1:2 (1:1, 1:0)

מיין־סטדיום בסיאול. 73,756 צופים. שופט: בוגוט (צרפת).

ברית־המועצות		בראזיל	
קארין	6	טאפרל	6
לוסייב	5	וינק	7
יארובנקו	6	אלויס	6
גורלקוביץ'	6	מ. סוזה	6
קטשווילי	5	קרזו	5
קוזנצ'וב	6	קאמפוס	6
טאטרטשוק	-	סילבה	5
מיכאלצ'נקו	7	פארידה	4
דוברובולסקי	7	א. סוזה	6
ליוטאי	6	רומריו	7
נארבקובאס	4	אוליברה	5
כן שותפו:		כן שותפו:	
סאביטייב	7	ארמאר	-
סקלירוב	-	סרג'יו	5

מלך השערים

1. רומריו (בראזיל) 7
2. בולייה (זמביה) 6
3. דוברובולסקי (בריה"מ) 6

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

עלייה לרגל לסוכות השלום

בעור שתי מפלגות הקואליציה מנהלות ביניהן מאבק על זכות הבכורה על מושג „סוכת השלום", כאשר כל אחת טוענת „שלנו הוא", התקיימו בחגי הארץ אירועי הסוכות המסורתיים של מפ"ם.

הפעילות החלה כבר בערב החג הראשון, כאשר בני נוער וצעירים, פרחים וחומר הסברה בידיהם, הגיעו לפתחיהם של מספר סופרמרקטים גדולים בתל-אביב, לאחל לנכנסים ולבאים „חג שמח". במבצע ה„סופר" של ירושלים השתתף חה"כ יאיר צבן וב„קאפה" של רמת-אביב היתה חה"כ אמירה סרטני. בשני המקומות הפכו החה"כים מחלקי הורדים האדומים לאטרקציה מקומית. אנשים נגשו, קיבלו פרח, לחצו יד ולא היססו לשטוח בקשות, להעלות בעיות ולהתעניין באפשרות של קיום חוג-בית אצלם בסלון.

חמסר, התקווה, השליחות

סוכות השלום, הדו-קיום והעבודה של מפ"ם חולקו סוכות של ממש וחלקו סמלי...ות, היוו מקום מפגש ו„עלייה לרגל" כבר ביום הראשון של החג.

בקיבוץ דליה הגיעו לסוכה כאלף חוגגים, ילדים ומבוגרים, חלקם מיוקנעם וחלקם מכפרי האיזור. כך אפשר היה למצוא, בכפיפה אחת על הדשא, ג'ינס משופשף ליד גלבייה מסורתית. דברים נשאו באוזני הקהל יאיר צבן, אלישע שפירא, פאטמה מסרווה ופיני גרוב. הסוכה הוקמה בשותפות של סניף יוקנעם וקיבוצי האזור.

מפגש סוכת שלום קיבוצית אחר התקיים בקיבוץ גן-שמואל, ביוזמת מחלקת החברות. במרכז עמד במרכז האירוע המיפגש היהודי-ערבי-קיבוצי-עירוני. בין המשתתפים אפשר היה למצוא משפחות שלמות, שהגיעו מבקעה, עירעה וקלאנסווה, נציגים מחודרה, ובוסתן וכרכור וחברים ממענית, עין שמר, ... המארגנות, ציפורה צוקרמן, ... מסרווה, דליה ליאור וטובה נחתומי, ... לאירוח. על הדשא, מול חדר האוכל, ... לוטפי מואסי, מ"מ ראש מועצת ... אל-ערביה, שבירך בשם השכירים, חסיין פארס, מועמד מפ"ם לכנסת, וחה"כ אלעזר גרנות, שציין כי מטרת האירוע היא „להמשיך לבנות את יסודותיו של גשר השלום".

„אני מקווה", אמר גרנות, ש„הסוכה כאן תגדל ותקרין מעבר לנוכחים, את המסר התקווה והשליחות".

מגן-שמואל המשיכו גרנות ופארס הישר לחיפה, למרומי הכרמל, שם הוקמה סוכה של ... בלינו של גן רימון.

מאחורי האירוע, אליו הגיעו עשרות ... עמד סניף חיפה הר הכרמל, בתוספת עזרה מקיבוץ מגידו ושער העמקים בראשות אשר ליבלינג, שרה דורון, איתן ארנון וחיים גמיר. סוכות נוספות הוקמו גם בקריות ורוכני מפ"ם היו פרושים במהלך החג במרכזי היישובים באיזור וכן במרכז הכרמל, בהדר ובעיר התחתית.

שבת אחים בעפולה

בעפולה נשאה סוכת הסניף המקומי את הכותרת שבת אחים גם יחד. חנן ארז, שהיה האושפיזין בסוכה, סקר את דרכה החברתית-כלכלית של מפ"ם ופתח את הבמה לשאלות ותשובות של המשתתפים, שחלקם הגדול לא היו מחברי מפ"ם. התגובות היו אוהדות ובסיומו של הערב נראה כי המפלגה „הרוויחה" מספר קולות נוספים.

בבית-שאן נערך ב„צוותא" המקומית ערב משותף למועדון ולסניף מפ"ם. במסגרתו התקיים פאנל בהשתתפות פרופ' עזרא סרן מ„התחיה", מיכה גולדמן ממפלגת העבודה וחנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות של המפלגה.

בסוכה נכחו רבים מתושבי בית-שאן ואורחים מהאיזור. בתום הדיון הפוליטי ניתן המיקרופון לפיני גרוב, שסיפר על מאבקו בראש עובדי „אתא", ולמייק הולר, כתב קול ישראל, שהלהיב את הקהל בסיפורים משעשעים.

למחרת חזרו אנשי „ועד 1" לבית-שאן בכוחות מתוגברים. בבוקר ביקרו פיני גרוב ויוסי סולומין במפעלי האיזור ויצאו למסע של לחיצות ידיים במרכזי הקניות. לקבוצה התלוותה מרצדס דוד, ממפוטרי „כיתן בית-שאן", שבעקבות המאבק של „כיתן" הצטרפה למפ"ם. בערב התכנסו כולם בסוכה, אנשי מפ"ם וחברי ועדי עובדים. את הדיון בענייני העבודה הנחה יעקב אבן-חן, שהיה מועמד ר"צ לכנסת הקודמת. בירך פיני קבלו, מזכיר מועצת הפועלים, שהודה על סיוע של „ועד 1" ומפ"ם בזמן מצוקת תושבי העיר. „רואים שאתם עובדים עם הלב", אמר קבלו, ואיחל הצלחה בבחירות למפלגות „הסוציאליסטיות באמת", סולומין, מצד „ועד 1", הבטיח עזרה בכל שיזדקקו לה בעתיד.

„כשתצטרכו אותנו נגיע לעזרה" – פיני גרוב בסוכת העובדים בבית-שאן

על הדשא בגן שמואל, מימין (עומד) חסיין פארס, לוטפי מואסי, אלעזר גרנות ומחמוד יונס

„עד לניצחון"

בסיום שלב א' של התארגנות סניף מפ"ם בקרית-גת התאספו בחול המועד סוכות בבריכת קיבוץ גת מעל 180 פעילים. בין המשתתפים נציגי של כל השכונות בקריה, ועדי עובדים מהאיזור, בהם מצטרפים חדשים, מהליכוד ובמפלגת העבודה. בלט בנוכחותו בחור, עולה מאתיופיה, שמעל במת הנואמים קרע הזמנות של הליכוד לפעילות בחירות שנשלחו אליו כפעיל בשנים האחרונות, והודיע על הצטרפותו למפ"ם — „עד לניצחון". „הליכוד לא יעבוד עלינו יותר", אמר לפני שירד מהבמה. בכנס השתתף גרשון וילן, חבר הועדה המרכזת שסקר את האירועים האחרונים בתחומי החברה והכלכלה ואת החשיבות שבתמיכה במפלגה. בהמשך נשאו דברים יוסי מרציאנו, רכז המחלקה המוניציפאלית שהתייחס לפעילותה של מפ"ם בעיירות הפיתוח.

הערב אותו הנחה חיים פרטוש, יו"ר מטה הבחירות המקומי, היווה שיאה של הפעילות המאומצת בקרית-גת בחודש האחרון. התקיימו 17 חוגי-בית שבלטו ב„מעוזי" הליכוד המקומיים, כן נערכו „יום ביישוב" בהשתתפות פיני גרוב, מישל אלמליח וחה"כ גדי יציב וביקורים במפעלים באיזור. התקיימה גם עצרת רבת-משתתפים במתנ"ס, בהשתתפות חה"כ יאיר צבן וסמינר הצעירים (מעל 100) שנערך בגבעת חביבה וזכה להצלחה מרובה, בנוסף לעשרות גימלאים שהשתתפו בסמינר קודם.

במסגרת הפעילות של הדור הצעיר חולק בימים אלה חומר הסברה בתאי הדואר והוצבו רוכני הסברה והחתמה ברחבי הקריה. „מי שמתגורר כיום בקרית-גת לא יכול להתעלם מהנוכחות הבולטת שלנו בשטח", אומר מאיר רון, רכז המרחב.

פרח לגברת. חה"כ סרטני ואנשי ת"א מחלקים פרחים בקו-אופ של רמת-אביב

פוליטיקה במקום אינתיפאדה

„תנו להם לעשות פוליטיקה ולא אינתיפאדה" — כך התייחס חה"כ גדי יציב להתקוממות הפלשתינית בשטחים בהתארחו בסוכת השלום של מפ"ם בכפר-סבא. „רק בדרך זו ניתן יהיה להעביר את ההתקוממות מפסים אלימים לפסים של מאבק פוליטי לא אלים", אמר יציב.

ואליד צאדיק מכפר טייבה, ח"כ לשעבר, טען באוזני עשרות משתתפי הערב כי ערביי ישראל יכולים להוות גשר בין הפלשתינים הנאבקים על הזכות להגדרה עצמית בשטחים לבין היהודים החיים במדינת ישראל והשואפים לשלום. „טייבה", אמר, „איננה רק חמש דקות מכפר-סבא, אלא גם חמש דקות מטול-כרם. אנחנו, תושבי טייבה, מכירים היטב את מאווייהם ופחדיהם של שכנינו היהודים וגם של שכנינו הערביים שמעבר לקו הירוק".

את ערב הדו-קיום הנחה ג'וני גל. בשם הסניף בירך המזכיר, ישראל מילוא. היתה זו החוליה הראשונה בשורה של אירועים שאירגן סניף מפ"ם המקומי במהלך חול המועד סוכות.

„סוכות שלום" הוקמו גם בנקודות ישוב נוספות. בפתח-תקווה התארח יאיר צבן ב„הייד פארק" בקן השומר הצעיר. לאירוע קדמה החתמה של מאות מתושבי העיר על עצומת הגימלאים ברחבת העירייה, בקיבוץ גם הוקמו „סוכות פוליטיות" ובעכו חגג נוער מפ"ם.

„את חג הסוכות אנו מציינים זה מספר שנים", אומר ולדי מורג רכז מחלקת הארגון. „השנה, שנת בחירות, הוכיחו הסניפים והפעילים יכולת ארגונית מרשימה בהכנת מפגשי סוכות השלום. אלפי אנשים ביקרו בהן ורבים אחרים לקחו חלק בפעילות השוטפת שהתקיימה במהלך החג וחול המועד. אין דרך יפה יותר מישיבה בצוותא, משיחות משותפות ומפגשי פנים-אל-פנים, לבניית הגשר בין העמים".

בסוכה דליה

„הפעם מפ"ם" עם הנוער בסוכת קרית-גת

ר"ג—גבעתיים להילוך גבוה

„בסניף רמת-גן — גבעתיים אנו משתדלים לא לפסוח על אף אפיק של פעילות ועשייה", מציינת השליחה הקיבוצית זיווה בן-שלום, „כדי להציג את מפ"ם לפני הבוחרים בגילים ובמגזרים השונים". במסגרת הפעילות מפיצים עלונים ודפים באירועים מרכזיים המכנסים קהל רב, כגון הופעות אמנים בפארק הלאומי ברמת-גן ובגן המרכזי בגבעתיים, בחופש הגדול. „ברגע שסופק לנו חומר מתאים ע"י מח' ההסברה, הוא הופץ בכמויות גדולות ובקרב אוכלוסייה רלוואנטית ומאד מגוונת", אומרת זיווה. הפצת חומר כללי על מפ"ם, ומקומי על הסניף, נעשית ישירות לתיבות הדואר באזורים נרחבים.

ביום חלוקת קיצבאות הביטוח הלאומי הופצו כרוזים לגימלאים. בחול המועד סוכות תתקיים הפצה והחתמה על עצומת הגימלאים, בהשתתפותו של חבר הסניף ותושב רמת-גן, חה"כ יאיר צבן.

„הימצאותם של בתי-אבות גדולים בתחום פעילותנו ניתבה אותנו לפעילות בתוכם", מספר יוסף קרני, המרכז את פעולת הגימלאים בסניף. אסיפה רבת-משתתפים התקיימה בבית האבות „משען" שבגבעתיים, בה השיב יאיר צבן לשאלות הציבור הער. לדברי קרני, „ניתן לחוש כי צבן מקובל מאד בציבור זה, המודע לפעילותו למענם". מתוכננות גם אסיפות במועדוני הגימלאים ברמת-גן.

אסיפות לבני גילים שונים התקיימו בשבועות אלה ברמת-גן ובגבעתיים. חה"כ חייקה גרוסמן הופיעה לפני חוג תרבות יידיש, המקיים פעילויות סדירות ומכנס ציבור גדול, שרובם אינם חברי מפ"ם. השבוע מתוכננת מסיבת סוכות לחוג זה, בהשתתפות אברהם כהן.

במסיבה חגיגית לרגל ראש השנה השתתפה חה"כ אמירה סרטני וג'ומס נאם במועדון מפ"ם ברמת-יצחק, השכונה בה גדל, ודריכו קהל רב, בהם משתתפים חדשים.

אחרי סוכות תתקיים בגבעתיים אסיפה בהשתתפות מאיר פעיל, מספרת בן-שלום, „ובאמצע אוקטובר, „נפרוץ" לכיכר רמב"ם, הכיכר המרכזית ברמת-גן, כאסיפת חוצות עם יאיר צבן". חוגי-בית מתכנסים בבתי חברים בני גילים שונים ויוצרים מגע בין מפ"ם לבין ציבור חשוב של אנשים תושבים המוכנים לשמוע.

בשבת לפני שבוע התקיים כנס פעילים, בהשתתפות משלחות חברי הקיבוצים מרליה, געש ורמות מנשה, העובדים עם הסניף לקראת הבחירות. חה"כ אלעזר גרנות פרש את עמדותיה של מפ"ם בתחום המדיני. גיורא ריפתין מסר פרטים על ארגון יום הבחירות ובארוחות הצהריים הוקרנו סרטי וידאו שהופקו ע"י מפ"ם לחוגי הבית. שלוש סדנאות יוחדו ל„שיחות טלפון — ביצד?", ע"י חברת הסניף פלורס שוורץ, „ביקור-בית" ע"י חבר הסניף יוריה לבן, „חוג בית" ע"י חיים רוזנבלט. חתם את היום עזרא רבין בהרצאה ותשובות לשאלות המשתתפים בתחום הכלכלי-חברתי.

יאיר צבן עם גימלאים ב„משען" גבעתיים

לא היתה זו פתיחת העבודה, אלא תחנת המרצה וריענון באמצע הדרך, אומרים בסניף. זריקת אנרגיה לתחום הרעיוני והמעשי, ומכאן — למאמץ מירבי אחרי החגים, עד ליום הבחירות. אנשי הסניף חדורי אופטימיות, המניעה לעבודה יעילה, „וציפייה פעילה לתוצאות המאמץ".

במקביל מתנהלת בסניף עבודה יום-יומית אפורה, ע"י חברי הסניף והמשלחת הקיבוצית, של בדיקת רשימות המחשב ע"י טלפונים וביקורי-בית. שותפים לפעילות הטלפונית חברי המחלקה לכלכלה של הקבה"א, המעמידים לרשות הסניף את מכשירי הטלפון של המחלקה ואת פעיליהם המטלפנים אחר שעות עבודתם. חברי רמות מנשה כמו הצטרפו לעבודה בשטח ונערי געש השתתפו בחלוקת חומר באירועים המוניים.

הצוותים המיועדים לארגון יום הבחירות בשתי הערים נכנסים להילוך גבוה. מטה הבחירות מתכנס מדי-שבוע, מדווח ומתכנן. „יש לציין את העזרה הרבה שאנו מקבלים מהמטה המרחבי, מיוסף שחר, שאול גבעולי ומשה שוע, הנענים לכל פנייה ומשתפים פעולה ומאמץ", מדגישים ראשי הסניף.

משנסים מותניים ברמלה

בהשתתפות למעלה מ-100 איש קיבל סניף רמלה את פני השנה החדשה. לקראת מערכת הבחירות הקרובה נראו בסניף הרבה פנים חדשות, וכן פעילים ותיקים שביקשו לחדש ולהגביר פעילותם.

חיים כמיל, מזכיר הסניף קרא למשתתפים: „לשנס מותניים ולעבוד קשה מתמיד", בשם הצעירים בירך דובי קורן ובשם הוותיקים יעקב סקולקה. את דבר מרכז המפלגה הביא וילי ברנהולץ, שהעלה זכרונות מהפעילות המשותפת בעבר. יוסי מוצניק, רכז המרחב, מוסר כי במסגרת התארגנות הסניף יצאו פעיליו לשיבת בגבעת-חביבה ל„חשיבה משותפת, עיונית וארגונית".

ג'ונסון: לא נטלתי סמים

האצן הקנדי בן ג'ונסון מסר בראיון לעתון קנדי בטורונטו כי הוא שוב חוזר וטוען, כי לא נטל סמים, ואם אכן נמצאו בבדיקת השתן שהגיש, הרי שמישהו עשה זאת, אם במתכוון או לא.

בן ג'ונסון מסר עוד, כי דחה הצעת עתון מערב-גרמני, שהציע חצי מיליון דולאר עבור הסיפור הבלעדי, מאחר שהוא חייב, בראש וראשונה, למסור זאת לעם הקנדי על הפרשה, וכי הוא עדיין לא יפרוש מפעילות, אלא התכונן למשחקי ברצלונה ב-1992 ויוכיח לכולם כי הוא המהיר בתבל.

כשנשאל בן ג'ונסון על התרברבותו של רופאו, ג'ורג' מריו אסטאפאן, שאמר כי הוא זה שתכשיריו השפיעו על האצן לקבוע את שני שיאי העולם ברומא אשתקד (9.83) ובסיאול (9.79) הגיב, כי זה לא נכון וכי הרופא הכחיש מכל-וכל את הידיעה שפורסמה בשבועון אמריקני.

כריסטי נקי

האצן הבריטי שחום-העור, לינפורד כריסטי שבבדיקה הוכרז כי נטל סמים, „נוקה" מכל אשמה, ועל-כן לא נפסל.

הנשיא הפאקיסטני הבטיח להמתיק העונש ל...4 שנים

מוטי חביב

ליל-שימורים עבר ביום חמישי על יו"ר הועד האולימפי הישראלי, יצחק אופק בסיאול, מייד עם היוודע החלטת ההתאחדות הבינלאומית באיגרוף להשעות את המתאגרפים הישראלים לחמש שנים.

אופק ניסה לפעול עד לשעות הקטנות של הלילה לשינוי ההחלטה וכשנכשל עלה לחדרו לכמה שעות, ובשעת בוקר מוקדמת נפגש עם נשיא ההתאחדות הבינלאומית, צאודרים, מפאקיסטן, שהבטיח תמיכה מאסיבית ב...המתקת העונש לארבע שנים בלבד.

ביום שישי, דקות ספורות לאחר הפגישה עם הפאקיסטני, שוחחתי עם יצחק אופק, שנשמע שבע-רצון מההבטחה שניתנה לו, אולם מימוש ההבטחה עשוי להיות רק בעוד חמישה חודשים, בעת קונגרס התאחדות האיגרוף הבינלאומית, שיתקיים בניירובי.

הנשיא הפאקיסטני המליץ ליצחק אופק לשגר נציג לקונגרס, שיהיה בחודש מאי בניירובי, שכן נוכחותו והסבריו עשויים לסייע.

איגרוף

החלו תחרויות הגמר באיגרוף

תחרויות הגמר באיגרוף החלו בשבת.

במשקל עד 48 ק"ג זכה בזהב הבולגרי איבילו כריסטוב, לפני האמריקני מיכאל קארבייאל. בארד התחלקו: ליאופולד סרנטס מפיליפינים ורוברט איזאסגי מהונגריה.

במשקל עד 54 ק"ג זכה בזהב קנדי מקיני מארה"ב, לפני אלכסנדר כריסטוב מבולגריה. בארד התחלקו: יורג ג'וליו רוצ'ה מקולומביה ופאויל מולסון מתאילנד.

במשקל עד 60 ק"ג ניצח אנדראס זלו ממזרח-גרמניה, לפני גיאורג גראמנה משבדיה. בארד התחלקו: נרגוי אנקאבאט ממונגוליה ורומליס אליס מארה"ב.

במשקל עד 67 ק"ג זכה בזהב רוברט ואנגילה מקניה, לפני לאורנט בוארואיאני מצרפת. בארד התחלקו: קנט גולד מארה"ב ויאן דידאק מפולין.

במשקל עד 75 ק"ג ניצח הנרי מאסקה ממזרח-גרמניה, לפני אגרטון מרקוס מקנדה. בארד התחלקו: כריס סאנר מקניה ושאן ומסיין סייר.

במשקל עד 91 ק"ג זכה בזהב ריי מרסר מארה"ב, לפני הון-מאן-בייק מקוריאה. בארד התחלקו: ארנולד ואן-דר-ליד מהולנד, ואנדריי גולושה מפולין.

ארה"ב — בריה"מ, בגמר
מסקרן בכדורעף, הבוקר

נבחרות הכדורעף של ארצות-הברית וברית-המועצות יתמודדו הבוקר בגמר טורניר הכדורעף בסיאול.

שתי הנבחרות גילו עליונות מוחלטת במשחקי חצי-הגמר ביום שישי. ארה"ב הכניעה את בראזיל — 0:3 (3:15, 5:15, 11:15), לאחר שבראזיל כבר הוליכה (8:11). בריה"מ לא התקשתה לנצח את ארגנטינה — 0:3 (11:15, 15:17, 8:15).

ארה"ב נזקקה ל-64 דקות כדי לנצח, ובריה"מ ל-71 דקות.

הולנד חמישית

נבחרת הכדורעף של הולנד דורגה במקום החמישי בטורניר הגברים בכדורעף, בנצחה את בולגריה — 0:3.

שבדיה זכתה במקום השביעי, לאחר נצחון על צרפת — 2:3.

בריה"מ — אלופה

ברית-המועצות זכתה במדליית-הזהב בכדוריד, בנצחה בגמר את קוריאה — 25:32.

במדליית-הארד זכתה יוגוסלביה, שניצחה את הונגריה — 23:27.

● קרולין ואלדו מקנדה זכתה ביחידות בשחייה צורנית, עם 200.150 נקודות. את מדליית-הכסף נטלה טרייסי רואיז-קונפורטו מארה"ב, 197.633, ואת הארד מיקנו קוטאני מיפאן — 191.850.

● קנדה זכתה במדליית-הזהב בזוגות בשחייה צורנית, לפני ארה"ב ויפאן.

היום בסיאול

● אתלטיקה: מרתון גברים (06.30).

● כדורעף: ארגנטינה—בראזיל, מקומות 3-4; ארה"ב—בריה"מ, גמר (01.45).

● איגרוף: שישה קרבות גמר (02.00).

● רכיבה: גמר קפיצות יחידים.

● טקס נעילה — 10.30.

היום בטלוויזיה

● מ-02.00—06.00: איגרוף, גמר בשישה משקלים; רכיבה — גמר קפיצות: כדורעף, גמר, גברים — שידורים ישירים.

● מ-06.00—06.30: יומן קצר מהאולפן בירושלים.

● מ-06.30—08.45: מרתון גברים, הזינוק ב-06.35: הגמר המשוער ב-08.45 — שידור ישיר.

● מ-10.30—13.00: טקס הנעילה — שידור ישיר.

● מ-20.00—21.00: יומן מסכם.

חולקו המדליות האחרונות בהיאבקות

ארבע המדליות האחרונות בהיאבקות, סגנון חופשי, חולקו אמש.

במשקל 57 ק"ג ניצח סרגיי בלוגלזוב מבריה"מ, לפני אסקארי מוחמדיאן מאיראן וקיונג-סול-הו מקוריאה. במשקל 68 ק"ג זכה בזהב ארסן פדזייב מבריה"מ, לפני יאנג-סון-פארק מקוריאה ונט קאר מארה"ב. במשקל 82 ק"ג תפס מקום ראשון מיונג-הו-האן מקוריאה, לפני נאזמי גנסאלפ מתורכיה ויוזף לויאנה מצ'כוסלובקיה. במשקל 130 ק"ג זכה בזהב דייר גוברשווילי מבריה"מ: לפני ברוס באומגרטנר מארה"ב ואנדראס שרודר ממזרח-גרמניה.

ביום שישי נערכו שלוש תחרויות גמר בהיאבקות, סגנון חופשי.

ב-52 ק"ג ניצח מיטסורו סאטו מיפאן, לפני סבן טרסטנה מיוגוסלביה וולאדימיר טוגוזוב מבריה"מ. במשקל 74 ק"ג זכה בזהב קנט מונדיי מארה"ב בהותירו את הכסף לאדלן ורייב מבריה"מ ואת הארד לרקהמר סופיארי מבולגריה. במשקל 100 ק"ג היתה הבכורה לואסילי פוסקסו מרומניה, לפני לרי קבלוב מבריה"מ וויליאמס שר מארה"ב.

גודו

ברזילאי זכה בג'ודו

הברזילאי אאורליו מיגואל מבראזיל זכה במדליית-הזהב ב-95 ק"ג בנצחו בגמר את המערב-גרמני מארק מיילינג.

במדליית-הארד התחלקו רוברט ואן-דה-וואלה מבלגיה ודניס סטיוארט מבריטניה.

היפאני סאיטו הוטושי זכה במשקל עד 59 ק"ג בג'ודו, לפני הנרי שטוהר ממזרח-גרמניה. בארד התחלקו: יונג-צולי-צ'ו מקוריאה וגריגורי ווריצ'ב מבריה"מ.

בין הנשים זכתה, במשקל 72 ק"ג, אנג'ליקה סרייסה מהולנד, לפני פנגליאן גאו מסין. בארד התחלקו רגינה זיגמונד ממערב-גרמניה ומרגרט קסטרו-גומז מארה"ב.

הניחוש הנכון

1.	הפועל פ"ת – הפועל כפ"ס	1
2.	שמשון ת"א – מכבי חיפה	2
3.	בית"ר י-ם – הפועל חולון	x
4.	הפ. באר-שבע – בני-יהודה	1
5.	הפ. טבריה – הפועל ת"א	2
6.	מכבי ת"א – הפועל י-ם	1
7.	בית"ר ת"א – מכבי נתניה	2
8.	בית"ר נתניה – הפ. חדרה	x
9.	מכ. שעריים – הפועל ר"ג	2
10.	הפועל לוד – מכבי טמרה	x
11.	הפועל יהוד – מכבי יפו	x
12.	הפ. בת-ים – בית"ר רמלה	1
13.	מכ. עמידר – מכ. יבנה	2
14.	הפ. חיפה – מכבי פ"ת	2

לאחר בדיקת כ-90% מהטפסים נמצאו עד כה 7 שניחשו נכונה את תוצאות 14 משחקי חשבת, וכל אחד מהם יקבל כ-114 אלף שקל.

260 ניחשו 13 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ-800 שקל. 3000 ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ-70 שקל. 19,000 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ-10 שקלים.

טניס שולחן

גמר קוריאני בטניס-שולחן

בגמר קוריאני בטניס-שולחן ליחידים ניצח אתמול האם-קיו-יו את קים-קי-טייק — 21:17, 18:21, 11:21, 22:23. במדליית-הארד זכה אריק לינד משבדיה.

בין הנשים ניצחה בגמר יינג צ'ן מסין את הופן לי מסין — 17:21, 16:21, 23:21, 21:15, 15:21. גם השלישית היתה סינית, זימין יאו.

את מדליית-הזהב בזוגות לגברים בטניס-שולחן נטלו הסינים לונגצ'אן צ'ן וקווינגאונג וויי שניצחו בגמר את היוגוסלבים איליה לופולסקי ווזוראן פרימורץ' — 22:20, 21:8, 21:9. במדליית-הארד זכו הקוריאנים יאי-יונג-אהן ונאם-קיו-יו.

בזוגות נשים נפלה הבכורה בידי הקוריאניות יונג-הא-היון ויאונג-יא יאנג, שגברו בגמר על הסיניות יינג צ'אן וזימין צ'יאו — 21:19, 16:21, 21:10. בארד זכו יאסנה פאזליץ' וגורדנה פרקוצ'ין מיוגוסלביה.

זהב ליוגוסלביה

יוגוסלביה נטלה את מדליית-הזהב בכדורמים, בנצחה בגמר את ארצות-הברית — 7:9.

במדליית-הארד זכתה בריה"מ, כשגברה על מערב-גרמניה — 13:14.

מקומות 5-6: ספרד — איטליה 9:11; מקומות 7-8: הונגריה — אוסטרליה 5:13; מקומות 9-10: יוון — צרפת 7:10; מקומות 11-12: סין — קוריאה 7:17.

בריטניה זכתה בזהב בהוקי

בריטניה זכתה במדליית-הזהב בטורניר האולימפי בהוקי, בנצחה בגמר את מערב-גרמניה 1:3.

במדליית-הארד זכתה הולנד, שגברה 1:2 על בראזיל.

אוסטרליה זכתה במדליית-הזהב בהוקי לנשים כשניצחה בגמר את קוריאה — 0:2 (0:0).

את מדליית הארד נטלה הולנד, שגברה בקרב על המקום השלישי על בריטניה — 1:3.

פאראגוואי — אורוגוואי 1:3

נבחרת הכדורגל של פאראגוואי ניצחה את אורוגוואי — 1:3 ואקוודור את צ'ילה, בבעיטות-11, בטורניר המרובע באסונסיון.

ניוקאסל ניצחה בליברפול 1:2

הליגה האנגלית

קבוצת ניוקאסל, מתחתית טבלת הליגה האנגלית בכדורגל, חוללה את הפתעת המחזור השישי, בשניצחה בליברפול את האלופה — 1:2.

המארחים הוליכו בדקה ה-3 מרגלי גרי גילספי, אולם הקשר הסקוטי של ניוקאסל, ג'ון הנדרי, השווה בבעיטה נהדרת. את שער הנצחון כבש הברזילאי הבינלאומי מיראנדיניה, בדקה ה-83 בבעיטת-11.

יש לציין שבאמצע השבוע ספגה ניוקאסל מפלה (3:0) מקבוצת הליגה השלישית, שפילד-יונייטד, בגביע הליגה.

נוריץ' הפסידה את מקומה הראשון בטבלה כשנוצחה במגרשה על-ידי צ'רלטון — 3:1, ואת מקומה תפסה העולה החדשה, מילוול, שעשתה היסטוריה ב-103 שנות הליגה, כאשר טיפסה לראש הטבלה תודות לנצחון בדרבי הלונדוני על קווינס-פארק-ריינג'רס — 2:3.

האירי הבינלאומי, טוני קאסקארינו, היקנה יתרון למילוול בדקה ה-12, אולם החלוץ האנגלי הוותיק, טריבור פרנסיס, השווה לק.פ.ר. בדקה ה-32. קאסקארינו נכנס שוב לפעולה, כשכבש שוב שער-יתרון בדקה ה-37. את השער השלישי למילוול הבקיע מרטין אלן. טריבור פרנסיס חתם את התוצאה, כשניצל בעיטת-11.

הדרמה של השבת התחוללה בווייט-הארט-ליין, במשחק בו נפרדו 2:2, קבוצות טוטנהאם ומנצ'סטר-יונייטד. האנגלי הבינלאומי כריס וודל, היקנה יתרון לטוטנהאם בדקה ה-38, אולם האורחים הגיבו בשני שערים על-ידי הוולשי הבינלאומי מרק יוז (43) והסקוטי הבינלאומי, בראיין מקלר (71). פול וולש השווה בדקה ה-86. הרכש היקר, פול סטיוארט, החטיא כדור-11 לזכות טוטנהאם, שתי דקות מהסיום.

בדרבי לונדוני נוסף הביסה ארסנל, בחוץ, את וסטהאם — 1:4, ואילו וימבלדון גברה על אברטון — 1:2.

התוצאה הגבוהה במחזור הושגה בקובנטרי, כשהקבוצה המקומית הפסידה לעולה מידלסבורו — 4:3. הסקוטי הבינלאומי דייויד ספידי כבש את כל השערים לקובנטרי.

תוצאות נוספות: נוטינגהאם — לוטון 0:0; שפילד-וונסדיי — אסטון-וילה 0:1; סאותהמפטון — דרבי 0:0.

● בסקוטלנד הפסד נוסף לאלופה, סלטיק, הפעם להיברניאן — 3:1. ריינג'רס המשיכה לנצח, והפעם את דנדי — 0:2.

הטבלה האנגלית

1.	מילוול	6	7-13	14
2.	נוריץ'	6	8-11	13
3.	ליברפול	6	5-10	11
4.	סאותהמפטון	6	6-10	11
5.	מנצ'-יונייטד	6	3-7	11
6.	ארסנל	6	11-17	10
7.	שפילד	6	6-6	10
8.	קובנטרי	5	6-9	9
9.	דרבי	6	3-4	8
10.	אברטון	6	7-8	7
11.	אסטון-וילה	6	9-9	7
12.	קווינס-פארק	6	5-5	7
13.	צ'רלטון	6	13-8	7
14.	טוטנהאם	5	10-10	6
15.	מידלסבורו	6	11-9	6
16.	נוטינגהאם	6	6-5	5
17.	לוטון	6	7-5	5
18.	ניוקאסל	6	13-6	5
19.	וימבלדון	6	11-5	4
20.	ווסטהאם	6	15-5	4

צמרת הטבלה הסקוטית

1.	ריינג'רס	8	3-16	15
2.	היברניאן	8	2-7	12
3.	דנדי	8	5-10	11
4.	אברדין	8	6-10	11

מטה אשר פתחה בתנופה — 0:3 נגד קרית-אתא

כדורעף

יצחק ויסחוף

אלופת הכדורעף, הפועל מטה אשר, חוללה אמש את משחקיה בליגה הלאומית בנצחון משכנע — 0:3 על מכניתה, הפועל קרית-אתא.

מכבי תל-אביב המשיכה בהצלחותיה והשיגה נצחון שני ברציפות — 1:3 על הקבוצה הצעירה של הפועל המעפיל.

שלוש קבוצות השיגו נצחונות-חוץ: הפועל בת-ים גברה על הפועל איחוד עירון — 1:3; הפועל כפר-סבא — הפועל בית-זרע 0:3; הפועל רמת-אביב — מכבי חיפה 0:3.

כתבנו אייל הורן, שחזה במשחק בין הפועל מטה אשר והפועל קרית-אתא, מסר כי מטה אשר, ללא ארבעת מכוכביה בעונה שעברה שיחקה בהקרבה והצטיינה בכדורי-הקרקע — 12:15, 5:15 ו-9:15 היו המערכות. בלטו במטה אשר: טלי כהן וגלעד דורון. יובל שלכת התעלה בקרית-אתא. שפטו: נתי תרום ופיני שמפילנר.

● מכבי תל-אביב והפועל המעפיל הציגו במשחקן רמה גבוהה יותר. נסיון התל-אביבים, עם אמיר סנפיר ואמיר גרינברג, הכריע את התלהבות שחקני המעפיל, ובסיום — 1:3 (3:15, 15:11, 12:15, 12:15). במעפיל בלט יניב בר-נצר. שפטו: ירדן רוזנטל ואמנון נשר.

● הפועל בת-ים חזרה לביתה עם נצחון מעין-שמר שם גברה על הפועל איחוד עירון — 1:3 (4.15, 16:14, 7:15, 12:15). רפי רולניק הצטיין בבת-ים, ויפתח אלון באיחוד עירון. יעקב הרשקו קפטן בת-ים ספג במערכה השנייה כרטיס אדום. שפטו: אלכס בוקור ונתי חד.

● הפועל כפר-סבא — הפועל בית-זרע 0:3 (13:15, 17:19, 4:15). המשחק ארך 76 דקות. בכפר-סבא בלט תגי דוחן. שפטו עוזי בן-צבי ויותם פינשטיין.

● הפועל רמת-אביב - מכבי חיפה 0.3 (4.15, 10:15, 6:15). אליעזר כהן ועמי רז נזקקו ל-80 דקות כדי לגבור על מכבי חיפה החלשה. שפטו: אריה פרקש ואלכס רוזנברג.

הטבלה

1.	הפ. כפר-סבא	2	0-6	4
—	הפ. רמת-אביב	2	0-6	4
3.	הפועל בת-ים	2	1-6	4
—	מכבי תל-אביב	2	1-6	4
5.	הפועל המעפיל	2	4-5	3
6.	הפועל מטה-אשר	1	0-3	2
7.	הפועל בית-זרע	2	6-2	2
8.	הפועל ק. אתא	2	6-1	2
9.	איחוד עירון	2	6-1	2
10.	מכבי חיפה	2	6-0	2
11.	מכבי פ"ת	1	3-0	1

כדורמים

הפועל גבעת-חיים — מכבי קרית-אונו 11:12

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת-חיים זכתה אתמול בנצחון דרמטי בחצי-גמר גביע-המדינה לאחר שגברה על מכבי קרית-אונו — 11:12. שער הנצחון הובקע דקה מהסיום ע"י עופר פרידמן.

לגבעת-חיים כבשו: פרידמן ורמי פריזר — 4 כל-אחד; ארנון פלג ובני לנג — 2 כל-אחד. לקרית-אונו ניר סגל ווזהר רהב — 4 שערים כל-אחד; ינאי בן-גל 2 ועדו בן-גל 1.

שפטו שני שופטים מיוחדים שהובאו מיוון.

במשחק חצי-הגמר השני ניצחה הפועל גוש-זבולון את הפועל עמק הירדן/אפיקים — 5:7.

● קבוצת הכדורסל של הפועל תל-אביב הגיעה אתמול לסלוניקי שביוון, שם תקיים, החל ממחר, טורניר בין-לאומי בהשתתפות א.פ. סלוניקי, קאחה קניירס מספרד וקבוצת כוכבים אמריקנים, המיוצגים ע"י סוכן הכדורסלנים לאקי קמפיאני.

קריית מפרץ-אילת

המשחה העממי, קריית מפרץ אילת, למרחק שלושה וחצי ק"מ, ייערך מחר. הזינוק ב-9 ממעגן המרינה באילת. הגמר: חוף חברת החשמל.

כדורסל

הלאומית — העתודה 81:94

נבחרת הלאומית בכדורסל גברה אתמול במשחק-אימון על נבחרת העתודה — 81:94, במשחק שהיה במכון-וינגייט.

עמוס פרישמן הצטיין בשורות הנבחרת הלאומית, ואילו קורן אמישה בלט בעתודה.

שפטו: ראובן וירובניק ומנשה הרמן.

זלוטיקמן לוועדת המשמעת ביום ה'

יצחק ויסחוף

חיים זלוטיקמן, כדורסלן מכבי ראשון-לציון, יועמד ביום חמישי לדין בעקבות דו"ח שופט הכדורסל, עדיר ברגמן, שהרחיק את זלוטיקמן במשחק-אימון שקיימה מכבי ראשון-לציון בירושלים.

ברגמן טען בדו"ח שהגיע למשרדי האיגוד ביום שלישי כי זלוטיקמן תפס בידו, ולכן הורחק. מכבי ראשל"צ תטען כי זלוטיקמן לא שיחק במשחק-הגביע של קבוצתו נגד הפועל אילת, ולפיכך אין להענישו. אם יספוג הכדורסלן הבינלאומי עונש הרחקה הוא עלול להחמיץ את משחק-החוץ של קבוצתו נגד הפועל ת"א, שייערך באותו ערב.

גם הכדורסלן נדב הנפלד, שביום רביעי יוכרע היכן ישחק, יועמד ביום חמישי בפני ועדת המשמעת. הנפלד הורחק במשחק-אימון של קבוצת הפועל הגליל-העליון עם הפועל ת"א, שהיה בקיבוץ סאסא.

● ראנדי אוואנס, כדורסלן מכבי חיפה, שנרשם ביום שישי במשרדי איגוד הכדורסל, יטול חלק במחזור השלישי במשחק-החוץ של קבוצתו נגד אליצור נוה-דוד רמלה.

תייר הולך רגל נהרג בתאונות

יהודה צור, עתיים

הווארד דומב, תייר אמריקני בן 24 נהרג בתאונת דרכים ביום ו' לפנות בוקר ליד בית־עוכר. הוא נסע במכונית סובארו שהיתה נהוגה בידי צעיר אחר. הנהג ניסה לעקוף מכונית שנסעה לפניו, והתנגש בעמוד בצד הדרך. הפצוע הועבר לטיפול בבית החולים אסף הרופא.

תושב הכפר כענה, נהרג ביום ו' ליד בית הספר בכפר דיר אל־אסד. משאית סקניה, נהוגה ע"י תושב כרמיאל, איבדה ככל הנראה את בלמיה, פגעה בו והוא נהרג.

מיד לאחר מכן התנגשה המשאית בקיר ונהג נפצע.

חייל טבע בנחל יהודיה

עתיים

חייל צה"ל, מוטי כהן מאשקלון, טבע למוות בנחל יהודיה שבגולן. גופתו נמשתה על ידי צוות חילוץ של המשמר האזרחי ברמת הגולן. הוא טופל על־ידי אנשי מד"א, ורופא קבע את מותו.

מחללים קברים בגן יבנה

עזרא אבירן

משטרת אשדוד נתבקשה לחקור שורה של פגיעות בקברים בבית העלמין הישן של המושבה גן־יבנה, ליד אשדוד. לאחרונה היו מקרים של ניפוץ מצבות וארניות ליד המצבות.

כמו כן נמסר מגן־יבנה, שבבית העלמין כורים קברים על קברים ישנים, במקום אין גדר ואין מפה רשומה של הקברים. המועצה הדתית הבטיחה לטפל בעניין, אולם נאמר כי לאחרונה קוברים בבית העלמין החדש, ואין אמצעים לטפח את בית העלמין הישן.

חשוד ברצח הילד זגורי — להסתכלות

יואב אביב

בית משפט השלום בחיפה האריך ביום שישי ב־15 יום את מעצרו של יהודי תושב קרית טבעון בן 32, החשוד ברצח הילד חגן זגורי בן ה־8. זו הארכת המעצר השנייה, והשופט הורה לשולחו להסתכלות פסיכיאטרית. בית המשפט הטיל איסור פרסום על פרטי החקירה ועל פרטיו המזהים של החשוד.

חשוד בחניקת אסיר בתאו

יואב אביב

בית משפט השלום בחיפה התיר ביום שישי לפרסם את שמו של החשוד ברצח האסיר חסן מונדר בכלא דמון באוגוסט. החשוד הוא יצחק חרבון (29) מחיפה. מונדר נמצא מת בתאו בכלא כשסדין כרוך סביב צווארו. תחילה חשבו שמדובר בהתאבדות, אך בחקירת המשטרה עלה חשד לרצח. בית המשפט האריך אתמול את מעצרו בשלושה עשר יום.

זכו בלוטו

להלן סכומי הזכיות בהגרלת ה"לוטו" מס' 39/88, שהתקיימה ביום 29.9.88: פרס ראשון 250,000×2 ש"ח; פרס שני 15,980.32×5 ש"ח; פרס שלישי 591.86×270 ש"ח; פרס רביעי 19.84×12,081 ש"ח; פרס חמישי 3.45×185,341 ש"ח. סה"כ: 266,595.47 ש"ח.

מינימום הפרס הראשון להגרלה הבאה: 450,000 ש"ח, מינימום סך כל הפרסים: 1,300,000 ש"ח.

המשטרה: דאלי ובסון הודו בפני אדם אחר כי הם שהציתו הצריף באור יהודה

„האליבי שמסרו לשעת הרצח הופרך ע"י עד ראייה בבריכת השחייה" ● מעצר חמשת החשודים הוארך ב־10 ימים

עתיים

בידי המשטרה יש עדות של אדם הטוען, כי אורי דאלי ואליאס בסון, שניים מחמשת עצורי פרשת הצתת צריף באור יהודה, הודו בפניו כי הם שביצעו את המעשה — טען ביום ו' בא כוח המשטרה, בדיון בבית משפט השלום בתל־אביב על הארכת מעצרם של החשודים.

החוקר גילה עוד, כי אליאס בסון הביע נכונות לשמש עד מדינה בתנאי שיאפשרו לו להיפגש עם אשתו, אולם כאשר הפגישוהו החוקרים עם אשתו, חזר בו.

בדיון בבקשה לעצור את החשודים נאג' אצלן, אורי דאלי, אליאס בסון, אפרים מוסא ויוסי דלאל התברר, כי המשטרה סבורה שלנאג' אצלן ואורי דאלי היה תפקיד מרכזי בפרשה.

על טענתם של בסון, מוסא ודלאל לפיה היו בזמן הרצח בבריכת השחייה באור יהודה אמר החוקר, כי בידי המשטרה עדות של אחד מעובדי הבריכה, שהבחין בשלושה שעזבו את המקום כרבע שעה לפני שריפת הצריף.

סניגורו של בסון אישר שהמשטרה הציעה לו להיות עד מדינה. לטענתו, אילו היה מעורב בפרשה, היה מסכים להצעה. גם סניגוריהם של מוסא ודלאל השמיעו טענה דומה.

השופט יצחק בראו הורה לעצור את החשודים ל־10 ימים. בהחלטתו הדגיש השופט, כי יש חשד סביר למעורבותם של החשודים ברצח, ולמרות היותם עצורים תקופה ארוכה יש לאפשר למשטרה להמשיך בחקירתה.

מרוסיה באהבה

הוירטואוזים ממוסקווה ניגנו חדרן ועוד חדרן לדרישת הקהל הנלהב בהופעת הפרידה שלהם בהיכל התרבות בת"א. המנצח ספירקוב בירך בעברית את הקהל ומדינת ישראל (צילום: רבקה פינדר)

בניו של מוכתר ג'בליה חשודים בסיוע לרצח פרוצה וסחר בסמים

זהבה מוזס

שני בניו של מוכתר מחנה הפליטים ג'בליה חשודים בסיוע לרצח זונה במכות בפאתי פרדס ביבנה, לפני כארבעה חודשים. ביום ו' הגישה משטרת מרחב השפלה לבית המשפט המחוזי בת"א בקשה מתוקנת למעצר עד תום ההליכים של חשוד שלישי ברצח.

המשטרה חושדת, כי הרקע למעשה היה חוב של הנרצחת, צימי כהן, בסך 400 שקל, עבור רכישת סמים.

בסוף יוני נעצר ג'לאל (ג'ימי) מוחמד ראפי מג'בליה בחשד כי רצח את כהן. יחד עימו נעצר עוזי לער מרינה, ובחקירתו הוברר שגם אחיו, סכרי עלי עבדל רחמן 26 היה שותף לרצח. כתב האישום תוקן לאחר שקודם לכן הוגש רק נגד שניים. בכתב האישום המתוקן הואשם האח באי מניעת פשע ובשותפות לסחר בסמים.

הוטל עיקול זמני על נכסי עסיס בגלל חוב על סוכר למשביר המרכזי

עתיים

בית המשפט המחוזי בתל־אביב הטיל ביום ו' עיקול זמני על נכסיה של „עסיס תעשיות", לבקשת ה„משביר המרכזי", בגין חוב בסכום של כ־650.000 שקל.

אגודת „המשביר המרכזי" טוענת, כי „עסיס" התחייבה לרכוש ממנה 1,900 טון סוכר. עסיס קיבלה את מלוא כמות הסוכר, אולם לא עמדה בהתחייבויותיה לסילוק מיידי של התשלומים.

בא כוח המשביר, עו"ד צבי כספתורי, טוען עוד, כי ב־27 ליוני נתקבלה הודעה על פיה נרכשה השליטה על הפעילות התעשייתית והשיווקית של עסיס על ידי קבוצת החברות אוסם. לטענתו, אם לא יוטל העיקול להבטחת התביעה, קיים חשש כבד כי עסיס תבצע פעולות כספיות שיקשו על התובעת לקבל את חובה.

העיקול ניתן במעמד צד אחד. טרם הוגש כתב הגנה.

21 אישומים נגד חשוד בשוד מזוין ובחברות בכנופיית גנבי משאיות

עתיים

כתב אישום שהוגש ביום ו' לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הרצל דרון, ממושב שדות מיכה, מייחס לו 21 עבירות שונות בשנתיים האחרונות, רובן כחבר בכנופייה של גונבי משאיות, שגנבה משאיות בכל הארץ, והעבירה אותן לעזה, לפירוק. דרון מואשם גם שבמארס ביצע עם אהרן עמר ודני אטיאס שוד מזוין בביתה של משפחת אבירן במושב באר טוביה.

התובע, עו"ד דורי פינטו, טען, כי השלושה חדרו לבית כשבידיהם אקדח. הם כפתו את אחד מבני המשפחה למיטתו ואחר כך פנו לשאר הדרים. אב המשפחה שלמה אבירן בן ה־80 ניסה להימלט. אטיאס נגח באפו ופצע אותו קשה. אחר כך הובילו דרון ואטיאס את אבירן ואשתו בת ה־82 לחדר השינה, וקשרו אותם בחבלים. הם גנבו כסף, רובה בשקלים ישנים, ויותר מ־10 מטבעות זהב. שלושת השודדים נמלטו כשהם משאירים את הדיירים כפותים בחדר השינה.

הפרקליטות ביקשה מבית המשפט לעצור את דרון עד לתום משפטו בשל חומרת העבירות ועברו הפלילי המגוון. נגד דרון תלויים ועומדים שני מאסרים על תנאי, שיופעלו אם יורשע בתיק זה, נמסר בבית המשפט.

הדיון בבקשת המעצר ייערך בשבוע הבא.

● כוחות השלום של האו"ם, שזכו זה עתה בפרס נובל לשלום, מטילים נטל פיננסי כבד מדי על המדינות המספקות את המתנדבים לכוחות אלה, אמר שלשום שר החוץ האוסטרי בעצרת הכללית של האו"ם. 26,000 חיילים אוסטרים שירתו בכוחות האו"ם במשך השנים.

מטען חבלה בצומת כנות רימון ממולכד ביבנה

זהבה מוזס

מטען חבלה קטן התפוצץ ביום שישי בצהריים בטרמפיאדה לחיילים בצומת כנות. לא נפגע איש ולא נגרם נזק.

בשעות אחר הצהריים התגלה רימון ממולכד, שנקשר בחוט ליתד, בשדרות העצמאות ביבנה. אוטובוס פגע בחוט אך הרימון לא התפוצץ. חבלני מרחב השפלה נטרלו את הרימון.

השנה נרשמו מקרי פיגוע רבים בצומת כנות ובסביבתו, שבה תנועה רבה של אזרחים וחיילים: דקירת חייל בטרמפיאדה, שוד נהג מונית ע"י ערבי ודקירה נוספת, יידוי אבנים על מכוניות חולפות וניסיון לחטוף נשק מחייל בטרמפיאדה. רוב המקרים עדיין לא פוענחו. יש סברה שגורמים עוינים הצליחו להתמקם היטב בשטח, כי במרבית המקרים סיפרו עדי ראייה על אלמונים שנמלטו לעבר הפרדסים והשדות.

בפרדס שבכביש ראשל"צ נס־ציונה נעקרו אתמול לפנות בוקר 900 שתילי הדרים, בשווי של כ־20,000 שקל. גשש משטרתי מצא סימנים המעידים על רקע לאומני למעשה. משטרת ראשל"צ פתחה בחקירה. לא נעצרו חשודים.

ברחוב רזיאל פינת האשל ביפו נזרקו אתמול בצהריים חפצים על מכוניות חולפות. לא נגרם נזק ולא נעצרו חשודים במעשה. כן יידו אתמול אבן במונית שנסעה ברחוב יפת. האבן גרמה נזק לשמשת המונית. לא נעצרו חשודים.

חמישה שוטרי מג"ב נפצעו במרדף בג'יפ אחר בריונים

עתיים

חמישה שוטרי מג"ב נפצעו קל אתמול בבוקר במרדף אחרי חבורת צעירים, שתקפה שני אחים בבאר „ממה קוקה" ברמת גן. בתקרית נפצעו עוד שלושה אנשים.

סמוך לשעה שתיים לפנות בוקר בילו האחים אלי ומשה פרץ מגבעתיים עם אחותם במועדון. אלי פרץ הבחין בצעיר שנטפל לאחותו והציק לה. הוא פנה אליו וביקש לחדול. התפתחה תגרה, לעזרת הצעיר באו חבריו, וכל החבורה התנפלה על אלי פרץ והחלה להכותו.

אחיו, משה פרץ, ניסה להתערב וספג מכות.

למקום הגיע ג'יפ של מג"ב שהחל במרדף אחר מכוניתם של החשודים שנמלטו. תוך כדי רדיפה התנגש הג'יפ במכונית קורטינה בצומת הרחובות אבא הלל־ביאליק ברמת גן. חמשת השוטרים ונהג המכונית נפצעו קל. שני האחים שנחבלו בקטטה נזקקו לטיפול רפואי.

המפלגות הדתיות שברו שוק דגלי שמחת תורה

עתיים

הפסדים ניכרים נגרמו השנה ליצרני דגלי שמחת תורה, בגלל מבצעי בחירות של המפלגות הדתיות. רק מעטים קנו דגלים לילדיהם, כיוון שאלה מחולקים בחינם על־ידי המפלגות. המפד"ל, למשל, חילקה בצפת כ־3,000 דגלים. ש"ס חילקה כמויות דומות בצפת, טבריה וקרית שמונה, כשעל הדגלים תמונותיהם של חברי מועצת גדולי התורה.

„כל שנה אני מוכר מאות דגלים. השנה בקושי מכרתי 50", התלונן בעל חנות במרכז צפת.

לפיד החזיר מתאילנד בן קיבוץ שהשתגע מסמים

יהודה צור

בן קיבוץ מהצפון החוזר לארץ על־ידי חרות לפיד לאחר שהשתגע בתאילנד משימוש מופרז בסמים.

במסיבת עיתונאים ביום שישי בקרית שמונה סיפר לפיד, כי ביום כיפור קיבל פנייה טלפונית מאחד מקיבוצי הצפון והתבקש לטוס לתאילנד ולהחזיר ארצה צעיר מהקיבוץ, לאחר ששני צעירים אשר שירתו בצבא יחד איתו מצאו אותו במצב חמור באי קאסמוי שבתאילנד.

השניים הודיעו טלפונית לארץ על מצבו הנפשי החמור של הצעיר, וביקשו שיבואו לקחתו.

לפיד, הגיע לאי קאסמוי, שלדבריו הוא גן עדן עלי אדמות. גדלים שם כל סוגי הפירות ואפשר לקטפם באין מפריע, ובכלל זה גם מין תופשי וסמים בחצי חינם.

בני המקום נוהגים לתבל את מזונם ב„פטריות הקסם" ההלוצינוגניות, ובן הקיבוץ הפריז בכך החל להשתולל. שני חבריו מהצבא התקשו לטפל בו.

לפיד הגיע לאי עם כדורי הרגעה, ובעזרתם הצליח להחזיר את הצעיר ארצה, ולאשפזו לטיפול.

בתאילנד נפגש לפיד גם עם חמישה ישראלים המרצים עונשי מאסר של 25 שנה על ניסיון להבריח סמים.

אנו משתתפים בצערו של
שמואל רייכמן וכל בני משפחתו
במות
אחותו
חברי קיבוץ [illegible]

יחד עם משה גלנצמן והמשפחה
אבלים במות
האחות
[illegible]
קיבוץ [illegible]

נער בן 13 שחוסן במבצע באזור חדרה אושפז בחשד שלקה בפוליו

כנראה נדבק בנגיף עוד לפני שקיבל את החיסון ● שוק שחור בתרכיבי סייבין שאזלו בבתי המרקחת

רונית מורגנשטרן

נער בן 13 מכרכור שליד חדרה אושפז לפני ארבעה ימים בבי"ח הלל יפה בחדרה, בחשד שלקה בפוליו. הילד חוסן לפני שבוע במסגרת מבצע החיסונים בנפה, אך כנראה נדבק בנגיף קודם לכן. תקופת הדגירה של המחלה נמשכת בין שבוע ל־5 שבועות. עדיין אין תוצאות סופיות המאשרות את החשד שהנער לקה בפוליו, אם כי התמונה הקלינית תואמת את סימני המחלה. הוא מונשם במחלקה לטיפול נמרץ, אך לא הופיעו אצלו עדיין תופעות של שיתוקים בגפיים.

זהו מקרה הפוליו ה־13 שנתגלה מאז תחילת ההתפרצות לפני כחודש ימים, תשעה מהם בנפת חדרה.

מלאי החיסונים בבתי המרקחת הפרטיים אזל, ומשרד הבריאות מקבל הפצת משלוח חדש של תרכיבים. בינתיים התפתח שוק שחור, ובקבוקון של תרכיב סייבין נמכר מחוץ לבתי המרקחת ב־100 שקל במקום ב־10.

משרד הבריאות החליט להרחיב את פעולות ההסברה על מחלת הפוליו, כדי להרגיע את הציבור. לשם כך הפעיל מיום שישי 800 קווי מידע טלפוניים אוטומטיים. חייג 03־5131500 ותשמע את שרת הבריאות מביעה את דאגתה לבריאות הציבור, ואחריה את פרופסור אברהם מורג, מומחה למחלת הפוליו, המסביר בפירוט ובאריכות על המחלה והדרכים להימנע מהידבקות. בנוסף לכך יפעיל משרד הבריאות החל ממחרתיים קו פתוח בין השעות 15.00־19.00 במשרד הבריאות מירושלים. שבעה מומחים ישיבו לשאלות הפונים. מספרי הטלפון של הקו הפתוח: 02־782881 ו־02־692590. מספרים נוספים יפורסמו במודעות מטעם משרד הבריאות.

חברת או.אר.אס. לכוח אדם זמני מחסנת החל מהיום את כל העובדים הזרים המועסקים בה, מסר מנכ"ל החברה, דורון סגג. לדבריו, יימשך המבצע כ־10 ימים ובמסגרתו יחוסנו 1,500 עובדים זרים בעלי רשיון עבודה ובני משפחותיהם: הסיבה לחיסון היא אי בהירות לגבי מדיניות החיסון בארצות מוצאם.

מגיד הבטיח לפרס: בקרוב נפצה נפגעי ראס בורקה

מוטי בסוק

מצרים תשלם כבר בזמן הקרוב פיצויים לנפגעי ראס בורקה — הבטיח בסוף השבוע שעבר שר החוץ המצרי, עיסמת עבד אל־מגיד.

שר החוץ שמעון פרס, שנפגש עם מגיד ביום חמישי בניו יורק, טען כי מצרים לא עמדה בהתחייבויותיה בנושא ראס בורקה. הפרשה נמשכת יותר מדי זמן, והיא מעיבה על יחסי שתי המדינות. בתשובה אמר מגיד „אני יכול להבטיח לך שנמלא את כל התחייבויותנו בנושא הפיצויים לנפגעי ראס בורקה, ובכך יבוא הסוף לפרשה עצובה ועגומה זו".

משרדי האינטרסים של פולין וישראל שוחררו מחסות הולנד וייקבע להם מעמד עצמאי חדש

פולין מעוניינת בהתקרבות נוספת ● פרס לא יוכל להיענות להזמנה לבקר בפולין לפני הבחירות ● הופתע לשמוע מעמיתו הפולני, כי עיירת הולדתו נמצאת עתה בשטח בריה"מ

מוטי בסוק

בנוכחות מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, הוסר ביום שישי השלט הנושא את הכתובת „שגרירות הולנד" מעל בניין משרד האינטרסים של ישראל בוורשה. בשבועות הקרובים יקבעו ורשה וירושלים את המעמד החדש של משרדי האינטרסים שלהן.

ביום חמישי סוכם בפגישה שנערכה בניו־יורק, בין שר החוץ פרס ושר החוץ הפולני תדיאוש אולצ'חובסקי כי משרדי האינטרסים בוורשה ובתל־אביב, שפעלו עד כה בחסות הולנד, ייהנו מעתה ממעמד עצמאי.

בפגישה בין פרס ואולצ'חובסקי העלו הפולנים שלוש אפשרויות למעמד החדש של משרדי האינטרסים: נציגות, צירות או קונסוליה כללית. סוכם כי הדבר ייקבע על ידי פקידים בכירים משני הצדדים כבר בשבועות הקרובים.

אולצ'חובסקי אמר לפרס, כי היחסים בין שתי המדינות מתקדמים בצורה טובה בכל התחומים. פולין מעוניינת בהתקרבות נוספת, בעיקר בתחום הכלכלי. פרס הציע לעמיתו כי החברה הישראלית־אמריקנית המטפלת בשיפור המסחר בין הונגריה והמערב, תעזור גם לפולין לשפר את יחסיה עם ארה"ב ומדינות מערב אירופה. אולצ'חובסקי קפץ על המציאה.

פרס סיפר לעמיתו, כי אילי הון יהודים כמו ברונפמן ולאודר עומדים לבנות מרכז יהודי גדול בוורשה ואולי גם בקרקוב, לעידוד התיירות היהודית לפולין. המרכז יכלול מלון ומסעדות. שר החוץ הפולני הציע לפרס לבקר בארץ הולדתו כבר בזמן הקרוב. פרס סירב בנימוס, והסביר כי הדבר לא יתאפשר לפני הבחירות, אך אם המערך ינצח ייצא הביקור לפועל.

פרס הביע משאלה לבקר בעיירה בה נולד, אך אולצ'חובסקי הפתיע אותו בגילוי שהעיירה נמצאת כיום בשטחה של ברית המועצות.

מנכ"ל משרד החוץ טמיר הגיע ביום שישי מוינה (השיחות על טאבה) לפולין. במרכז שיחותיו עם פקידים בכירים יעמדו נושאים מדיניים וכלכליים. טמיר ידון בסטאטוס החדש של הנציגות הישראלית ובשיפור היחסים בין שתי המדינות, בעיקר בתחום הכלכלי. טמיר אחראי במשרד החוץ על האגף הכלכלי.

הפגישה הראשונה עם מצרים בנושא טאבה תיערך כנראה בנובמבר, לאחר הבחירות

לפי הצעת ארה"ב, התובעת גם לסיים את הדיונים בתוך חודש מתחילתם

מוטי בסוק

הפגישה הראשונה בין מצרים לישראל ליישום פסק־הדין בפרשת טאבה תתקיים כנראה רק אחרי הבחירות.

בסוף השבוע שעבר נפגשו אנשי המשלחת הישראלית לז'נווה, סמנכ"ל משרד החוץ, יצחק ליאור, והיועץ המשפטי של המשרד, רובי סייבל, עם עמיתיהם המצרים. מטרת הפגישה היתה לקבוע תאריך לשיחת העבודה הראשונה. המצרים הודיעו, כי אינם יכולים לסגור את העניין כיוון שקהיר מתלבטת בהצעת ארה"ב לדחות את תחילת השיחות לראשית נובמבר, אחרי הבחירות בישראל.

מתברר, כי ארה"ב פנתה למגיד, שר החוץ המצרי, בעת ששהה בניו־יורק, והמליצה בפניו לדחות את תחילת השיחות לנובמבר. הדבר עלה לדיון גם בפגישה בין מגיד לפרס בניו־יורק, ביום חמישי. ארה"ב ציינה עם זאת, כי השיחות צריכות להסתיים עד סוף נובמבר. מגיד הבטיח לאמריקנים ולפרס כי קהיר תשקול את הבקשה.

ביום רביעי תדווח המשלחת לז'נווה לקבינט המדיני על החלטת צוות הבוררים הבינלאומי, והקבינט יקיים דיון ראשון בנושא.

שריר: העסקים בטאבה — כרגיל

שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, אמר ביום ו' כי לא טאבה עומדת על כף המאזניים בלבד אלא עתידה של העיר אילת ועתיד תושביה. אין למהר ולהסיק מסקנות.

שריר אמר עוד, כי הנחה את לשכות התיירות בעולם לפרסם כי העסקים בטאבה כרגיל ולהמשיך ולעודד את התיירות באילת ובטאבה.

אבן ייצא לשיחות במזרח אירופה

מוטי בסוק

ח"כ אבא אבן ייצא בשבוע הבא לשיחות מדיניות, כשליח שר החוץ, בחמש מדינות מזרח אירופיות.

אבן אמור לבקר בהונגריה, יוגוסלביה, בולגריה, צ'כיה ופולין. הוא ידון עם מארחיו בעיקר על קידום תהליך השלום ונושאים מזרח תיכוניים אחרים. צפוי כי בשיחות בחמש המדינות יעלו לדיון גם נושאים בילטרליים.

[illegible]

תחזית: מזג האוויר ליום א' — ירידה בטמפרטורות. ביום ב' — [illegible] אפשרות לגשם.

הטמפרטורות: ירושלים 17 עד 24, רמת הגולן 18 עד 28, נהריה אין, צפת אין, חיפה 18 עד 27, עפולה 20 עד 30, שומרון 19 עד 26, תל־אביב 22 עד 28, נתניה 20 עד 27, יריחו 22 עד 38, עזה 24 עד 27, באר שבע 21 עד 27, אילת 22 עד 33.

חבר מרכז הליברלים מבקש מביהמ"ש צו למניעת איוש תפקיד בהסתדרות הציונית

בכך חוזרים הסכסוכים הפנימיים במפלגה לבית־המשפט בחיפה

עתיים

חבר מרכז המפלגה הליברלית, חיר אבירן, מבקש מבית־המשפט המחוזי בחיפה צו מניעה נגד איוש משרת יו"ר מחלקת הנוער והחלוץ בהסתדרות הציונית, עד לאחר קיום משפטו. התפקיד, שמיועד למפלגה הליברלית, שוריין לחבר מרכז המפלגה. טרם הוגשה תשובה.

בקשתו של אבירן מוסבת נגד ההסתדרות הציונית בירושלים, יו"ר המפלגה שמחה דיניץ והמפלגה הליברלית. היא תתברר היום בפני שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס.

אבירן טוען באמצעות עו"ד משה וילנקו, כי בזמנו המליץ השופט לינדנשטראוס על ביטול בחירתם של נציגי המפלגה הליברלית להנהלת הסוכנות היהודית, לאחר שבית המשפט קבע שיש לקיים בחירות לאיוש התפקידים על־פי התקנון במרכז המפלגה.

בתצהיר שהגיש לבית־המשפט טוען אבירן, כי הגיש את מועמדותו לתפקיד יו"ר מחלקת הנוער והחלוץ. לאחרונה נודע לו, כי צפוי מינוי של חבר אחר במפלגה שנכשל בבחירות הפנימיות למועמדי המפלגה לכנסת, כמיצוי הובטח לאותו חבר, כי יקבל את התפקיד.

העתירה — טוען, כי יש לקיים בחירות במרכז המפלגה ואין להעניק תפקיד זה כפיצוי, ללא מכרז וללא בחירות במרכז.

עתירה זו החזירה לבית־המשפט המחוזי בחיפה את הדיון המשפטי בסכסוכים הפנימיים בליברלים. בסוף השבוע סירב השופט לינדנשטראוס לדון בתביעה זו במעמד צד אחד, והזמין את נציגי כל הצדדים להופיע בפניו היום.

רופאי קופ"ח ישביתו את כל בתי החולים מחרתיים

רונית מורגנשטרן

מחרתיים ישביתו רופאי בתי־החולים של קופ"ח את בתי החולים של הקופה במחאה על הקיפאון המתמשך ביישום התוכנית לקיצור תורים. לדבריהם, למרות שגיבשו תוכנית ועשו ויתורים מרחיקי לכת בכל הנוגע לתעריפים וללוח הזמנים, טרם אושרה התכנית על־ידי האוצר.

לטענתם הן קופ"ח והן משרד האוצר, המייצגים שתי מפלגות יריבות, עושים הון פוליטי על חשבון החולים. לרופאים צפויה השבוע פגישה עם מזכ"ל ההסתדרות ומנכ"ל קופ"ח, אך הם החליטו לא לדחות את השביתה עד לאחר הפגישה, שתתקיים כנראה ביום רביעי או חמישי. לאחר ההשבתה הכללית מתכננים רופאי קופ"ח שביתות פתע של בתי החולים למשך 2־3 ימים רצופים, עם הפוגות של יממה בין שביתה לשביתה.

הנציג המצרי הצביע בעד בחירתו של ד"ר רם ישי

רונית מורגנשטרן

ד"ר רם ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל, נבחר לנשיא ההסתדרות הרפואית העולמית בכנס שנערך בוינה בסוף השבוע שעבר.

כ־100 נציגים המייצגים כ־2.5 מיליון רופאים מ־120 מדינות השתתפו בכינוס, ורובם המכריע הצביעו בעד ד"ר ישי. מבין נציגי מדינות ערב הצביע בעדו רק הנציג המצרי. זו הפעם הראשונה שנציג ישראלי נבחר לתפקיד הראשון במעלה של ארגון עולמי זה. בטכס הפתיחה של הכנס נכח נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, וד"ר ישי, ביחד עם עמיתו הבלגי, עזבו במחאה את האולם.

אילת היכוני — האמריקנים באים

בצלאל רובין

אוניות הצי האמריקני יפקדו את נמל אילת בדרכן דרומה לאוקינוס ההודי או צפונה לים התיכון, ואלפי מלחיהן יזכו לכמה ימים של מנוחה ונופש.

הסכם עקרוני על כך הושג שלשום באילת בפגישה בין אדמירל מיכאל תומס קרוס, נספח הצי בשגרירות ארה"ב בישראל, למנוי זלצמן, מנהל נמל אילת.

הקצין האמריקני ברק מקרוב את מתקני נמל אילת ואת התשתית התיירותית בעיר, לרבות מועדוני לילה, מסעדות וכיוצא באלה, והתרשם לטובה.

הטורבינה הענקית השנייה בדרכה מאשדוד לרמת חובב

עזרא אבירן, קובי מנדל

טורבינת הגז השנייה שחברת החשמל הביאה החודש מארה"ב לנמל אשדוד האחרון עושה עתה את דרכה לרמת חובב בנגב. שם תוצב כגיבוי לאספקת חשמל בשעות העומס. זהו המסע השני שחברת החשמל עורכת כמבצע מיוחד להובלת טורבינות הגז במשקל של 200־300 טונות כל אחת, מאשדוד לרמת חובב. המסע השני החל אתמול בשעה שלוש לפנות בוקר, והוא יסתיים היום לפנות ערב ברמת חובב. אורכם של המטען והגוררים ביחד 67 מטרים. שמונה ניידות משטרה וניידות של חברת החשמל מפקחות על התעבורה. השיירה נעה במהירות של כ־3 ק"מ לשעה בממוצע.

אמש בקונצרט

שמחת היצירה חיפתה על חולשות בביצוע

הסימפוניאטה הישראלית באר־שבע, עם סולנים משוויץ ועם המקהלה הפילהרמונית תל־אביב, פתחה ביום שישי אחר הצהריים, במוזיאון תל־אביב את עונת הקונצרטים התזמורתיים, בנגינת האורטוריה „עונות השנה", של היידן.

פתיחת היצירה הפגינה יותר מכל את שמחתם של המשתתפים בעשייתה. נוקשות מסויימת של הנגנים אפיינה את תחילת היצירה, כשלעומתם, נכנסו זמרי המקהלה בהילוך גבוה. אבל, עם נגינת שני הפרקים הראשונים „האביב והקיץ" הלכה והתגבשה פסיקתו של המנצח, מנדי רודן.

בפרק „הסתיו" הזדרזה התזמורת לסייע לחבריה הדתיים לעזוב את הבמה לפני כניסת השבת, בדהרה בקרשצ'נדו מגוחך. אחריו בה „החורף" שהיה החלש בתוכנית.

ובכל זאת, ראויה האורטוריה להישמע. שמחת היצירה מכסה על פגעי הביצוע, זו מתבטאת בקטעי נגינה סוחפים של חברי התזמורת ביותר של הצעירים שהצטרפו לאחרונה.

מבין שלושת הסולנים הצטיין במיוחד הבס, פליפ הוטנלוקר. גם הטנור, כריסטוף הומברגר, כבר קנה לו אוהדים רבים בארץ, ובצדק. זמרת הסופראן סטפני בוקהרד, היתה החלשה שבין השלושה. אבל, גם אצלה מצאה שמחת היצירה ביטוי, כשכל השלושה השתתפו בכל קטעי השירה יחד עם המקהלה.

המקהלה הפילהרמונית תל־אביב הוכיחה את עצמה כגוף מגובש ומכוונן, שטופח בידיו של המנצח סטיבן סלואן.

למרות ההסתייגויות, יש בפתיחה מעודדת זו משום ציפייה לעונת קונצרטים נוספת.

יוסי שיפמן

הננו מודיעים בצער
על מותה של אמא
מרי סלמה
על מועד ההלוויה נא להתקשר למשפחה
קיבוץ עין־שמר